



RAISIO

RESEPTI MAKOISAAN ELÄMÄÄN.

Vuosikertomus 2005

A field of green grass with the year 2005 overlaid in white text. The text is centered and surrounded by white geometric shapes: a circle on the left, a square on the top right, and a larger circle on the bottom right.

2005

Tietoa sijoittajille

V-OSAKKEEN PERUSTIEDOT:

Lukumäärä 31.12.2005	130 585 788
joista yhtiön omassa hallussa	3 738 000
Pörssilistaus	Helsingin Pörssin päälista
Kaupankäyntitunnus	RAIVV
ISIN-koodi	FI 0009002943
Pörssierä	500

K-OSAKKEEN PERUSTIEDOT:

Lukumäärä 31.12.2005	34 563 242
joista yhtiön omassa hallussa	30 200
Pörssilistaus	Helsingin Pörssin Hlista
Kaupankäyntitunnus	RAIKV
ISIN-koodi	FI 0009800395
Pörssierä	500

YHTIÖKOKOUS

Raisio Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 30.3.2006 klo 14.00 Turun Messu- ja Kongressikeskuksessa, Messukentänkatu 9-13, Turku. Osallistumisoikeus on osakkeenomistajilla, jotka 20.3.2006 ovat merkityinä osakkeenomistajiksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämässä yhtiön osakasluettelossa ja jotka ovat ilmoittaneet osallistumisestaan viimeistään 23.3.2006 klo 15.00. Ilmoittautumisen voi tehdä puhelimitse (02) 443 2293, faksilla (02) 443 2315, sähköpostitse eeva.hellsten@raisio.com tai kirjeitse Raisio Oyj, Osakeasiat, PL 101, 21201 Raisio.

Asia, jonka osakkeenomistaja haluaa käsiteltäväksi yhtiökokouksessa, on kirjallisesti esitettävä hallitukselle niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokoukseen.

OSINGONMAKSU

Hallitus esittää maksettavaksi osinkoa 0,05 euroa osakkeelta.

Osingon irtoamispäivä	31.3.2006
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	4.4.2006
Osingonmaksu	11.4.2006

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI VUONNA 2006

Tilinpäätöstiedote vuodelta 2005	9.2.2006
Vuosikertomus vuodelta 2005	viikolla 11
Osavuosikatsaukset	4.5., 1.8. ja 31.10.

SIOITTAJAINFORMAATIO

Raision sijoittajaviestinnän tavoitteena on tuottaa oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa osakkeen hinnanmuodostuksen perustaksi tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille.

Raision kotisivuilta osoitteesta www.raisio.com löytyvät vuosikertomukset, yritysraportit, osavuosikatsaukset sekä pörssi- ja lehdistötiedotteet. Lisäksi sivuilla julkaistaan monipuolisesti muuta sijoittajainformaatiota ja Raisiota seuraavien sijoitusanalyttikkojen yhteystiedot. Yhtiön suurimmat osakkaat ja sisäpiiri sekä näiden omistukset päivitetään kotisivuille säännöllisesti. Sisäpiirirekisteri ja koko omistajaluettelo ovat nähtävillä Suomen Arvopaperikeskus Oy:ssä osoitteessa Urho Kekkosen katu 5 C, 8. kerros, Helsinki.

Raisio on määritellyt ns. hiljaisen ajan, joka on kaksi viikkoa ennen tulostiedotteiden julkistamista. Tänä aikana Raisio ei tapaa pääomamarkkinoiden edustajia.

Vuosikertomuksia ja yritysraportteja voi tilata konserniviestinnästä sähköpostitse communications@raisio.com tai puhelimitse (02) 443 2292.

Raisiota koskeviin sijoittajakysymyksiin vastaa:

Taru Narvanmaa
viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja
PL 101, 21201 Raisio
Puh. (02) 443 2240, gsm 050 590 9398
taru.narvanmaa@raisio.com

Sisällysluettelo

Tietoa sijoittajille	1
Raisio lyhyesti	2
Toimitusjohtajan katsaus	4
Visio, strategia, tavoitteet ja arvot	6
Vuosianalyysi ja -kooste	9
Yritysvastuu	12

Liiketoiminta

RavintoRaisio	16
Raisio Life Sciences	22
Tutkimus ja kehitys	26
Brändit ja patentit	28

Osakkeet ja omistajat

Hallinto

Hallinnointi ja ohjaus	40
Hallitus	44
Konsernin johtoryhmä	46
Hallintoneuvosto	47

Toimintakertomus ja tilinpäätös

Sanasto

Yhteystiedot

RAISIO

RESEPTI MAKOISAAN ELÄMÄÄN.

Raisio on elintarvikealan edelläkävijä ja kasviperäisen ravinnon erityisosaaja. Raisio kehittää, valmistaa ja markkinoi elintarvikkeiden lisäksi niiden terveysvaikutteisia ainesosia ja elintarvikediagnostiikkaa sekä rehuja ja maltaita. Rasion tunnettuja tuotemerkkejä ovat mm. Benecol, Elovena, Keiju ja Sunnuntai.



Suomalaista elintarvikeosaamista

Raisiolla on jo vuosikymmeniä ollut tärkeä osa suomalaisten ruokapöydissä. Rasion juuret ulottuvat vuoteen 1939, jolloin lounaisen Suomen viljelijät perustivat mylly-yhtiön, Oy Vehnä Ab:n, jauhamaan ja markkinoimaan tuottamaansa viljaa.

Tuotanto laajeni rehujen, maltojen, kasviöljyjen ja margariinien valmistukseen 1940–50-luvulla. Perunajalosteiden tuotanto alkoi 1960-luvulla. 1970-luvulla käynnistyi Rasion kemianteollisuus, jonka ansiosta konserni kansainvälistyi voimakkaasti 1990-luvulla. Vuoden 2004 keväällä tehtiin merkittävä strateginen päätös keskittyä kasviperäisen ravinnon tuottamiseen ja elintarvikkeiden turvallisuuden varmistamiseen, ja Rasion kemianteollisuus myytiin sveitsiläiselle Ciba Specialty Chemicalsille.

Vuonna 1995 tuotiin Suomessa markkinoille ensimmäinen stanoliesteriä sisältävä tuote, Benecol-margariini, joka alentaa kolesterolia. Benecol on Rasion merkittävin innovaatio ja uranuurtaja terveysvaikutteisissa tuotteissa.

Uuden strategian mukaisia toimenpiteitä on vuonna 2005 tehty laajalla rintamalla. Raisio panosti tutkimus- ja kehitystoimintaan ja toi markkinoille useita uusia elintarvikkeita. Turussa käynnistettiin uutta teknologiaa hyödyntävä tehdas, jossa valmistetaan soija- ja kaurapohjaisia terveellisiä tuotetuotteita. Verkostoituminen jatkui mm. GoGreen- ja ZAO Scandic Feed -yhteisyritysten perustamisella sekä käynnistämällä yhteistyö puolalaisen meijerialan yrityksen Oboryn kanssa uusien Benecol-tuotteiden markkinoille tuomiseksi.

Konsernirakenne

Konsernin rakenteen muodostavat kaksi toisiaan tukevaa liiketoiminta-aluetta ja uudistumisen varmistava tutkimus ja kehitys.

RAVINTORAISIO		TUTKIMUS JA KEHITYS	RAISIO LIFE SCIENCES	
ELINTARVIKE 48 %	REHU JA MALLAS 40 %	TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT 2,4 %	AINESOSAT 10 %	DIAGNOSTIIKKA 2 %
% KONSERNIN LIIKEVAIHDOISTA				

► LIIKETOIMINTA S. 14–25 ► TUTKIMUS JA KEHITYS S. 26–27

Keskeiset tunnusluvut

	2005	2004
LIIKEVAIHTO, MILJ. €	434,6	437,9
LIIKETULOS, MILJ. €	-10,9	-18,4
LIIKETULOS ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ, MILJ. €	9,1	10,6
VELKAANTUMISASTE, %	-25,0	-41,9
OMAVARAISUUSASTE, %	76,8	76,4
OMA PÄÄOMA/OSAKE, €	2,06	2,29
TULOS/OSAKE, €	-0,04	-0,12
TULOS/OSAKE ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ, €	0,05	0,07
MARKKINA-ARVO, MILJ. €	373,9	312,0
HENKILÖSTÖ VUODEN LOPUSSA	1 396	1 412

LUVUT JATKUVIEN LIIKETOIMINTOJEN OSALTA

► TILINPÄÄTÖS S. 48–103



RavintoRaisio

- Herkullisia ja terveellisiä elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille ja muulle elintarviketeollisuudelle
- Tehokkaita rehuja tuotantoeläimille
- Korkealaatuisia maltaita panimoille
- Markkina-alueena Suomi ja Itämeren alue
- Liikevaihto 380,6 milj. euroa ja liiketulos ilman kertaluonteisia eriä 8,6 milj. euroa vuonna 2005
- Palveluksessa oli 1 054 henkilöä 31.12.2005



Raisio Life Sciences

- Terveysvaikuttaisia ainesosia elintarvikeyrityksille maailmanlaajuisesti
- Elintarvikediagnostiikkaa pääasiassa eurooppalaisille yritysille ja laboratorioille
- Päätuote Benecol-ainesosa eli stanoliesteri, joka alentaa haitallista kolesterolia tutkitusti keskimäärin noin 15 %
- Liikevaihto 59,0 milj. euroa ja liiketulos ilman kertaluonteisia eriä 7,5 milj. euroa vuonna 2005
- Palveluksessa oli 141 henkilöä 31.12.2005



Tutkimus ja kehitys

- Kasvava panostus tutkimukseen ja kehitykseen Raision kehittämisen kulmakivi
- Tuotteiden jalostusasteen nostaminen sekä uudet tuote- ja teknologiset innovaatiot
- Tutkimuskeskukset Raisiossa, Turussa ja Helsingissä sekä Lyonissa Ranskassa ja Roomassa Italiassa
- Tutkimus- ja kehitysmenot 10,3 milj. euroa eli 2,4 % liikevaihdosta vuonna 2005
- Palveluksessa oli 115 henkilöä 31.12.2005



▶ RAVINTORAISIO S. 16–21
▶ RAISIO LIFE SCIENCES S. 22–25
▶ TUTKIMUS JA KEHITYS S. 26–27

Kurssikehitys

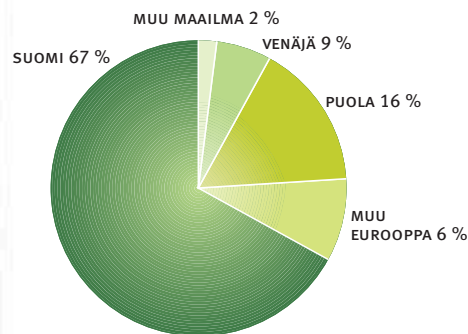
- Raision osakkeet listattu Helsingin Pörssissä vuodesta 1989
- Vaihto-osakkeen kurssinousu 19 % vuoden 2005 alusta



▶ OSAKKEET JA OMISTAJAT S. 30–37

Raisio maailmalla

- Tuotteita myydään noin 30 maassa
- Tuotantoa 12 paikkakunnalla 6 maassa
- Palveluksessa 31.12.2005 oli 1 396 henkilöä, jotka maantieteellisesti jakautuvat seuraavasti:



▶ YRITYSVASTUU S. 12–13

Vahvat brändit

RAISION VAHVOJA ELINTARVIKEBRÄNDEJÄ:

- Kansainvälisesti tunnettu Benecol
- Suomessa Elovena, Keiju ja Sunnuntai
- Suomessa ja Ruotsissa GoGreen
- Venäjällä Nordic, Voimix ja Dolina Skandi
- Puolassa Masmix ja Pyszny Duet



▶ BRÄNDIT JA PATENTIT S. 28–29

Visio

Raisio on johtava edelläkävijä kasviperäisten tuotteiden erityisosaajana ja elintarvikkeiden turvallisuuden varmistajana.

TALOUDELLISET TAVOITTEET:

- RavintoRaision orgaaninen kasvu Suomessa noin 2 % ja Venäjällä ja Puolassa noin 5 %
- Raisio Life Sciencesin orgaaninen kasvu noin 15–20 %
- Liiketoimintoihin sijoitetun pääoman tuotto 12 %

▶ VISIO, STRATEGIA, TAVOITTEET JA ARVOT S. 6–8



Toimitusjohtajan katsaus



Raision uusiutuminen käynnistyi t&k-vetoisesti. Vahva tase mahdollisti myös kasvaneet tuotannolliset investoinnit. Pettymyksen aiheutti loppuvuonna heikentynyt tulokunto.

Pitkän tien alussa

Raision merkittävään uudistumiseen tähtäävän strategian alkumetriit on kuljettu kaksijakoisissa tunnelmissa. Tutkimus- ja tuotekehitysideoita syntyi kiitettävästi, ja ensimmäisiä uusia lisäarvotuotteita lanseerattiin Suomen markkinoille. Erityisesti Elovena-tuoteperheen laajennus otettiin hyvin vastaan.

Tuoretuotteisiin siirtyminen sai vauhtia, kun tuotekehitysprojektien jatkoksi tehtiin merkittävä investointi soija- ja kaurapohjaisten juomien, ruoanvalmistustuotteiden ja välipalojen tuotantolaitokseen. GoGreen-tuotemerkillä markkinoitavat tuotteet löysivät tiensä Suomen ja Ruotsin kauppojen hyllyille alkuvuonna 2006.

Myös yrityskaupparintamalla ja verkostoitumisessa strategian toteuttaminen on lähtenyt käyntiin. Puolalaisen Oboryn meijerin vähemmistöosuuden hankinta varmisti väylän Beneco-tuotevalikoiman nopealle laajentamiselle Puolassa ja sen lähialueilla.

Rehuyhteisyritys ZAO Scandic Feedin perustaminen loi edellytykset rehututannon aloittamiseksi Venäjällä. Yritysosto Luoteis-Venäjältä toteutuu näillä näkymin alkuvuoden aikana. Venäjän elintarvikemarkkinoilla Raisio on toistaiseksi kasvanut organisaationisesti, mutta kartoituksia lisäinvestointeihin ja yritysostoihin on työn alla.

Strategian mukaisten kasvuhankkeiden käynnistymistä ja monien liiketoimintojen suotuisaa kehitystä varjosti kuitenkin mallas-, peruna-, margariini- ja elintarvike-diagnostiikkaliiketoimintojen heikentynyt markkinatilanne.

Vahvoja tuloksetekijöitä

Ainesosaliiketoiminnan tulos nousi erinomaiseksi kasvun ja kustannustehokkuuden siivittämänä. Jo pitkään hyvää tulosta tehnyt rehuliiketoiminta säilytti tulostasonsa, ja myös myllyliiketoiminnan tulos pysyi tyydyttävänä. Merkittävimmät tulosparannukset nähtiin saneeratuissa Ruotsin liiketoiminnoissa ja kasviöljyteollisuudessa. Myös Puolan toimintojen tuloskehitys jatkui positiivisena.

Ainesosa- ja rehuliiketoiminnan sekä Puolan toimintojen kannattavuus ylittää konsernin liiketoiminnoille tavoitteeksi asetetun 12 prosentin sijoitetun pääoman tuoton.

Markkinanäkymät synkkenivät loppuvuonna

Alkuvuosi oli tulostuloksissa lupaavia herättävä, mutta vuoden loppua kohti markkinanäkymät synkkenivät useilla liiketoiminta-alueillamme. Erityisesti mallas- ja perunaliiketoimintojen kannattavuus kääntyi voimakkaaseen laskuun. Mallasliiketoimintaa painoi kasvava ylikapasiteetti-tilanne Euroopassa merkittävän vientimarkkinan Venäjän saatua käyttöön lisää omaa mallasuskapasiteettia.

Perunaliiketoiminnan vaikeudet johtuivat erityisesti kotimaan kysynnän heikkeneemisestä ulkomaisen pakasteperunan vahvistaessa edelleen otettaan vähittäiskaupparajonnassa. Myös tuontiraaka-aineen tuoma lisäkustannus rasitti Raision perunaliiketoiminnan tulosta.

Elintarvikediagnostiikan tulostulkennetta odotettiin jo kertomusvuoden loppupuolelle, mutta tuoteportfolion kapeus ja kilpailukyky osoittautuivat ennakoitua ongelmallisemmiksi ja tulos jäi tappiolliseksi.

Koska maltaan, perunan ja elintarvikediagnostiikan tulokset olivat tappiolliset ja myös näkymät heikkenivät, tarkistettiin kyseisiin liiketoimintoihin sitoutuneiden tase-erien arvoa yhteensä 21 miljoonan euron alaskirjauksilla.

Sopeuttamistoimet käynnistetty

Kaikissa edellä mainituissa liiketoiminnoissa on käynnistetty tervehdyttämissuunnitelmat, joiden avulla leikataan kustannuksia. Diagnostiikan tervehdyttämistä tulee merkittävästi edesauttamaan uuden sukupolven DNA-pohjaisten pikatestien tuominen markkinoille vuosina 2006–2007. Rakenteellisiakaan ratkaisuvaihtoehtoja ei näiden liiketoimintojen osalta ole syytä sulkea pois.

Kotimaan margariinimyyntien pienenemiseen etsitään lääkkeitä tuotekehityksen avulla. Alkuvuonna 2006 uudistettiin Keiju-tuoteperhe lisäämällä tuotteisiin terveellistä Camelina-öljyä, jonka omega-3-pitoisuus on erittäin korkea.



Kuluttajatottumukset muuttuvat

Raisio, kuten suomalainen elintarviketeollisuus yleisesti, on suurten haasteiden edessä. Alkutuotanto on maatalouspoliittisten päätösten myötä muutosten kourissa. Kauppaketjut kansainvälistyvät ja konsolidoituvat. Myös kuluttajatottumukset muuttuvat.

Turvataksemme kilpailukykyämme meidän on laajennettava markkina-alueitamme ja kyettävä aiempaakin syvempään yhteistyöhön kaupan kanssa. Kumppanuuden syventämistä edesauttaa osaltaan kokonaisvaltaisen SAP-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto, jolla pyritään myös ostotoimintojen tehostamiseen. Tehokas kotimainen raaka-ainetuotanto on monien liiketoimintojemme menestymisen edellytys.

Ennen kaikkea meidän on löydettävä oikeat tuoteratkaisut kuluttajien muuttuviin tarpeisiin. Tuotekehityksessä otetaan huomioon väestön ikääntyminen, perheeseen muutokset, lisääntyvä kodin ulkopuolella ateriointi ja uudet elintapasairaudet. Terveellisyys, herkullisuus ja helppous ovat kuluttajien toivelistan kärjessä niin Suomessa kuin muillakin markkina-alueillamme. Näihin toiveisiin pyrimme vastaamaan tulevina vuosina.

Yhtiön toiminnallinen ja rakenteellinen uudistaminen vie aikaa. Jo toteutetut ja työn alla olevat kasvupanostukset kantavat hedelmää vasta muutaman vuoden viiveellä. Liiketoiminnan jatkuva sopeuttaminen on henkilöstölle raskas prosessi, jota onnistunut uudistuminen uskoakseni kuitenkin osaltaan helpottaa. Kiitän kaikkia raisiolaisia työpanoksesta, ja asiakkaitamme sekä monia sidosryhmiämme erinomaisesta yhteistyöstä vuonna 2005.

Rabbe Klemets

Visio, strategia, tavoitteet ja arvot



Raision visio on olla johtava edelläkävijä kasvipohjaisten tuotteiden erityisosaajana ja elintarvikkeiden turvallisuuden varmistajana. Vahva tase antaa Raisiolle hyvän pohjan kehittyä elintarvikealan edelläkävijänä ja vakavaraisena, uskottavana pörssi-yhtiönä.

Strategiset painopistealueet ja keskeiset toimenpiteet

KASVUA ENSISIJAJAISESTI TUTKIMUKSEN JA KEHITYKSEN KAUTTA

- Panostettiin tuotteiden jalostusasteen nostamiseen sekä uusiin tuote- ja teknologisiin innovaatioihin
- Verkostoiduttiin niin tuotannossa kuin markkinoinnissa
- Haettiin kasvua myös yritysostoilla

ESIMERKKEJÄ VUODELTA 2005

Tutkimuksen ja kehityksen resursseja vahvistettiin edelleen. Raision tehdasalueen tutkimus- ja kehitysresurssit yhdistävä tutkimuskeskus valmistui. Uudet tuoteinnovaatiot mm. soija-, kaura- ja Camelina-raaka-aineista etenivät. ZAO Scandic Feed- ja GoGreen-yhteisyritykset perustettiin. Oboryn vähemmistöosuus hankittiin.

KANNATTAVUUTTA TOIMINTAA TEHOSTAMALLA

- Sopeutettiin toimintoja muuttuneeseen markkinatilanteeseen
- Hyödynnettiin liiketoimintojen synergioita
- Kehitettiin ostoja ja logistiikkaa

ESIMERKKEJÄ VUODELTA 2005

Toiminnan tehostamiseen tähtäviä ohjelmia jatkettiin ja uusia sopeutustoimia käynnistettiin, mm. mallas-, peruna- ja elintarvikediagnostiikkaliiketoiminnoissa. Tutkimus- ja kehitystoiminnot sekä hallinto siirrettiin konsernitason tasoisiksi. Uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto aloitettiin vaiheittain RavintoRaisiossa.

HYVINVOINTIA ASIAKAS- JA KULUTTAJALÄHTÖISESTI

- Seurataan ja ennakoidaan kuluttajatrendejä
- Vahvistetaan myyntiä ja markkinointia
- Kirkastetaan yrityskuvaa johtavana elintarvikealan
- Kehitetään kumppanuuteen perustuvaa asiakaskohtaista erikoisosaamista

ESIMERKKEJÄ VUODELTA 2005

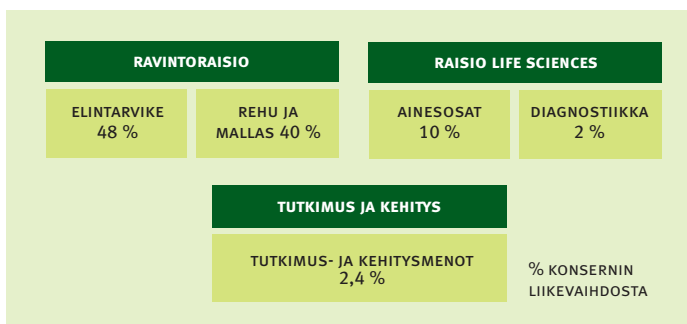
Markkinoille tuotiin uusia terveellisiä ja helppokäyttöisiä tuotteita, mm. Elovena-aamiais- ja -välipalatuotteita ja proteiinipitoisia Torino-pastoja. Benecol juotavan jogurtin hyvä menekki jatkui Euroopassa. Markkinointi- ja myyntiresursseja vahvistettiin niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Yrityskuvatutkimuksen mukaan Raision tunnettuus on edelleen noussut Suomessa. Rehuliiketoiminnassa jatkettiin asiakaskohtaisesti räätälöityjen ratkaisujen ja osaamisen kehittämistä.

Liiketoiminta-alueiden strategiset painopistealueet on esitelty sivuilla 18, 20 ja 22.

Konsernin rakenne

Raision strategialinjaukset vahvistettiin vuonna 2004, jolloin päätettiin luopua kemian liiketoiminnoista. Samalla konsernin rakenne uudistettiin vastaamaan uutta strategiaa.

Konsernin rakenteen muodostavat kaksi toisiaan tukevaa liiketoiminta-aluetta, RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences, sekä uudistumisen varmistava tutkimus ja kehitys. Liiketoiminta-alueita tukevat palvelufunktiot.



Taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

RavintoRaisio tavoittelee Suomessa noin 2 prosentin, Venäjällä ja Puolassa noin 5 prosentin orgaanista kasvua. Raisio Life Sciencesin orgaanisen kasvun tavoite on 15–20 prosenttia. Liiketoimintoihin sijoitetun pääoman tuottotavoite on 12 %.

Ainesosa-, rehu- ja Puolan liiketoiminnat ylittivät asetetun kannattavuustavoitteen jo vuonna 2005, mutta mallas-, peruna- ja margariiniliiketoiminnat sekä elintarvikiagnostiikka ovat selvästi tavoitteen alapuolella. Kasvutavoitteen toteutuminen vuonna 2006 on arvon mukaan todennäköistä, mutta on ilmeistä, että kaikissa liiketoiminnoissa ei vielä vuonna 2006 saavuteta asetettua 12 prosentin tuottotavoitetta.

Raision johto ja hallitus ovatkin vuoden 2006 alussa käynnistäneet strategian täsmentämiseen tähtäävän analyysin. Strategiatyöllä pyritään varmistamaan jo tavoitetasossa olevien liiketoimintojen hyvä kehitys myös jatkossa sekä hakemaan rakenteellisia tai muita ratkaisuja nyt heikosti menestyviin liiketoimintoihin.

Maantieteelliset painopistealueet

- Elintarvike-, rehu- ja mallasliiketoiminnoissa Suomi, Ruotsi, Puola, Venäjä ja Baltian maat
- Ainesosa- ja elintarvikiagnostiikkaliiketoiminnoissa Eurooppa
- Jatkossa RavintoRaisio hakee kasvua myös uusista EU-maista ja ainesosaliiketoiminta lisäksi Aasiasta ja Etelä-Amerikasta

Vahvuudet	Riskit
<ul style="list-style-type: none"> VILJOJEN, ÖLJYKASVIEN, PERUNARAAKA-AINEEN JA KASVISTEROLIPOHJAISTEN AINESOSIEN ERITYISOSAAJA HYVÄ MARKKINA-ASEMA USEISSA TUOTERYHMISSÄ INNOVATIIVINEN TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS POTENTIAALAISET UUDET MARKKINA-ALUEET VAHVA TASE 	<ul style="list-style-type: none"> HINTAKILPAILUN KIRISTYMINEN PRIVATE LABEL -TUOTTEIDEN KASVU KOTIMAISEN RAAKA-AINEEN KILPAILUKYKY ONNISTUMINEN UUSIEN TUOTTEIDEN MARKKINOILLE TUOMISESSA LIIKETOIMINTAAN SOPIVIEN OSTOKOhteiden VÄHYYS

Strategiset askeleet

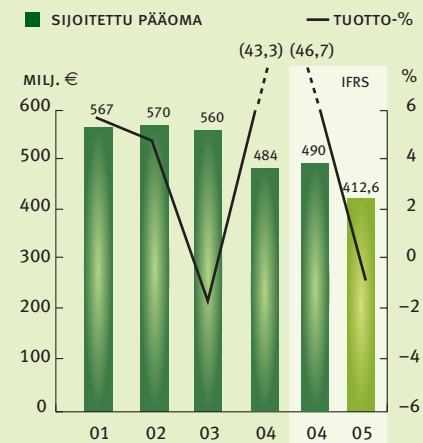
VUONNA 2005

- Yhteisyritys GoGreen Ruotsiin ja ZAO Scandic Feed Venäjälle
- Obory-meijerin vähemmistöosuus Puolasta
- Camelina-öljykasvin laajamittaisen viljelytyksen aloittaminen Suomessa
- Puhdaskauraprojektin käynnistäminen
- Raisiolle Benecol-tuotteiden markkinoitioikeudet Kiinaan, Japaniin ja Meksikoon
- Soija-kauratehdasinvestoinnin valmistuminen
- Useiden lisäarvotuotteiden lanseeraus
- Sopeuttamistoimien käynnistäminen tappiollisissa liiketoiminnoissa
- Omien osakkeiden takaisinostot pääomarakenteen kehittämiseksi

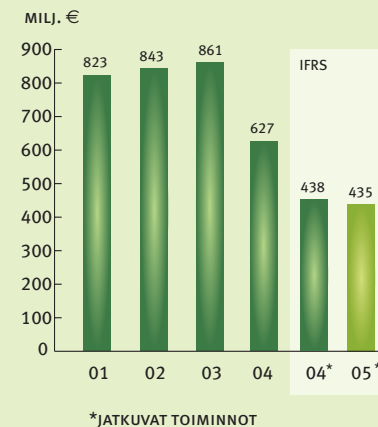
VUONNA 2004

- Kemian liiketoimintojen myynti
- Viljätärkkelyliiketoiminnan lopettaminen
- Margariinituotannon aloittaminen Venäjällä
- Panostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen
- Konsernirakenteen uudistaminen ja tehostaminen

Sijoitettu pääoma keskimäärin ja sijoitetun pääoman tuotto



Liikevaihto



*JATKUVAT TOIMINNOT

Yhteinen arvopohja

Raision perustavoitteita ovat kannattavuus, asiakastyytyväisyys ja hyvinvointi. Näiden tavoitteiden toteutumista tukevat arvot ovat osaaminen, vastuullisuus ja avoin yhteistyö.

Perustavoitteet ja arvot ohjaavat toimintaamme kaikkien yhteistyökumppaneiden kanssa. Niitä ovat muun muassa asiakkaat, omistajat, oma henkilöstö, viranomaiset ja ympäröivä yhteiskunta.

Perustavoitteet

KANNATTAVUUS

Kannattavuus on liiketoiminnan perusedellytys ja lähtökohta toiminnan kehittämiseksi. Pyrimme kannattavaan kasvuun vision ja strategiamme mukaan.

ASIAKASTYYTYVÄISYYS

Asiakkaan tyytyväisyys on toimintamme lähtökohta, ja tavoitteenamme on asiakkaan nykyisten ja tulevien tarpeiden tyydyttäminen. Haluamme olla luotettava ja haluttu yhteistyökumppani.

HYVINVOINTI

Haluamme tuottaa hyvinvointia laadukkaiden tuotteidemme ja palvelujemme sekä taloudellisesti menestyvän liiketoiminnan kautta niin asiakkaille, yhteistyökumppaneille, omistajille kuin muille sidosryhmillekin.

Arvot

OSAAMINEN

Kehitämme tuotteita ja ratkaisuja asiakkaidemme hyvinvoinnin parantamiseksi. Tämä vaatii oman ammattitaitomme jatkuvaa kehittämistä sekä avoimuutta uusille ajatuksille, työtavoille ja palautteelle.

VASTUULLISUUS

Tuntemme vastuumme tuotteistamme ja toiminnastamme. Haluamme pitää lupauksemme niin pienissä kuin suurissakin asioissa.

AVOIN YHTEISTYÖ

Toimimme avoimesti ja teemme yhteistyötä sekä yrityksen ulkopuolella että sisällä.



Vuosianalyysi ja -kooste



Vuosianalyysissa tarkastellaan Raision toiminnan ja tuloksen kehittymistä vuosineljänneksittäin. Vuosikoosteessa on kuvattu merkittävimmät tapahtumat, joista on tiedotettu vuoden 2005 aikana. Täydellinen uutisarkisto vuodelta 2005 löytyy osoitteesta www.raisio.com - Uutishuone.

Ensimmäinen vuosineljännes

Raision 66. toimintavuosi alkoi suotuisissa merkeissä. Sekä RavintoRaision että Raisio Life Sciencesin kannattavuus parani ensimmäisellä vuosineljänneksellä merkittävästi ja konsernin liike-tulos nousi 4,1 miljoonaan euroon (0,2 milj. euroa). Raisio Life Sciencesin liikevaihdon kasvu jatkui vahvana, mutta RavintoRaision liikevaihto pieneni erityisesti Ruotsin ja Suomen elintarvikeliiketoiminnoissa. Konsernin liikevaihto oli lähellä vertailukauden tasoa, 98,1 miljoonaa euroa (98,7 milj. euroa).

Tuotekehityshankkeet etenivät ja kaura- ja soijapohjaisten tuoretuotteiden tuotantolaitoksen suunnittelu käynnistyi. Puolasta hankittiin vähemmistöosuus Oboryn meijeristä, mikä mahdollisti Beneco-tuoteperheen laajentamisen juotaviin jogurtteihin.

Yhtiökokous päätti merkittävästä, 0,21 euron osingonjaosta. Yhtiökokous päätti myös yhtiöjärjestysmuutoksista ja yhtiön nimen virtaviivaistamisesta Raisio Oyj:ksi. Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta ja niiden luovuttamisesta.

Raisio siirtyi IFRS-standardien mukaiseen tilinpäätöskäytäntöön vuoden 2005 alusta. Ensimmäiseltä vuosineljännekseltä laadittu osavuositarkastus oli Raision ensimmäinen IFRS:n kirjaamis- ja arvostusperiaatteita noudattaen laadittu.

Toinen vuosineljännes

Vaikka kahden liiketoimintasegmentin, RavintoRaision ja Raisio Life Sciencesin tulokset kehittyivät myönteisesti toisella vuosineljänneksellä, konsernitaseiset strategiset lisäpanostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen sekä muihin kehityshankkeisiin kasvattivat selvästi muiden toimintojen kuluja. Konsernin liike-tulos jäikin vertailukautta heikommaksi ja oli 2,9 miljoonaa euroa (4,7 milj. euroa). Myös liikevaihto laski vertailukaudesta Suomen päivittäistavara-kaupan kysynnän heikettyä. Liikevaihto oli 112,9 miljoonaa euroa (117,5 milj. euroa).

Liiketoiminnan laajentaminen Venäjälle eteni, kun Raisio päätti aloittaa maatilarehutuotannon Luoteis-Venäjällä puoliksi Lännen Tehtaiden kanssa omistetun yhteisyrityksen, ZAO Scandic Feedin kautta.

Kolmas vuosineljännes

Kolmannen vuosineljänneksen liike-tulos oli vertailukauden tasolla, 3,8 miljoonaa euroa (3,8 milj. euroa). Raisio Life Sciencesin tulos parani, mutta RavintoRaision heikkeni johtuen muun muassa soija-kauratehtaan käynnistyskustannuksista. Konsernin liikevaihto kääntyi hienoiseen nousuun ensimmäistä kertaa kuluvana vuonna. Liikevaihto oli 110,7 miljoonaa euroa (109,6 milj. euroa).

Rahoitustuottoja kasvatti Lännen Tehtaiden osakkeiden myynnistä saatu 1,7 miljoonan euron myyntivoitto.

Omien osakkeiden osto-ohjelma käynnistyi 10.8.2005.

Kooste vuonna 2005 julkistetuista tärkeimmistä tiedotteista

- 13.1. Raisio investoi soija-kauratehtaan rakentamiseen
- 17.1. Uutta teknologiaa käyttöön Raision perunanjalostuksessa
- 31.1. Raisio ilmoitti margariinituotannon tehostamisen jatkotoimenpiteistä
- 16.3. Raisio laajentaa liiketoimintaansa Puolassa ostamalla vähemmistöosuuden Oboryn meijeristä
- 29.3. Raisio ja Cerealia perustivat yhteisyrityksen, GoGreen AB:n
- 31.3. Raision varsinaisen yhtiökokouksen päätökset
- 7.4. Raisio ja Suomen Viljava tekivät aiesopimuksen puhdaskauratuotteiden valmistamisesta
- 22.4. Raisio tiedottaa kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IFRS) soveltamiseen siirtymisestä
- 25.4. Raision yhtiökokouspäätökset rekisteröitiin
- 4.5. Raisio ja Lännen Tehtaat perustavat rehualan yhteisyrityksen Venäjälle
- 2.8. Raisio ilmoitti osakkeiden hankinnan alkavan 10.8.
- 14.9. Raisio myi omistamansa Lännen Tehtaiden osakkeet
- 16.11. Raisio kertoi hankkineensa Benecolin myynti- ja markkinointioikeudet Kiinaan, Japaniin ja Meksikoon yhteistyökumppaniltaan McNeil Nutritionals LLC:ltä, Benecol 10 vuotta Suomen markkinoilla
- 25.11. Raision hallituksen kokoonpano vuodelle 2006 vahvistettiin

TALOUSTIEDOTTEET

10.2. Tilinpäätöstiedote 2004

3.5., 2.8. ja 1.11. Osavuositiedot 2005

TUOTETIEDOTTEET

Uutuustuotteet Suomessa tuodaan kauppoihin tammi-, touko-, ja syyskuun alussa, jolloin Raisio on julkistanut tiedotteet uutuustuotteistaan

Kaikki Raision tiedotteet löytyvät yhtiön internetsivuilta osoitteesta www.raisio.com

Neljäs vuosineljännes

Neljännän vuosineljänneksen liiketulos ilman kertaeriä jäi vertailukautta heikommaksi ja tappiolliseksi, -1,7 miljoonaa euroa (2,0 milj. euroa). Erityisesti Suomen elintarvikeliiketoimintojen tulos heikkeni. Raisio Life Sciencesin operatiivinen liiketulos oli hieman vertailukautta parempi.

Mallas-, peruna- ja diagnostiikkaliiketoimintojen tasearvoihin tehtiin 21 miljoonan euron alaskirjaukset tappiollisista tuloksista ja heikenneistä kasvu-

näkymistä johtuen. Näissä liiketoiminnoissa on käynnistetty tervehdyttämisohjelmat, joiden avulla leikataan kustannuksia.

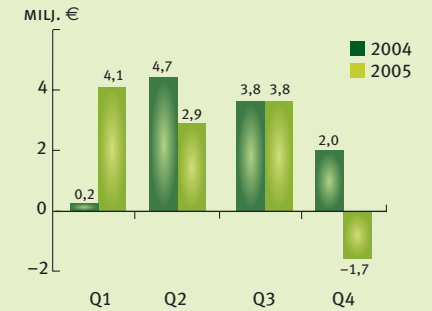
Soija-kauratehdas ja uusi tutkimuskeskus valmistuivat. Raisio hankki Benecolin myynti- ja markkinointioikeudet Kiinaan, Japaniin ja Meksikoon.

Osakkeiden takaisinostoja jatkettiin ja vuoden päättyessä Raisiolla oli hallussaan 3 768 200 omaa osaketta.

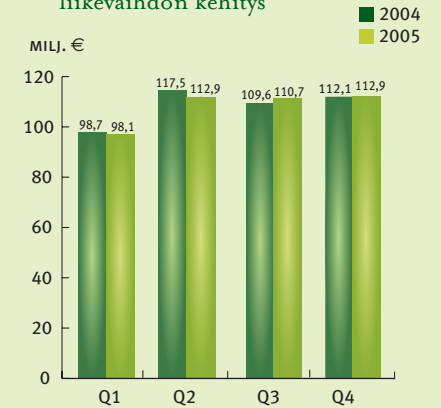
Liiketoimintojen liikevaihdot, milj. euroa						
	10-12/2005	7-9/2005	4-6/2005	1-3/2005	2005	2004
RAVINTORAISIO						
ELINTARVIKE	55,8	52,3	52,1	50,1	210,2	217,1
REHU JA MALLAS	47,2	48,9	50,6	39,5	186,2	190,7
LIIKETOIMINTASEGMENTIN SIS. MYYNTI	-4,0	-3,8	-4,3	-3,8	-15,9	-17,9
YHTEENSÄ	99,0	97,4	98,4	85,9	380,6	389,9
RAISIO LIFE SCIENCES						
AINESOSAT	12,9	12,3	13,8	11,3	50,2	44,7
DIAGNOSTIIKKA	2,3	2,1	2,4	2,1	8,8	8,6
YHTEENSÄ	15,1	14,4	16,1	13,4	59,0	53,3

Jatkuvien toimintojen
liiketuloksen kehitys
(ilman kertaluonteisia eriä)

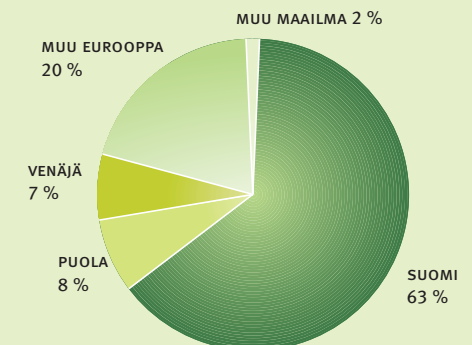
	10-12/ 2005	7-9/ 2005	4-6/ 2005	1-3/ 2005	2005	2004
RAVINTORAISION LIIKETULOS	-0,6	3,4	3,2	2,6	8,6	8,6
RAISIO LIFE SCIENCESIN LIIKETULOS	1,8	1,7	1,7	2,2	7,5	4,4
MUIDEN TOIMINTOJEN LIIKETULOS	-2,8	-1,5	-2,0	-0,6	-6,9	-2,5
ELIMINOINNIT	-0,1	0,2	0,0	-0,1	0,0	0,1
LIIKETULOS YHTEENSÄ	-1,7	3,8	2,9	4,1	9,1	10,6
OSUUS OSAKKUUS- YHTIÖIDEN TULOKSESTA	-0,5	-0,3	0,0	-0,1	-0,8	-0,4
SEGMENTTITULOS	-2,2	3,5	2,9	4,0	8,3	10,2
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT, NETTO	0,5	0,3	1,0	0,8	2,6	0,4
TULOS ENNEN VEROJA	-1,7	3,9	3,9	4,8	10,9	10,7
TULOVEROT	2,3	-1,1	-1,4	-1,3	-1,5	0,9
KONSERNIN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	0,5	2,8	2,5	3,5	9,4	11,6



Jatkuvien toimintojen
liikevaihdon kehitys



Liikevaihdon jakauma



Keskeiset tunnusluvut, tulos

	10-12/ 2005	7-9/ 2005	4-6/ 2005	1-3/ 2005	2005	2004
LIKEVAIHTO, MILJ. EUROA	112,9	110,7	112,9	98,1	434,6	437,9
LIIKETULOS, MILJ. EUROA	-1,7*	3,8	2,9	4,1	9,1*	10,6*
% LIKEVAIHDOSTA	-	3,4	2,6	4,2	2,1*	2,4*
TULOS ENNEN VEROJA, MILJ. EUROA	-1,7*	3,9	3,9	4,8	10,9*	10,7*
TULOS /OSAKE, EUROA	0,00*	0,02	0,02	0,02	0,05*	0,07*

*ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ

Keskeiset tunnusluvut, tase

	31.12.2005	30.9.2005	30.6.2005	31.3.2005	31.12.2004
SIOJITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %	-1,3	5,0	4,6	5,0	46,7
OMAVARAISUUS- ASTE, %	76,8	76,6	78,1	71,8	76,4
VELKAANTUMIS- ASTE, %	-25,0	-28,2	-26,4	-39,7	-41,9
OMA PÄÄOMA/ OSAKE, EUROA	2,06	2,15	2,13	2,11	2,29

Yritysvastuu

Vastuullisuus on yksi Raision keskeisistä arvoista. Raisio on sitoutunut kantamaan vastuun omasta toimintaympäristöstään. Tavoitteena on, että toimintamme on tulevaisuudessakin ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vakaalla pohjalla.

Erillisessä yritysraportissa tarkastellaan laajasti Raision taloudellista ja sosiaalista vastuuta sekä ympäristövastuuta.

Yritysvastuuraportin voi tilata sähköpostitse communications@raisio.com tai puhelimitse (02) 443 2292.

Yritysvastuuraportit löytyvät myös osoitteesta www.raisio.com.

Raision vastuullista toimintaa ohjaavat ja täsmentävät konsernitason laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuspolitiikka, näille asetetut päämäärät sekä GMO-politiikka.

RAISION LAATU-, YMPÄRISTÖ-, TERVEYS- JA TURVALLISUUSPÄÄMÄÄRÄT

- Turvallisten, terveellisten ja ympäristöystävällisten tuotteiden kehittäminen sekä valmistaminen luonnonvaroja säästäen
- Toimintaan liittyvien riskien, onnettomuusvaarojen ja niistä mahdollisesti aiheutuvien seurausten ehkäisy
- Päästöjen ja jätteiden määrän sekä haitallisuuden vähentäminen ja jätteiden hyötykäytön lisääminen
- Turvallisuus-, terveys- ja ympäristöasioihin liittyvän avoimen keskustelun ja vuorovaikutuksen edistäminen asiakkaiden, koko hankintaketjun, viranomaisten, sidosryhmien ja henkilöstön välillä
- Asiakastytyväisyyden jatkuva parantaminen

Liiketoiminnat asettavat osana johtamisjärjestelmiään omat laatu-, ympäristö-, terveys- ja turvallisuustavoitteensa ja seuraavat niiden toteutumista säännöllisesti. Osana Raision johtamisjärjestelmää lähes kaikilla liiketoiminnoilla on sertifioitua ISO 9001 -laatu- ja ISO 14001 -ympäristöjärjestelmät.

Raisio kehittää yritysraportointiaan elintarvikealan edelläkävijäyrityksen lähtökohdista. Vuoden 2005 raportissa esitetään ensimmäistä kertaa vertailu kansainväliseen GRI-hojjestykseen.



Taloudellinen vastuu

Raision liiketoiminta tuottaa taloudellista hyvinvointia useille sidosryhmille. Yrityksen taloudellinen vastuu on osakkeenomistajien odotusten täyttämistä ja yhteiskunnan hyvinvoinnin edistämistä.

Raision liiketoiminnan jatkuva parantaminen, tehokkuus ja uusiutuminen mahdollistavat kannattavan kasvun. Taloudellisesti kannattava ja kilpailukykyinen toiminta luo yritykselle vankan pohjan huolehtia myös ympäristöstä ja yhteiskunnallisesta vastuusta.

Ympäristövastuu

Raision ympäristöpäämäärien toteuttamiseksi on painopistealueiksi valittu tehokas ja säästäväinen luonnonvarojen käyttö sekä vesien, ilman ja maaperän suojeleminen. Raisio tukee kestävän kehityksen mukaista alkutuotantoa ja on tiedostanut vastuun myös koko tuotteen elinkaaren aikaisista ympäristövaikutuksista. Toiminnan aiheuttamaa kuormitusta seurataan ympäristömittareilla.

Raision tuotantoprosesseissa käytetään pääasiassa uusiutuvia, pelto- ja metsäperäisiä raaka-aineita ja ne hyödynnetään lähes poikkeuksetta kokonaan. Syntyvät jätevirrat ovat pieniä ja niiden hyötykäyttämömahdollisuuksia kartoitetaan edelleen. Tuotantoprosessien ja ympäristötekniikan muutoksissa huomioidaan parhaan käytettävissä olevan tekniikan vaatimukset.

Tärkeimpien raaka-aineiden eli viljojen, öljykasvien ja perunan hankinnassa merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät viljelypanosten käyttöön alkutuotannossa sekä

kuljetuksiin. Ulkopuolisten raaka-aine- ja palvelutoimittajien arviointiin sekä raaka-aineiden ja tuotteiden jäljitettävyyteen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Raision kehittämä Laatujuvä®-järjestelmä huomioi myös ympäristönäkökohdat osana hankintatoimintaa ja laadunohjausta.

Sosiaalinen vastuu

Raision sosiaalinen vastuullisuus perustuu yrityksen hallituksen hyväksymiin eettisiin periaatteisiin. Raisio panostaa erityisesti henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämiseen, työympäristön turvallisuuteen sekä toimivaan sidosryhmäyhteistyöhön lähiyhteisöissä ja yhteiskunnassa laajemminkin.

Eettiset periaatteet

Raisio noudattaa toiminnassaan periaatteita, joihin kuuluvat sosiaalinen ja taloudellinen vastuu sekä vastuu ympäristöstä. Konsernin perustavoitteet ovat kannattavuus, asiakastyytyväisyys ja hyvinvointi sekä keskeiset arvot osaaminen, vastuullisuus ja avoin yhteistyö.

Arvot ja eettiset periaatteet mahdollistavat Raision toimimisen hyvänä yrityskansalaisena eri puolilla maailmaa olevissa toimipisteissään. Raisio noudattaa paikallista ja kansainvälistä lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä yleisesti hyväksytyjä toimintamalleja. Nämä tärkeät toimintaa ohjaavat periaatteet viestitään kattavasti koko henkilöstölle ja niiden noudattamisesta vastaavat kaikki Raision palveluksessa olevat henkilöt.

Tavarantoimittaja valitessaan Raisio pyrkii löytämään vastuullisia yhteistyökumppaneita, jotka noudattavat toiminnassaan vastaavia eettisiä periaatteita. Myös raaka-aineiden jäljitettävyyden on Raisiolle tärkeää ja siihen kiinnitetään erityistä huomiota.

IHMISOIKEUDET JA TASA-ARVO

Raisio kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) määräyksen mukaisia työntekijöiden perusoikeuksia. Oikeudet kattavat yhdistymisvapauden, järjestäytymisoikeuden ja oikeuden olla järjestäytymättä, oikeuden järjestäytyneisiin työehtosopimusneuvotteluihin, pakkotyön kiellon, lapsityövoiman käytön kiellon sekä työntekijöiden tasa-arvoiset mahdollisuudet ja kohtelun.

Koko henkilökunta on oikeutettu turvalliseen työympäristöön. Henkisesti tai fyysisesti pakottavaa, uhkaavaa, loukkaavaa tai hyväksikäyttävää käytöstä ei sallita.

Henkilöstön monipuolisuus nähdään Raisiossa vahvuutena. Työntekijät valitaan tehtäviinsä henkilökohtaisten ominaisuuksien ja taitojen perusteella. Jatkuva oppiminen ja itsensä kehittäminen mahdollistetaan sisäisen ja ulkoisen koulutuksen ja työssä oppimisen kautta. Syrjintä esimerkiksi rodun, sukupuolen,

Henkilöstön määrä 31.12.2005 oli 1 396 (1 412 vuonna 2004). Ulkomailla työskenteli 33 prosenttia (32 %) henkilöstöstä. Yrityksellä on toimintaa yhteensä 14 maassa. Ammattitaitoinen, osaava, motivoitunut ja tavoitteisiin sitoutunut henkilöstö on keskeinen edellytys Raision vision ja strategian mukaisten tavoitteiden toteutumiselle. Rekrytointien kautta vahvistettiin vuonna 2005 osaamista erityisesti myynnissä ja markkinoinnissa. Myös tutkimuksen ja kehityksen henkilöstöresursseja lisättiin. Toiminnanohjausjärjestelmän (SAP) muutos ja uusien tuotantoteknologioiden käyttöönotto toivat uusia haasteita henkilöstön osaamiselle vuonna 2005.

sukupuolisen suuntautuneisuuden, uskannon tai poliittisen mielipiteen perusteella on kiellettyä. Tavoitteena on, että Raision tasa-arvo- ja hyvinvointisuunnitelmat kattavat koko konsernin henkilöstön.

LIIKETOIMINNAN EETTISYYS

Raision johdon ja henkilöstön tulee toimia yrityksen parhaaksi. Eturistiriitoja henkilökohtaisen ja yhtiön toiminnan välillä on vältettävä.

Raision johto tai työntekijät eivät saa maksaa, antaa tai ottaa vastaan tavanomaisen vieraanvaraisuuden ylittäviä lahjoja liikekumppaneiltaan tai muilta yhtiön sidosryhmiltä.

Raisio arvostaa aineettoman pääoman luomista ja suojelemista. Työsuhdekeskinnöt ja aloitetoiminta ovat yritykselle tärkeitä. Innovatiivisuuteen kannustetaan ja siitä palkitaan systemaattisesti. Raision työntekijät suojelevat yrityksen omaa aineetonta pääomaa ja kunnioittavat myös muiden yritysten hallussa olevaa aineetonta pääomaa.

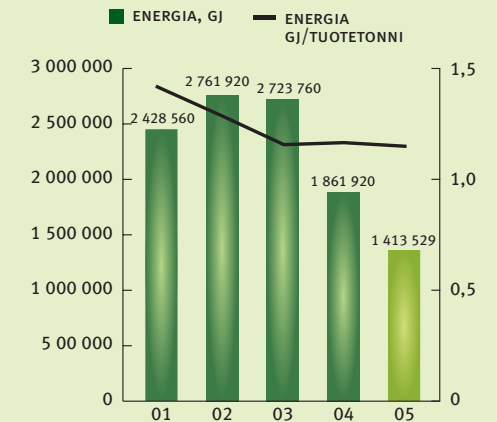
Raision suoriutumisesta ja taloudellisesta tilanteesta kerrotaan samanaikaisesti, rehellisesti ja avoimesti kaikille sidosryhmille Helsingin Pörsissä noteeratun yhtiön velvoitteita noudattaen. Tytäryhtiöt eri puolilla maailmaa noudattavat lisäksi omassa raportoinnissaan paikallisia ohjeita ja määräyksiä.

YHTEISÖLLISYYS

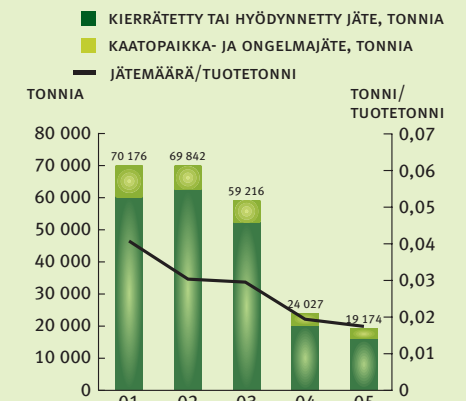
Raisio tekee paikallista ja konsernitasaista yhteistyötä eri toimijoiden kuten tiedeyhteisöjen, koululaitoksen, korkeakoulujen, liikunta- ja kulttuuritarjoajien sekä terveydenhuollon kanssa. Raision Tutkimussäätiö tukee tieteellistä tutkimustyötä vuosittaisten apurahojen muodossa.

Jatkuva vuorovaikutus viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen kanssa mahdollistaa osaltaan hyvät yhteydet ympäröivään yhteiskuntaan. Eri sidosryhmien kuuleminen ja tarpeiden huomioon ottaminen on kaikille raisiolaisille tärkeää. Raisio kannustaa yksiköitään ja henkilöstöään osallistumaan aktiivisesti paikallisen yhteisön hyväksi tapahtuvaan toimintaan.

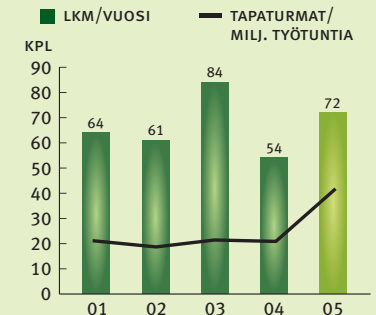
Energian kulutus



Jätteet



Työtaturmat



TAPATURMIEN LASKENTAKÄYTÄNTÖ ON VUOSIEN KULUESSA MUUTTUNUT. VUODEN 2005 LUVUT SISÄLTÄVÄT KAIKKI HENKILÖKUNNAN POISSAOLIIHIN JOHTANEET TAPATURMAT. LUVUT ON RAPORTOITU KULLOISENKIN KONERNIRAKENTEEN MUKAISESTI.





Liiketoiminta

Raision liiketoiminnoista elintarvike ja rehu & mallas muodostavat Ravinto-Raision, ainesosat ja elintarvike-diagnostiikka Raisio Life Sciencesin.

Uudistumisen varmistava tutkimus ja kehitys on organisoitu konsernitason toiminnoksi, joka palvelee Raision kaikkia liiketoimintoja. Kuluttajien ja muiden asiakasryhmien muuttuvat tarpeet ovat tuotekehityksen lähtökohta.

Uusien ideoiden kaupallistamisessa kiinnitetään huomiota brändien johtamiseen ja keksintöjen suojaamiseen patentoimalla.

RavintoRaisio



RavintoRaisio tuottaa maukkaita ja terveellisiä elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille ja elintarviketeollisuudelle, tehokkaita rehuja tuotantoeläimille sekä korkealaatuisia maitaita panimoille. RavintoRaision kotimarkkina-alue on Itämeren ympäristö. Vuonna 2005 RavintoRaision uusiutuminen vauhdittui tuotekehityspanosten, investointien ja verkostoitumisen myötä, mutta osassa liiketoiminnoista markkinanäkymät synkkenivät.

Visio ja taloudelliset tavoitteet

Elintarvikeliiketoiminta on kuluttajalähtöinen, kannattavasti kasvava parhaiden ruokaelämysten tuottaja ja haluttu yhteistyökumppani valituilla tuote- ja markkina-alueilla.

Rehuliiketoiminta kasvaa rehualan tehokkaimmaksi ja arvostetuimmaksi osajaksi Suomessa ja merkittäväksi rehualan toimijaksi Venäjän markkinoilla.

Liikevaihdon vuotuisena kasvutavoitteena on Suomessa noin 2 prosenttia, Venäjällä ja Puolassa 5 prosenttia. Kannattavuustavoitteena on 12 prosentin tuotto sijoitetulle pääomalle, mikä merkitsee noin 5 prosentin liikevoittotasoa.

Maantieteelliset painopistealueet

Elintarvikeliiketoiminnan maantieteelliset painopistealueet ovat Suomi, Puola, Ruotsi ja Venäjä sekä Baltian maat. Rehu- ja mallasliiketoiminnassa keskitytään Suomen, Venäjän ja Baltian maiden markkinoihin. RavintoRaisio hakee kasvua myös uusista EU-maista.

Tuloskehitys vuonna 2005

RavintoRaision liikevaihto jäi 2,4 prosenttia edellisvuotta pienemmäksi ja oli 380,6 miljoonaa euroa (389,9 milj. euroa). Puolan liiketoiminnoissa nähtiin merkittävää kasvua hyvän margariinimyyntin ja onnistuneen tuotevalikoiman laajentamisen ansiosta, ja myös Venäjän margariini- ja hiutalemyynti kasvoi selvästi. Sen sijaan muilla markkinoilla liikevaihto pieneni niin elintarvike- kuin rehu- ja mallasliiketoiminnoisakin. Myllyliiketoiminnan liikevaihto kuitenkin kasvoi onnistuneitten tuotelanseerauksien ansiosta. Rehun myyntivolyymit kasvoivat, mutta raaka-aineiden alentuneet hinnat siirtivät myyntihintoihin ja sitä kautta laskivat liikevaihtoa.

RavintoRaision liiketulos ilman kertaeriä oli 8,6 miljoonaa euroa (8,6 milj. euroa). Merkittävimmin tulos parani kasviöljyliiketoiminnassa, mikä osaltaan vahvisti rehuliiketoiminnan yhteenlaskettua hyvää tulosta. Elintarvikkeissa kannattavuus parani Ruotsin ja Puolan markkinoilla, mutta Venäjän liiketoiminnot tekivät kasvuhakuisista panostuksista johtuen edelleen tappiota. Suomen elintarvikeliiketoimintojen tulos jäi lähelle nollaa. Tulosta heikensivät perunatuotteiden kohonneet raaka-ainekulut ja pakasteperunatuotteiden menekkivaikkeudet sekä soija-kauratehtaan käynnistyskulut. Mallasliiketoiminta kääntyi tappiolliseksi Venäjän muuttuneen markkinatilanteen vuoksi.

Keskeiset tunnusluvut

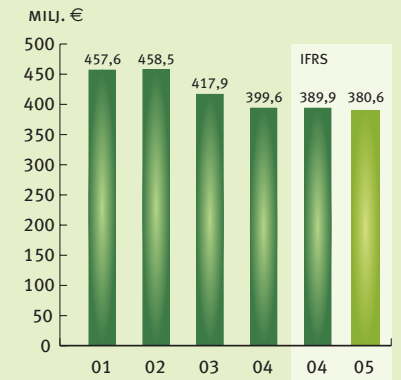
	2005	2004
LIIVEVAIHTO, MILJ. €	380,6	389,9
LIIKETULOS*, MILJ. €	8,6	8,6
SIIJOITETTU PÄÄOMA, MILJ. €	167,3	147,5
SIIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO*, %	5,1	5,9
HENKILÖSTÖ **	1 054	1 186

*ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ

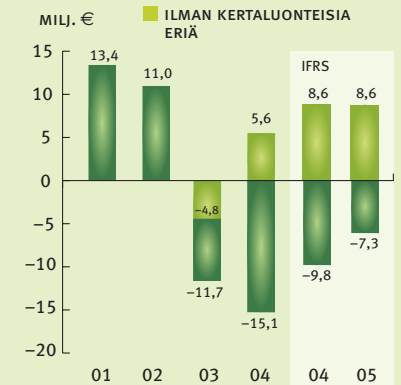
**LIIKETOIMINTA-ALUEIDEN ORGANISAATIOISSA OLI VUONNA 2004 TUTKIMUS & KEHITYS JA OSA KONSERNIHALLINNON PALVELUTOIMINNOISTA

RavintoRaisio					
	ELINTARVIKE			REHU & MALLAS	
	LIIKEVAIHTO 210,2 MILJ. € ELI 53 % RAVINTORAISION LIIKEVAIHDOSTA (VÄHITTÄISKAUPPA 69 %, HORECA-SEKTORI 10 % JA LEIPOMO/TEOLLISUUS 21 %)			LIIKEVAIHTO 186,2 MILJ. € ELI 47 % RAVINTORAISION LIIKEVAIHDOSTA	
	MYLLYTUOTTEET LIIKEVAIHTO 77,0 MILJ. €	MARGARIINIT LIIKEVAIHTO 117,9 MILJ. €	PERUNAJALOSTEET LIIKEVAIHTO 18,5 MILJ. €	REHUT LIIKEVAIHTO 163,6 MILJ. €	MALTAAT LIIKEVAIHTO 21,4 MILJ. €
TUOTTEET	■ HIUTALEET, JAUHOT JA PASTAT	■ MARGARIINIT, TUOREJUUSTOT, RUOKAÖLJYT	■ PAKASTEPERUNAT JA KUIVAPERUNAJALOSTEET, VALMISRUOKAKOMPONENTIT JA ANNOSPERUNAJALOSTEET	■ NAUDAN-, SIAN- JA SIIPIKARJANREHUT, TURKISREHUT, KALANREHUT	■ PANIMOMALTAAT
LIIKEVAIHDON MAANTIEEELLINEN JAKAUMA	■ SUOMI 90 % ■ VENÄJÄ 7 % ■ BALTIA 3 %	■ SUOMI 41 % ■ RUOTSI 15 % ■ PUOLA 31 % ■ VENÄJÄ 3 % ■ MUUT 10 %	■ SUOMI 98 % ■ MUUT 2 %	■ SUOMI 87 % ■ VENÄJÄ 8 % ■ MUUT 5 %	■ SUOMI 36 % ■ VENÄJÄ 58 % ■ BALTIA 6 %
TUNNETUIMMAT TUOTEMERKIT	■ SUOMESSA: ELOVENA, SUNNUNTAI, ANNI HELENA, TORINO JA NALLE ■ VENÄJÄLLÄ: NORDIC	■ SUOMESSA: BENECOL, KEIJU CAMELINA, KULTASULA JA SUNNUNTAI ■ RUOTSISSA: RAISIO ■ PUOLASSA: MASMIX, FINEA JA PYSZNY DUET ■ VENÄJÄLLÄ: VOIMIX JA DOLINA SKANDI	■ VÄHITTÄISKAUPASSA KOKIN PARHAAT ■ SUURTALOUKSISSA MESTARI	■ MAATILAREHUISSA HERKKU, MAITURI JA MELLI ■ KALANREHUISSA ROYAL JA NUTRA	■ RAISIO MALT
MARKKINAOSUUS ELINTARVIKKEIDEN MARKKINAOSUUDET ON LASKETTU ARVOSTA JA REHUIEN JA MALTAIDEN VOLYYMISTA	■ VÄHITTÄISKAUPPATUOTTEET –SUOMESSA HIUTALEET 74 %, JAUHOT 42 %, PASTAT 20 % –VENÄJÄLLÄ HIUTALEET 6 %	■ VÄHITTÄISKAUPPATUOTTEET –SUOMESSA MARGARIINIT 36 %, TUOREJUUSTOT 4 % –RUOTSISSA 15 % –PUOLASSA 7,5 % –VENÄJÄLLÄ TIETYILLÄ ALUEILLA 6–10 %	■ VÄHITTÄISKAUPPATUOTTEET –SUOMESSA 15 %	■ SUOMESSA –MAATILAREHUT 38 % –KALANREHUT YLI 50 %	■ SUOMESSA 46 %
	■ HORECA-SEKTORI SUOMESSA 40 %	■ HORECA-SEKTORI SUOMESSA 50 %	■ HORECA-SEKTORI SUOMESSA 40 %		
	■ LEIPOMO/TEOLLISUUS SUOMESSA 50 %	■ LEIPOMO/TEOLLISUUS SUOMESSA 40 %	■ LEIPOMO/TEOLLISUUS SUOMESSA 25 %		
TUOTANTOLAITOKSET	■ SUOMI: RAISIO (JAUHOT, PASTAT) JA NOKIA (JAUHOT, HIUTALEET)	■ SUOMI: RAISIO ■ PUOLA: KARCZEW ■ VENÄJÄ: ISTRA	■ SUOMI: VIHANTI	■ REHUTEHTAAT: SUOMI: RAISIO, ANJALANKOSKI, OULU JA UUSIKAARLEPY ■ KASVIÖLJYTEHDAS: SUOMI: RAISIO	■ SUOMI: RAISIO

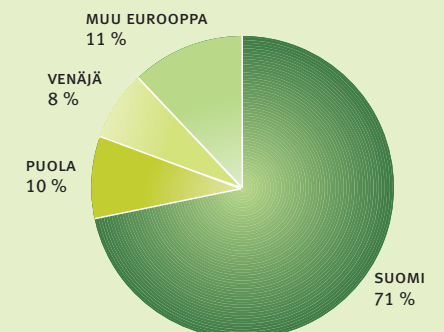
Liikevaihto



Liiketulos



Liikevaihdon maantieteellinen jakauma





Elintarvike- liiketoiminnan näkymistä

Olavi Kuusela,
toimitusjohtaja

”Raisio hakee kasvua sekä tuoteportfoliota uudistamalla että maantieteellisesti. Suomessa elintarvikemarkkinat kasvavat hitaasti, ja kasvua haetaan eri laistamalla perustuotteita ja tuomalla markkinoille täysin uudentyyppisiä, korkeamman jalostusasteen tuotteita. Hyvän pohjan tähän luovat mm. terveystietoisuuden ja erikoisruokavalioiden lisääntyminen.

Raisio tuo vuonna 2006 markkinoille merkittävän määrän uusia tuotteita, mikä kasvattaa elintarvikeliiketoiminnan liikevaihtoa Suomessa. Uudet tuotteet eivät kuitenkaan vielä vuonna 2006 paranna merkittävästi tulosta lanseerausvaiheen investoinneista ja markkinointipanostuksista johtuen.

Puolan liiketoiminnan liikevaihtoa kasvattaa meijeriyritys Oboryn tuotteiden siirtyminen Raision myyntiin, ja kannattavuuden arvioidaan säilyvän hyvänä. Venäjällä liikevaihto kasvaa, mutta kannattavuus säilyy vuoden 2005 tasolla markkinointipanostuksista johtuen. Ruotsissa liikevaihdon arvioidaan kasvavan ja kannattavuuden paranevan.

Maantieteellisen kasvun tärkeimpiä alueita ovat Venäjä, Puola, Baltia sekä uudet EU-maat. Venäjällä painopiste on edelleen jakelun kehittämässä ja tuotannollisen toiminnan laajentamisessa. Puolassa Raision tavoitteena on hyödyntää toimiva jakelu- ja myyntiorganisaatio ja laajentaa tuotevalikoimaa.”

RavintoRaisio Elintarvikkeet

Elintarvikeliiketoiminta jalostaa ja markkinoi herkullisia ja terveellisiä elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille ja muulle elintarviketeollisuudelle päämarkkina-alueenaan Suomi ja Itämeren alue.

Strategiset painopistealueet

KANNATTAVA KASVU

Raisio pyrkii vahvistamaan markkina-asemiaan maantieteellisillä painopistealueilla Suomessa, Venäjällä, Baltiassa sekä Puolassa ja sen lähialueilla. Kasvua haetaan myös uusista kasvipärisistä korkeamman jalostusasteen tuotteista, joita kehitetään ja tuodaan markkinoille hyödyntäen uusia tuotanto- ja pakkausteknologioita. Verkottumista muiden elintarvikealan yritysten kanssa jatketaan.

KULUTTAJALÄHTÖISYYS JA EDELLÄKÄVIJYYS

Ruokailu- ja ostotottumusten järjestelmälliseen ennakointiin panostetaan ja uusia kuluttajatrendejä hyödynnetään tuotekehityksessä ja markkinoinnissa. Raision vahvat brändit luovat hyvän pohjan uusien tuotteiden tuomiselle markkinoille. Tuotteiston elinkaariajattelua kehitetään mm. vuoden 2006 alussa käyttöönotetun toiminnanohjausjärjestelmän avulla.

PARHAIDEN RUOKAELÄMYSTEN TUOTTAJA

Korkealaatuiset ja jäljitettävät raaka-aineet hankitaan pääasiassa sopimusviljelyn kautta. Tuotekehitykseen panostetaan ja hyödynnetään Raision rasva-, vilja- ja perunaosaaminen sekä tehokkaat tuotantoprosessit maukkaiden ja terveellisten tuotteiden kaupallistamiseksi.

Vuosi 2005

- Raisio hankki 25 prosentin osuuden puolalaisesta meijerialan yrityksestä Oborysta ja varmisti näin Beneco-tuotevalikoiman nopean laajenemisen Puolassa ja sen lähialueilla.
- Raisio ja ruotsalainen Cerealita Foods & Bread perustivat tasaomisteisen GoGreen AB:n, joka tarjoaa mm. soija- ja kaurapohjaisille tuoretuotteille erinomaisen väylän Pohjois-Euroopan markkinoille.



- Soija- ja kaurapohjaisten tuoretuotteiden tuotantolaitos valmistui Turkuun.
- Raisio ja Suomen Viljava sopivat ns. puhdaskauratuotteiden valmistamisesta erityisesti keliakiaa sairastaville henkilöille. Raisio vastaa kauran viljelyttämisestä, tuotekehityksestä ja markkinoinnista ja Suomen Viljava puhdaskauran prosessoinnista.
- Raisio aloitti Camelina-öljykasvin sopimusviljelyttämisen ja kaupallistamisen.

Vahvuudet	Riskit
<ul style="list-style-type: none"> ■ TUNNETUT TUOTEMERKIT JA VAHVA MARKKINA-ASEMA PÄÄTUOTEISSA ERITYISESTI SUOMESSA ■ PITKÄJÄNTEINEN SOPIMUSTUOTANTO ■ TERVEELLISET JA LAADUKKAAT TUOTTEET ■ VAHVISTETUT TUOTEKEHITYSRESURSSIT ■ TUOTANNOLLINEN LÄSNÄOLO PUOLASSA JA VENÄJÄLLÄ ■ MONIPUOLINEN ASIAKASRAKENNE 	<ul style="list-style-type: none"> ■ MATALAKATTEISTEN TUOTTEIDEN SUURI OSUUS TUOTEVALIKOIMASTA ■ KIRISTYVÄ KILPAILUTILANNE ■ HIDAS KASVU SUOMEN MARKKINOILLA ■ JAKELUN HAASTEELLISUUS VENÄJÄLLÄ

Toimintaympäristö Raision asema Suomen elintarvikemarkkinoilla

VÄHITTÄISKAUPPAMARKKINAT

Hiutalemarkkinoiden arvo, 21 miljoonaa euroa, on pysynyt edellisvuoden tasolla, samoin kuin markkinaosuus 74 prosentissa. Jauhomarkkinoiden arvo on pienentynyt 5 prosenttia ja on noin 24 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus, 42 prosenttia, on laskenut hieman. Pastamarkkinoiden arvo on pienentynyt 2 prosenttia ja on 23 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus, 20 prosenttia, on pysynyt edellisvuoden tasolla.

Margariinimarkkinoiden arvo on laskenut hieman ja on 87 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus, 36 prosenttia, on edellisvuoden tasolla. Pakasteperunamarkkinoiden arvo, 32 miljoonaa euroa, on pysynyt edellisvuoden tasolla. Raision markkinaosuus laski 15 prosenttiin (18 %).

Monissa Raision edustamissa tuoteryhmissä private label -tuotteilla on vahva markkinaosuus. Korkeimmillaan private label -tuotteiden osuus on pakasteperunoissa, lähes 50 prosenttia.

RavintoRaisio valmistaa useita kaupan omia merkkejä; noin 15 prosenttia Raision Suomessa valmistamasta tuotevaliymista on private label -tuotteita. Osuus vaihtelee voimakkaasti eri tuoteryhmien välillä.

HORECA- JA TEOLLISUUSMARKKINAT

HoReCa-, elintarviketeollisuus- ja leipomomarkkinoiden arvo Raision edustamissa tuoteryhmissä on lähes 200 miljoonaa euroa. Markkinat ovat pysyneet edellisvuoden tasolla.

Raision markkinaosuus HoReCa-markkinoista Raision edustamissa tuoteryhmissä on keskimäärin yli 40 prosenttia ja teollisuus- ja leipomomarkkinoista noin 50 prosenttia.

NÄKYMÄT

Kuluttajien lisääntynyt kiinnostus ravintoon, sen alkuperään, terveellisiin elintapoihin ja tuotteiden helppokäyttöisyyteen sekä väestön ikääntyminen muodostavat hyvän perustan Raision tuotteille.

Haasteellisuutta markkinoilla lisäävät kaupan keskittyminen ja halpaketjujen kasvava rooli, joka aiheuttaa hintapaineita.

HoReCa-sektorilla suurtalouksien määrä on laskenut hitaasti viime vuosina, ja laskun ennustetaan jatkuvan. Syötyjen annosten määrä kuitenkin kasvaa, sillä ruokailu kodin ulkopuolella lisääntyy. Kilpailua kiristävät hankintojen voimakas keskittäminen, private label -tuotteiden määrän kasvu ja lisääntynyt tuonti.

Elintarviketeollisuus- ja leipomomarkkinoilla kilpailua kiristää lisääntynyt tarjonta ja erityisesti leipomoalan keskittyminen. Raision vastaukset kilpailuun ovat asiakaskohtaisesti räätälöidyt tuotteet, kustannustehokas pelloilta pöytä- ja ketju- ja logistinen osaaminen.

Raision asema Puolan elintarvikemarkkinoilla

Puolan keltaisten rasvojen markkinoiden arvo on 470 miljoonaa euroa. Markkinat kasvoivat arvossa mitattuna vajaat 2 prosenttia vuoden 2005 aikana. Raision puolalaisen tytäryhtiön, Raisio Polska Foodsin, osuus keltaisten rasvojen markkinoista on 7,5 prosenttia. Margariinimarkkinoista Raision markkinaosuus on 13–15 prosenttia. Markkina-asema on pysynyt vuoden 2004 tasolla. Raisio on edelleen markkinajohtaja terveysvaikuteisten margariinien segmentissä.

Maaliskuussa 2005 Raisio hankki 25 prosentin osuuden puolalaisesta meijerialan yrityksestä Oborysta ja varmisti näin Benecol-tuotevalikoiman nopean laajenemisen Puolassa ja sen lähialueilla.

Raisio Polska Foods toi vuoden 2005 aikana markkinoille useita uusia tuotteita, mm. Benecol juovat jogurtit, Pyszny Duet- ja Naj-margariini sekä Caffelatte- ja Chokolatte- kylmäjuomat.

NÄKYMÄT

Puolan EU-jäsenyys on avannut Raisiolle uusia mahdollisuuksia unionin sisämarkkinoilla. Viennin kasvattamiseen panostetaan erityisesti Tšekissä, Unkarissa, Latviassa ja Liettuassa.

Elintarvikkeiden tuotevalikoimaa laajennetaan Puolassa sekä yksin että yhdessä kumppaneiden kanssa. Tavoitteena on myös Oboryn myynnin kasvattaminen ja Masmix-margariinin aseman vahvistaminen.

Raision asema Venäjän elintarvikemarkkinoilla

Keltaisten rasvojen markkinoiden arvo Venäjän suurimmissa kaupungeissa, noin 460 miljoonaa euroa, kasvoi noin 9 prosenttia. Teollisuusmargariinien osuus kasvoi, kun taas kuluttajamargariinien markkinat pysyivät ennallaan.

Raision lähellä Moskovaa sijaitseva margariinitehdas käynnistyi helmikuussa 2004. Se valmistaa kaikki Raision margariinit Venäjän markkinoille. Vuoden 2005 aikana aloitettiin vienti Venäjän tehtaalta Ukrainaan, Valko-Venäjälle ja Kazakstaniin. Raisio kasvatti myyntivolyymiaan noin 7 prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Voimixin ja Dolina Skandin markkinaosuudet nousivat. Jakeluverkkoa kehitettiin vastaamaan paremmin ketjuuntuvan kaupan tarpeita. Raisio toi markkinoille useita uusia tuotteita, mm. Voimix Olivo -levitteen ja Poselkovye-margariinin.

Hiutaletuotteiden arvo Venäjän 23 suurimmassa kaupungissa on noin 100 miljoonaa euroa. Raision markkinaosuus on arvossa mitattuna edellisvuoden tasolla eli noin 6 prosenttia. Raision myymäläpeitto kasvoi ja volyymit noin 17 prosenttia.

Raision Nordic-tuotemerkillä myytävät viljat tuotteet tuodaan Suomesta. Premiumluokan puurohiutaleissa Nordic on markkinajohtaja. Raisio suunnittelee hiutaletuotannon aloittamista Venäjällä.

NÄKYMÄT

Raision margariinivalikoimaa kehitetään vuonna 2006 tuomalla markkinoille uusia keskihintaluokan tuotteita ja teollisuusmargariineja. Lisäksi Raisio suunnittelee Benecol-tuotteiden lanseerausta. Tavoitteena on tuoda kasvaville markkinoille myös tuorejuustoja. Viljat tuotteissa lisätään panostuksia Nordic-tuotevalikoimaan, ja alkuvuonna tuodaan markkinoille mm. Nordic-hirssihiutale.

Markkinointi- ja myyntiyhteistyössä keskitytään erityisesti nykyisiin ja uusiin asiakasalueisiin sekä tehokkaaseen jakeluun. Painopistealueena on myös Ukraina, jossa Kiovaan vuoden 2005 lopussa avatun tytäryhtiön, TOV Raisio Ukrainan, toimintaa kehitetään.

Raision asema Ruotsin elintarvikemarkkinoilla

Ruotsin ravintorasvamarkkinoiden arvo, noin 290 miljoonaa euroa, pysyi ennallaan vuoden 2005 aikana. Raision markkinaosuus edustamissaan tuoteryhmissä on noin 15 prosenttia.

NÄKYMÄT

Ruotsin ravintorasvamarkkinoiden arvioidaan pienevän hieman ja kulutuksen siirtyvän kalliimman hintaluokan lisäarvotuotteisiin. Raisio kehittää edelleen toimintatapaansa, jossa keskitytään tiiviiseen yhteistyöhön kauppaketjujen kanssa. Myös pienimuotoista kuluttajamainontaa jatketaan. Vuoden 2006 alusta Raision myyntiorganisaatio ottaa vastuun margariinien myynnistä Ruotsissa ja jatkaa Cerealian viljat tuotteiden myyntiä Suomessa.



Rehu- ja mallasliiketoiminnan näkymistä

Leif Liedes,
toimialajohtaja

”Rehuliiketoiminnan liikevaihdon odotetaan pysyvän vuoden 2005 tasolla. Kotieläintilojen määrä laskee edelleen, mutta tilakoon kasvu säilyttää kokonaistuotannon nykytasolla. Nopea teknologinen kehitys antaa erinomaiset mahdollisuudet uusien ruokintaratkaisujen kehittämiseksi ja tuottavuuden parantamiseksi tiloilla.

Kalanrehujen viennin Venäjälle ennustetaan kasvavan, mutta maatilarehujen vienti säilynee vuoden 2005 tasolla. Venäjän kotieläintuotanto ja teollisten rehujen markkinat ovat kasvun kynnyksellä. Tuotannollisen toiminnan aloittamisella päästään mukaan kasvu-uralle, jossa voidaan hyödyntää kotimaassa hankittua, kahden merkittävän rehutilan kokemusta ja osaamista.

Rehuliiketoiminnan tuloksen ennakoidaan pysyvän vuoden 2005 tasolla huolimatta kiristyvistä kilpailusta sekä voimakkaasti kohonneista energiakustannuksista ja raaka-ainehinnoista erityisesti kalanrehuissa.

Mallasliiketoiminnan liikevaihdon arvioidaan laskevan vielä vuonna 2006. Volyymit säilyvät ennallaan, mutta raju hintakilpailu pienentää liikevaihtoa. Hintakilpailu johtuu sekä Euroopan ylikapasiteetista että Venäjän kasvaneesta mallastuskapasiteetista. Kannattavuuden parantamiseen lähtävät tervehdyttämistoimet aloitettiin vuoden 2006 alussa.”

RavintoRaisio Rehu & Mallas

Raision rehuliiketoiminta valmistaa pitkälle jalostettuja rehuseoksia tuotantoeläimille sekä erikoisrehuja kaloille ja turkiseläimille. Mallasliiketoiminta valmistaa korkealaatuisia maltaita panimoteollisuuden käyttöön.

Strategiset painopistealueet

HALLITTU KASVU KOTIMAASSA

Kasvua haetaan asiakaspohjaa laajentamalla ja uusia kilpailukykyisiä tuotteita ja ruokintaratkaisuja kehittämällä.

MARKKINA-ASEMAN VAHVISTAMINEN VENÄJÄLLÄ

Markkina-asemaa vahvistetaan aloittamalla maatilarehujen valmistus Luoteis-Venäjällä yhteisyrityksen kautta ja kasvattamalla omaa erikoisrehujen vientiä.

TEHOKKUUS JA EDELLÄKÄVIJYYS

Sopimusviljelyn kautta hankittujen viljaraaka-aineiden ja öljykasvien korkea kotimaisuusaste varmistaa osaltaan lopputuotteiden laadun ja jäljitettävyyden. Tuotekehityksessä yhdistetään alan viimeisin tieto ja asiakaskohtaiset tarpeet toimiviksi tuotteiksi ja kokonaisvaltaisiksi ratkaisuksiksi. Asiakaskohtaisia erikoisosaamista kehitetään kumppanuuteen perustuen. Tuotantolaitosten korkea käyttöaste ja tehokkaat prosessit varmistavat kustannustehokkuuden. Toimitusvarmuus ja kuljetusten puhtaus ovat toiminnan keskeisiä painopistealueita.

Vuosi 2005

- Raisio perusti yhdessä Lännen Tehtaiden kanssa yhteisyrityksen, ZAO Scandic Feedin, tavoitteenaan aloittaa maatilarehujen valmistus Luoteis-Venäjällä.
- Maatilarehujen tuotanto kasvoi, ja Rehuraision ylsi tuotantoennätyksiin kaikilla kolmella maatilarehujä valmistavalla tehtaallaan.
- Raaka-ainehintojen lasku johti myös rehuseosten hintojen laskuun, kun samaan aikaan lähes kaikkien muiden tuotantopanosten hinnat nousivat mautiloilla.



- Kohonneet energiakustannukset heijastuivat erityisesti mallas- ja kasviöljyliiketoimintaan.
- Mallasohrasato Suomessa oli laadullisesti ja määrällisesti kohtuullinen ja varmistaa näin korkealuokkaisen kotimaisen raaka-aineen saannin.
- Mallasliiketoiminnan kannattavuus kärsi Euroopan laajuisesta ylituotannosta, joka johti rajuun hintakilpailuun.

Toimintaympäristö

Raision asema rehumarkkinoilla Suomessa ja Venäjällä

Maatila- ja kalanrehujen markkinoiden arvo on Suomessa noin 380 miljoonaa euroa ja Luoteis-Venäjällä noin 250 miljoonaa euroa. Suomessa maatila-rehumarkkinoiden koko volyymilla mitattuna kasvoi hieman edellisvuodesta ja oli noin 1 400 miljoonaa kiloa. Valkuaisraaka-aineiden hinnat laskivat maatila-rehujen hintatasoa. Maatilarehujen vienti kasvoi edellisvuodesta.

Vuosi oli suotuisa kalankasvatukselle sekä kotimaassa että Luoteis-Venäjällä. Kotimaassa Raision kalanrehujen volyymi säilyi edellisvuoden tasolla, mutta vienti kasvoi merkittävästi.

Rehuraision osuus Suomen kuivista maatilarehumarkkinoista on noin 39 prosenttia ja kalanrehumarkkinoista yli 50 prosenttia. Markkina-asema vahvistui sekä maatilarehuissa että kalanrehuissa.

Kilpailijat ja kilpailutilanne säilyivät entisellään. Rehuraision on toinen Suomen suurista rehunvalmistajista. Alalla toimii myös pienempiä paikallisia valmistajia, joiden tuotteilla ei ole valtakunnallista peittoa. Ulkomailta Suomeen tuodaan vain joitakin erikoisrehuja.

NÄKYMÄT

Kotieläintuotannossa ei volyymin osalta ole odotettavissa merkittäviä muutoksia. Kotieläintilojen määrä laskee, mutta tilakoot kasvavat. Se edellyttää reheuteollisuudelta entistä tarkempia tilakohtaisia ruokintaratkaisuja ja -suunnitelmia, mutta tukee samalla teollisten rehujen käytön kasvua.

Kotimaan kalanrehumarkkinoilla näkymät ovat melko vakaat. Myönteisiä odotuksia on siiankasvatuksessa, jossa Raisio on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä alan osaamista ja siian viljelyä ruokakalaksi.

Viennissä kasvua odotetaan lähinnä kalanrehuista. Maatilarahuissa kasvua haetaan tuotannon aloittamisella Luoteis-Venäjällä yhteisyrityksen kautta. Venäjän tavoitteena on selvästi nykyistä korkeampi omavaraisuus elintarviketuotannossa, ja kotieläintuotannon volyymi onkin kasvussa. Tämä tukee jatkossa myös teollisen rehun käyttöä. Kasvuun tarvittava infrastruktuuri kotieläintiloilla vaatii kuitenkin mittavia investointeja.

Vahvuudet	Riskit
<ul style="list-style-type: none"> ■ ERIKOISOSAAMINEN RUOKINTA-ASIOISSA ■ NYKYAIKAISET TUOTANTOLAITOKSET JA TEHOKKAAT VALMISTUSPROSESSIT ■ KORKEATASOINEN LAATU- JA HYGIENIAKONTROLLI ■ VAHVAT TUOTEMERKIT SUOMESSA JA TUNNETTUUS LUOTEIS-VENÄJÄLLÄ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ VENÄJÄN KOTIELÄINTUOTANNON KEHITYS ■ EU:N MAATALOUSTUKIJÄRJESTELMÄN MUUTOKSET JA NIIDEN VAIKUTUKSET KOTIELÄINTUOTANTOON

Raision asema mallasmarkkinoilla Suomessa, Venäjällä ja Baltian maissa

Suomen mallasmarkkinan arvo on noin 15 miljoonaa euroa. Oluen kulutus kasvoi Suomessa noin 3 prosenttia ja maltaan kulutus vajaan prosentin. Maltaan ylitarjonta EU:n alueella laskee hintoja myös Suomessa. Raision mallasliiketoiminnan markkinaosuus oli noin 50 prosenttia.

Raision mallastuotannosta noin 70 prosenttia meni vientiin. Venäjän mallasmarkkinan koko on noin 1,5 miljoonaa tonnia. Venäjä on varsin lyhyessä ajassa rakentanut merkittävästi lisää omaa mallastuskapasiteettia, mikä on johtanut kovaan hintakilpailuun. Raision mallasvolyymit Venäjälle laskivat tonnimääräisesti 14 prosenttia, mutta markkinaosuus tuontimaltaasta kasvoi. Oluen kulutus Venäjällä kasvoi noin 6 prosenttia.

Baltian mallasmarkkinoilla kilpailutilanne on kiristynyt uuden mallastamon aloitettua toimintansa Liettuassa. Raision vienti Baltiaan kasvoi kuitenkin lähes kaksinkertaiseksi ollen noin 5 prosenttia Raision mallastuotannosta.

NÄKYMÄT

Suomen mallasmarkkinoiden arvioidaan pysyvän ennallaan vuoden 2006 aikana, ja kilpailu säilyy kovana. Baltian mallasmarkkinoiden koko kasvaa, mutta maakohtaiset erot ovat merkittäviä.

Oluen kulutuksen Venäjällä arvioidaan kasvavan 4–6 prosenttia. Mallastuskapasiteetti on kasvanut viime vuonna noin 300 000 tonnia, ja Venäjän oma mallastuotanto kattaa noin kolme neljäsosaa maan tarpeesta. Kilpailu Venäjän mallasmarkkinoilla jatkuu kireänä myös Euroopan noin 500 000 tonnin ylikapasiteetista johtuen. Lisäksi oluen kulutuksen arvioidaan hieman pienenevän EU:n perinteisissä olutmaissa.

Vahvuudet	Riskit
<ul style="list-style-type: none"> ■ POHJOISEN MALLASOHRAVILJELYN JA MALLASTUSPROSESSIN HALLINTA ■ EDELLÄKÄVIJÄ PUHTAUDESSA JA JÄLJITETTÄVYYDESSÄ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ VENÄJÄN OMAN MALLASTUOTANNON KASVU ■ MALTAAN YLIUOTANTO EUROOPASSA

Raision raaka-ainehankinta

Raisio on Suomen suurin pellontuotteiden jalostaja. Kaikesta teolliseen käyttöön tulevasta viljasta Raisio jalostaa noin 40 prosenttia. Viljaa käytettiin vuonna 2005 noin 540 miljoonaa kiloa, josta kotimaisen viljan osuus oli noin 90 prosenttia. Lisäksi Raisio käytti ruokaperunatuotteisiin suomalaista perunaa noin 60 miljoonaa kiloa. Öljykasveja, lähinnä rypsiä, hankittiin noin 150 miljoonaa kiloa. Merkittävin tuontiraaka-aine oli soija, jota tuotiin noin 100 miljoonaa kiloa.

Vuonna 2005 sopimusviljely laajeni kattamaan myös Camelina-öljykasvin viljelyttämisen. Sitä viljeli 250 sopimusviljelijää noin 2 000 hehtaarin alalla. Camelina on Raisiolle uusi, merkittävä lisämahdollisuus kehitettäessä terveysvaikutteisia elintarvikkeita ja niiden ainesosia.

Periaatteena viljojen ja öljykasvien hankinnassa on markkinalähtöinen hinnoittelu sekä toimintatapojen avoimuus. Laatukriteerit ja ostohinnat ovat julkisia. Ne ovat nähtävissä internetissä osoitteessa www.raisio.com/maatalousryhma.

SOPIMUSTUOTANTO JA RAAKA-AINEIDEN TURVALLISUUS

- Raisiolla on noin 2 000 sopimusviljelijää
- Sopimusviljelyn kautta tuotetaan viljaa, öljykasveja ja perunaa
- Yhteistyöllä halutaan varmistaa raaka-aineiden ja lopputuotteiden korkea laatu ja jäljitettävyys
- Sopimusviljely perustuu Raision ja viljelijöiden väliseen sopimukseen, jossa viljelijät sitoutuvat tuottamaan tiettyä raaka-ainetta sovitulla laatu-, hinta- ja toimitusehdoilla, ja Raisio sitoutuu ostamaan sopimusehdot täyttävän raaka-aineen
- Olennainen osa viljojen sopimustuotantoa on Raision kehittämä Laatujuvä®-järjestelmä, jolla varmistetaan, että vilja on laadultaan moitteetonta, puhdasta ja turvallista sekä ympäristövaatteet huomioon ottaen tuotettua
- Vilja- ja öljykasviraaka-aineiden puhtauden ja turvallisuuden takaamiseksi otetaan vuosittain noin 30 000 näytettä ja tehdään noin 110 000 analyysiä
- Perunaraaka-aineen jäljitettävyttä on parannettu sopimusviljelijöiden ja Raision välisellä extranet-verkolla

Raaka-ainehankintaa ja siihen liittyviä periaatteita on käsitelty tarkemmin Raision yritysraportissa.

Raisio Life Sciences

Raisio Life Sciences tuottaa terveysvaikuttavia ainesosia ja diagnostisia testausjärjestelmiä elintarvikeyrityksille maailmanlaajuisesti. Vuonna 2005 ainesosaliiketoiminnassa keskityttiin tulevan kasvun rakentamiseen Euroopan ulkopuolisille alueille, erityisesti Aasian markkinoille. Elintarvikediagnostiikkaliiketoiminnassa painopistealueina olivat kannattavuuden parantaminen ja uusien pikatestausmenetelmien kehittäminen.

Visio ja taloudelliset tavoitteet

Raisio Life Sciences on johtava yritys alan nopeasti kasvavilla markkinoilla kahdessa valitussa pääsegmentissä:

- funktionaalisten elintarvikkeiden ainesosat, jotka on tarkoitettu mm. sydämen terveyden, diabeteksen, suoliston hyvinvoinnin ja painon hallintaan
- elintarvikkeiden laadun ja turvallisuuden varmistamiseen tarkoitettuja diagnostiset testausmenetelmät.

Liikevaihdon kasvutavoitteena on 15–20 prosenttia vuosittain. Kannattavuustavoitteena on 12 prosentin tulo sijoitetulle pääomalle, mikä merkitsee noin 10 prosentin liikevoittotasoa.

Strategiset painopistealueet

KANNATTAVA KASVU

Benecol-brändiä vahvistetaan edelleen ja yhteistyötä asiakkaiden ja partnereiden kanssa kehitetään. Benecol-aineksen markkina-aluetta pyritään laajentamaan. Elintarvikediagnostiikassa kehitetään patogeenien pikatestijärjestelmiä eurooppalaisille suurille ja keskisuurille laboratorioille. Kannattavuutta parannetaan toiminnan jatkuvalla tehostamisella.

EDELLÄKÄVIJYYS

Stanoliesterin kilpailukykyä parantavia uusia ainesosia ja tuotesovelluksia sekä täysin uusia terveysvaikuttavia ainesosia tuodaan markkinoille. Lisäksi jatketaan Benecolin tehon todentamista eri tuotesovelluksissa. Elintarvikediagnostiikassa uuden sukupolven pikatestausjärjestelmien kehitystyö on käynnissä, ja lisää uutta teknologiaa sisältäviä tuotteita tuodaan markkinoille vuosien 2006–2007 aikana.



Maantieteelliset painopistealueet

Raisio Life Sciencesin maantieteellinen painopistealue on Eurooppa. Ainesosaliiketoiminta hakee kasvua myös Aasiasta ja Etelä-Amerikasta.

Tuloskehitys vuonna 2005

Liikevaihto kasvoi 10,7 prosenttia ja oli 59,0 miljoonaa euroa (53,3 milj. euroa) ainesosaliiketoiminnan hyvän kehityksen ansiosta. Diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto kasvoi hieman edellisvuodesta.

Kannattavuus parani, ja liiketulos ilman kertaeriä oli 7,5 miljoonaa euroa (4,4 milj. euroa). Tulosta paransi ainesosaliiketoiminnassa vuoden 2005 aikana jatkunut myynnin kasvu. Sterolipohjaisten ainesosien markkinoiden kehittyessä Raisio on onnistunut saamaan markkinoilla vahvan aseman Benecol-aineksen lisäksi pystyvä hyödyntämään osaamistaan laajemminkin sterolipohjaisten ainesosien valmistusketjussa. Diagnostiikkaliiketoiminnassa keskityttiin toiminnan tehostamiseen sekä tuoteportfolion uudistamiseen. Tuotekehityspanostukset olivatkin mittavat, ja tämä painoi diagnostiikkaliiketoiminnan tuloksen tappiolliseksi.

Keskeiset tunnusluvut		
	2005	2004
LIIVEVAIHTO, MILJ. €	59,0	53,3
LIIKETULOS*, MILJ. €	7,5	4,4
SIIJOITETTU PÄÄOMA, MILJ. €	57,0	47,0
SIIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO*, %	13,1	9,4
HENKILÖSTÖ**	141	177

*ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ

**LIKETOIMINTA-ALUEIDEN ORGANISAATIOISSA OLI VUONNA 2004 TUTKIMUS & KEHITYS JA OSA KONSERNIHALLINNON PALVELUTOIMINNOISTA

Vuosi 2005

AINESOSAT

- Benecolin 10-vuotisjuhlavuosi
- Kannattavuus parani
- Ainesosamyynti kasvoi 11,0 prosentilla
- Raisio hankki Benecolin myynti- ja markkinoitoikeudet Kiinaan, Japaniin ja Meksikoon yhteistyökumppaniltaan McNeil Nutritionals LLC:ltä
- Raisiossa käynnistyi stanoliesteritehtaan kapasiteetin merkittävä laajennus
- Benecol-pohjaisten juomien kehittämiseen panostettiin

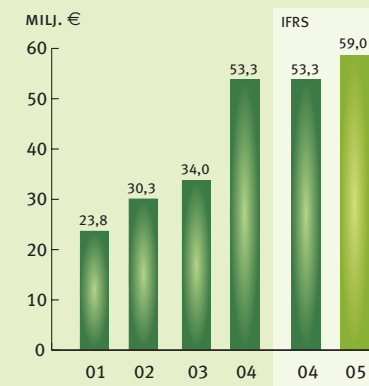
ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKKA

- Sopeuttamistoimenpiteet käynnistettiin loppuvuonna
- Kannattavuus parantui operatiivisesti, mutta t&k-panostukset pienensivät tulosta
- Uusia patogeenien ja homemyrkyjen pikatestausmenetelmiä tuotiin markkinoille
- Testisarjojen myynti avainasiakkaille kehittyi positiivisesti
- Uuden sukupolven DNA-testijärjestelmien kehittämiseen panostettiin

Raisio Life Sciences		
	AINESOSAT	ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKKA
	LIIKEVAIHTO 50,2 MILJ. € ELI 85 % RAISIO LIFE SCIENCESIN LIIKEVAIHDOSTA	LIIKEVAIHTO 8,8 MILJ. € ELI 15 % RAISIO LIFE SCIENCESIN LIIKEVAIHDOSTA
TUOTTEET	<ul style="list-style-type: none"> ■ BENECOL-AINESOSA (STANOLIESTERI) ■ MUUT STEROLIPOHJAISET AINESOSAT 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ELINTARVIKKEIDEN LAATUUN JA TURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT TESTAUSMENETELMÄT ■ VIINIEN JA MAITOTUOTTEIDEN TESTAUSMENETELMÄT ■ LABORATORIOKÄYTÄNTÖJEN AUTOMATISOINTI
MAANTIETEELLISET PAINOPISTEALUEET	<ul style="list-style-type: none"> ■ EUROOPPA ■ KASVUA HAETAAN AASIASTA JA ETELÄ-AMERIKASTA 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EUROOPPA ■ KASVUA HAETAAN UUSILLA TUOTTEILLA JA UUSILTA MARKKINA-ALUEILTA
TUOTEMERKIT	<ul style="list-style-type: none"> ■ BENECOL 	<ul style="list-style-type: none"> ■ TRANSIA JA EC
MARKKINAOSUUS	<ul style="list-style-type: none"> ■ KOLESTEROLIA ALENTAVIEN STEROLIPOHJAISTEN AINESOSIEN MARKKINAT <ul style="list-style-type: none"> – EUROOPPA 35 % – USA 20 % 	<ul style="list-style-type: none"> ■ TUOTEALUEESTA RIIPPUEN EUROOPASSA 5–15 %
TUOTANTOLAITOKSET	<ul style="list-style-type: none"> ■ SUOMI: RAISIO ■ USA: SUMMERVILLE, SC 	<ul style="list-style-type: none"> ■ RANSKA: LYON ■ ITALIA: ROOMA

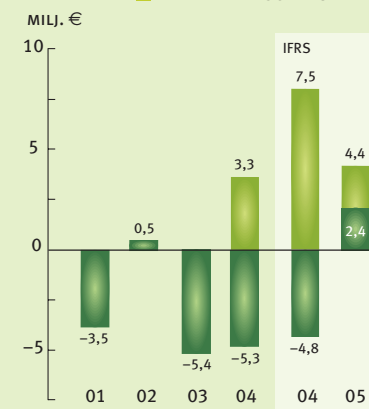
Liikevaihto

23

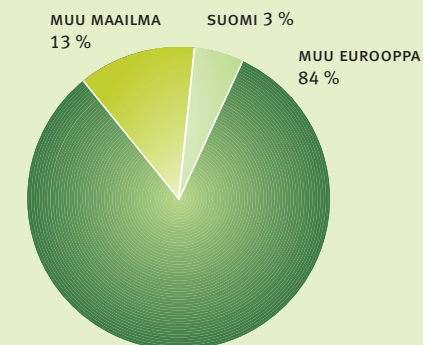


Liiketulos

■ ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ



Liikevaihdon maantieteellinen jakauma





Ainesosa- liiketoiminnan näkymistä

Heikki Ruska,
varatoimitusjohtaja

”Kymmenen vuoden pitkäjänteisen työn tuloksena Raisio ja sen yhteistyökumppanit ovat luoneet Benecolista johtavan kolesterolia alentavan elintarviketuotemerkin ja yhden tunnetuimmista suomalaisista elintarviketuotemerkeistä Euroopassa. Stanoliesteriä sisältäviä Benecol-tuotteita myydään tällä hetkellä yli 20 maassa noin 10 tuotesovelluksessa. Kiristynyt kilpailu vaatii kuitenkin uusiutumista ja globaalia markkina-peittoa.

Tavoitteenamme on kasvattaa liiketoimintaa tuomalla yhdessä partnereiden kanssa markkinoille uusia, seuraavan sukupolven Benecol-tuotteita ja laajentaa markkinoita edelleen erityisesti Aasiaan ja Etelä-Amerikkaan. Tätä tukee kuluttajien terveystietoisuuden lisääntyminen ja terveysvaikutteisten tuotteiden käytön kasvu.

Panostukset uusille markkinoille ja kilpailun kiristyminen Euroopassa pitävät arviomme mukaan kannattavuuden vuoden 2005 tasolla. Benecol-lopputuotteiden asemaa alan johtavana tuotemerkinä vahvistetaan edelleen yhdessä partnereiden kanssa.”

Raisio Life Sciences Ainesosat

Ainesosaliiketoiminta kehittää, valmistaa ja markkinoi turvallisia, terveyttä edistäviä elintarvikeainesosia. Raisio valmistaa sterolipohjaisia ainesosia, joista tällä hetkellä merkittävin on Benecol-ainesosa eli stanoliesteri. Asiakkaina ovat elintarvikeyritykset maailmanlaajuisesti.

Tuotteet

Benecol-ainesosaa eli kolesterolia alentavaa stanoliesteriä sisältäviä tuotteita myydään Suomen lisäksi Argentiinassa, Belgiassa, Chilessä, Espanjassa, Irlannissa, Islannissa, Iso-Britanniassa, Italiassa, Itävallassa, Kreikassa, Portugalissa, Puolassa, Ranskassa, Ruotsissa, Saksassa, USA:ssa ja Yhdistyneissä Arabi-emiraateissa.

Tuotevalikoimaan kuuluu margariinien ja muiden levitteiden lisäksi tuorejuustoja, jogurtteja, juotavia jogurtteja, piimä, pasta ja maito. Vuoden 2006 alussa markkinoille on tuotu uutuuksina Benecol-juomat ja -kapselit.

Toimintaympäristö

STEROLIPOHJAISTEN AINESOSIEN MARKKINAT

Kolesterolia alentavien sterolipohjaisten ainesosien markkinoiden arvo maailmanlaajuisesti on noin 140 miljoonaa euroa. Näitä ainesosia sisältävien lopputuotteiden markkina on Raision arvion mukaan noin 700 miljoonaa euroa. Markkinoiden kasvu on jatkunut erityisesti Euroopassa, jossa sitä on vauhdittanut kuluttajien kasvanut terveystietoisuus ja uusien, kuluttajaystävällisten tuotteiden, kuten juotavan jogurtin, tuominen markkinoille. Raisio kumppaneineen toi juotavat jogurtit markkinoille ensimmäisenä.

Raision osuus sterolipohjaisten ainesosien maailmanmarkkinoista on noin 30 prosenttia ja Euroopan markkinoista 35 prosenttia. Raisio kasvoi markkinoiden keskimääräistä vauhtia.



NÄKYMÄT

Markkinoiden voimakkaan kasvun odotetaan jatkuvan. Terveysvaikutteisten tuotteiden kysyntää lisäävät mm. kuluttajien kasvava terveystietoisuus ja elintasotautien lisääntyminen. Esimerkiksi länsimaissa noin 70 prosentilla työikäisistä on suositeltua korkeampi kolesterolitason. Sydän- ja verisuonitautien kasvun ennustetaan nousevan noin 20 prosentilla seuraavien viiden vuoden aikana.

Vahvuudet	Riskit
<ul style="list-style-type: none"> ■ PIONEERIASEMA TERVEYS-VAIKUTTEISTEN ELINTARVIKKEIDEN MARKKINOILLA ■ STANOLIESTERIN TIEETEELLISESTI JA KATTAVASTI TODISTETTU TEHO ■ BENECOL-BRÄNDIN KASVAVA TUNNETTUUS ■ LAAJAT BENECOL-PATENTTIPERHEET ■ PROSESSITEKNOLOGIAN SEKÄ STEROLI- JA RASVAKEMIAN OSAAMINEN ■ LAAJA PARTNERIVERKOSTO JA USEITA LOPPUTUOTESOVELLUKSIA 	<ul style="list-style-type: none"> ■ KILPAILUN KIRISTYMINEN ERITYISESTI EUROOPASSA ■ PATENTTISUOJAN LAAJUUS EU:SSA KYSEENALAISTETTU ■ UUSILLE MARKKINOILLE PÄÄSYN HITAAUS, ERITYISESTI LUPAKÄYTÄNNÖT

Raisio Life Sciences

Elintarvikediagnostiikka

Elintarvikediagnostiikkaliiketoiminta kehittää, valmistaa ja markkinoi elintarvikkeiden ja rehujen laadun ja turvallisuuden seuraamiseen tarvittavia analyttisiä järjestelmiä, diagnoosilaitteita ja reagensseja. Asiakkaina ovat elintarvikeyritykset sekä kaupalliset ja julkiset laboratoriot ja laboratorioketjut erityisesti Euroopassa. Liiketoiminnan perustaksi Raisio osti ruotsalaisen elintarvikediagnostiikkayrityksen Diffchamb AB:n keväällä 2003.



Tuotteet

Patogeenitestaus ja etenkin modernien pikatestausmenetelmien käyttö lisääntyy koko ajan elintarvikesektorilla. Raision diagnostiikkatuotteilla voidaan kattaa asiakastarpeet tärkeimpien elintarvikapatogeenien, kuten salmonellan ja listerian nopeassa analytiikassa, ja tuotteet kattavat myös automaattioratkaisut suurten näytemäärien seulontaan. Helppokäyttöiset ja automatisoitavat entsymaattiset analyysimenetelmät tuovat asiakkaille selkeitä etuja muun muassa maito-, viini- ja virvoitusjuomateollisuudessa.

Toimintaympäristö

ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKAN MARKKINAT

Elintarvikediagnostiikan markkinoiden arvo maailmanlaajuisesti on noin miljardi euroa. Markkinoiden arvioidaan kasvavan vuosittain noin 7–8 prosenttia, ja tätä nopeammin kasvavat pikatestimarkkinat. Raision markkinaosuudet ovat Euroopassa 5–15 prosenttia tuotealueesta riippuen.

Elintarvikediagnostiikkamarkkinat ovat erittäin pirstaleiset, ja alalla toimii yli 60 yritystä. Elintarvikediagnostiikkamarkkinat ovat viime vuosina toisaalta keskittyneet voimakkaasti, ja toisaalta alalle on tullut lukuisia uusia teknologiayrityksiä.

NÄKYMÄT

Elintarvikediagnostiikan tarvetta lisää kuluttajien kasvava kiinnostus elintarvikkeiden puhtautta ja turvallisuutta kohtaan. Siihen ovat vaikuttaneet mm. eläintaudit, erilaisten allergioiden lisääntyminen, bioterrorismin uhka ja lainsäädännön kiristyminen. Uuden EU-direktiivin vaikutus näkyy allergeenidiagnostiikan kysynnän vahvana kasvuna.

Asiakkaiden tarpeet ja uusien teknologioiden suunta on selvästi kohti nopeampia ja helppokäyttöisempiä testausmenetelmiä, joiden kehittämiseen myös Raisio panostaa. Uudet teknologiat nopeuttavat testausaikoja ja mahdollistavat vastausten saamisen entistä nopeammin. Elintarvikeyritykset saavat näin tuotteensa nopeammin markkinoille, mikä säästää kustannuksia. Uudet teknologiat ovat myös entistä luotettavampia. Kaupan globaali kasvu ja uusi lainsäädäntö lisäävät patogeenitestauksen ohella myös mm. homemyrkyjen ja allergiaa aiheuttavien ainesosien testaamista, mikä kasvattaa etenkin diagnostisten pikatestausmenetelmien käyttöä.

Vahvuudet	Riskit
<ul style="list-style-type: none"> ■ RAISION ASiantuntemus ja pitkä kokemus pellolta pöytään -ketjusta sekä osaaminen elintarvikkeiden ja tuotantoprosessien mikrobiologisesta laadusta ■ Patogeeniosaaminen ■ Vahva markkinatuntemus ja oma myyntiorganisaatio keskeisillä markkinoilla ■ Oma tutkimus ja kehitys sekä tuotanto 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Liiketoiminnan pieni koko ■ Teknologioiden nopea uusiutuminen



Elintarvikediagnostiikkaliiketoiminnan näkymistä

Jukka Lavi, toimitusjohtaja (kuvassa oik.)
Mika Tuomola, tutkimusjohtaja

“Elintarvikediagnostiikkaliiketoiminnalla on hyvät kasvunäkymät, koska kuluttajat kokevat ruuan puhtauden ja turvallisuuden entistä tärkeämmiksi. Myös viranomaisvaatimukset ruuan turvallisuuden suhteen kasvavat.

Oman tuotekehityksen lisäksi Raisio on aktiivisesti verkostoitunut innovatiivisten teknologiayhtiöiden kanssa. Raision elintarvikediagnostiikan vahvuutena on oma myyntiverkosto, jota kehitetään jatkossa edelleen. Myyntiverkoston valmiutta uusien, innovatiivisten pikadiagnostiikkatuotteiden markkinoille saattamiseksi lisätään aktiivisesti vuosien 2006–2007 aikana.

Lisäksi vuonna 2006 jatketaan kannattavuuden parantamiseen tähtiäviä tehostamistoimia.”

Tutkimus ja kehitys

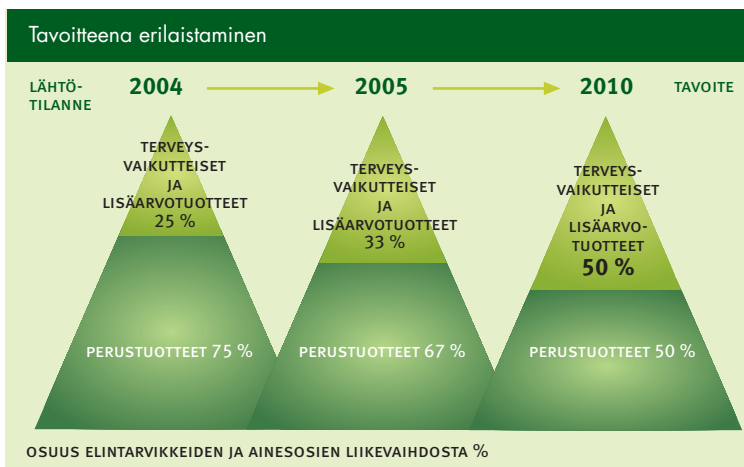


Raisio on määritellyt tutkimuksen ja kehityksen keskeiseksi strategiseksi painopistealueekseen. Tutkimus ja kehitys tukee Raision strategisia tavoitteita laajentamalla ja syventämällä olemassa olevaa teknologiaosaamista sekä kehittämällä uusia tuotteita ja teknologioita joustavasti ja nopeasti. Vuonna 2005 keskityttiin lisäarvotuotteiden osuuden kasvattamiseen tuotevalikoimassa.

Visio ja tavoitteet

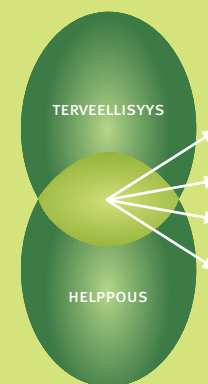
Raision tutkimus ja kehitys kehittää kansainvälisesti kilpailukykyisiä uusia tuotteita ja konsepteja muuttuviin kuluttajatarpeisiin omalle markkina-alueelleen ja lisensoitavaksi yhteistyökumppaneille.

Tavoitteina ovat tuotteiden jalostusasteen nostaminen sekä uudet tuote- ja teknologiset innovaatiot. Terveysvaikutteisten ja muiden lisäarvotuotteiden osuus kokonaisympäristöstä nostetaan nykyisestä noin kolmanneksesta yli 50 prosenttiin vuonna 2010. Lisäarvotuotteissa kuluttajan saamaa hyötyä on lisätty jollakin ominaisuudella, esimerkiksi terveellisyydellä tai käyttökävyydellä.



Raision uutuustuotteet

KESKEISET ELINTARVIKETRENDIT



RAISION UUTUUSTUOTTEITA 1/2005–1/2006

SUOMI

- ELOVENA-VÄLIPALAKEKSIT, -MUROT JA -MYSLIT
- GOGREEN-SOYGURITIT ELI HAPATETUT SOIJAVÄLIPALAT
- GOGREEN-RUUANVALMISTUSTUOTTEET JA -JUOMAT
- CAMELINA-ÖLJYÄ SISÄLTÄVÄT KEIJU-MARGARIINIT
- KEIJU-RUUANVALMISTUSFRAICHET
- RUNSASKUITUISET TORINO-PASTAT MM. TORINO TUMMA PROTEIINI PLUS JA TORINO TÄYSJYVÄ CAPPELLI
- BENECOL LAKTOOSITON -LEVITE
- KULTASULA-MARGARIINI

RUOTSI

- GOGREEN-SOIJAJUOMAT JA -KAURAJUOMAT SEKÄ GOGREEN-KASVIRASVASEKOITE JA -VANILJAKASTIKE

PUOLA

- BENECOL-LEVITE 400 G
- BENECOL-JOGURTTIJUOMA
- PYSZNY DUET -MARGARIINI
- NAJ-MARGARIINI
- CAFFELATTE- JA CHOKOLATTE-KYLMÄJUOMAT

VENÄJÄ

- VOIMIX OLIVO -MARGARIINI
- POSELKOVYE-MARGARIINI
- NORDIC-HIRSSIHIUTALE

Vuosi 2005

- Raisio panosti tutkimus- ja kehitystoimintaan 10,3 miljoonaa euroa.
- Tutkimuksen ja kehityksen palveluksessa on 115 henkilöä.
- Sekä ravinnon että elintarvikediagnostiikan tutkimuskeskusten resursseja vahvistettiin mm. palkkaamalla uutta henkilöstöä.
- Loppuvuonna valmistui Raision tehdasalueen tutkimus- ja kehitysresurssit yhdistävä tutkimuskeskus.
- Ravinnon t&k keskittyi pääasiassa soija- ja kauratuotteiden tuotekehitykseen, Camelina-öljyn tuoteistamiseen sekä uusien ainesosien tutkimukseen ja kehitykseen.
- Elintarvikediagnostiikan t&k keskittyi nykyisten patogeendiagnostiikkatuotteiden kilpailukyyn parantamiseen sekä erityisesti uuden molekyylibiologisen teknologiaratkaisun kehittämiseen.

Tutkimuksen ja kehityksen painopistealueet Elintarvikkeet ja ainesosat

PERUSTUOTTEIDEN ERILAISTAMINEN MARKKINALÄHTÖISESTI

Nykyisten kuivat tuotteiden käyttömukavuutta parantamalla kehitetään nopeasti valmistettavia, valmiiksi maustettuja tuotteita. Lisäksi panostetaan tuotteiden maku- ja rakenneominaisuuksiin sekä terveellisyteen. Palvelutasoa nostetaan esimerkiksi ravitsemusinformaatiota lisäämällä.

TUORETUOTTEIDEN JA PAKKAUSTEN KEHITTÄMINEN

Kuivat tuotteiden rinnalle kehitetään tuoretuotteita ja niiden edellyttämiä prosesseja. Lisäksi panostetaan innovatiivisiin pakkausratkaisuihin.

TERVEYSVAIKUTTEISTEN AINESOSIEN KEHITYS

Benecol-ainesoa jatkajalostetaan uusiin elintarvikesevelluksiin. Myös uusia terveysvaikutteisia ainesosia mm. sydänterveyden, diabeteksen, suoliston hyvinvoinnin ja painon hallintaan kehitetään.

Rehut, maltaat ja alkutuotanto

KOTIELÄINTEN RUOKINTAAN UUSIMMAT RATKAISUT

Rehuliiketoiminnan painopistealueita ovat kotieläintuotannon tehokkuuden lisääminen, eläinten hyvinvoinnin ja terveyden varmistaminen, rehu- ja ruokintatekniikoiden kehittäminen sekä kotieläintuotteiden ravitsemuksellisen laadun kehittäminen.

KILPAILUKYVYN VARMISTAMINEN

Mallasliiketoiminnan painopistealueena on mallasohraketjun kilpailukyyn kehittäminen. Kilpailukykyä haetaan asiakastarpeesta lähtevällä palvelukonseptilla.

ALKUTUOTANNON JA SOPIMUSVIJELYEN KEHITTÄMINEN

Raision sopimusviljelytoiminta ja sitä tukeva alkutuotannon kehitys on yksi Raision ydinosamaisalueista. Painopistealueena on vastata toimialoilta johdettuihin määrällisiin ja laadullisiin kehitystavoitteisiin kasvinjalostus- ja kasvinviljelytutkimuksen ja sopimustoiminnan kehittämisen avulla.

Elintarvikediagnostiikka

PIKADIAGNOSTISET TESTIT

Ensisijaisesti panostetaan nopeiden patogeeniselontamien kehittämiseen. Myöhemmin kehitystyötä laajennetaan mykotoksiini- ja allergeniagnostiikkaan. Kehitystyössä hyödynnetään uusia teknologioita.

KOKONAISRATKAISUT ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VARMISTUKSEEN

Uusia teknologisia yhdistelmiä kehitetään ja optimoidaan menetelmäkokonaisuuksia. Lisäksi tehostetaan näytteiden esikäsittelyä.

VERKOSTOITUMINEN

Kansallisten ja kansainvälisten kumppanien kanssa käynnistetään tutkimus- ja tuotekehityshankkeita.



Tutkimuksen ja kehityksen näkymistä

Annika Mäyrä-Mäkinen, tutkimusjohtaja

”Tärkeimpiä maailmanlaajuisia elintarviketrendejä tällä hetkellä ovat terveys ja helppous. Tämä antaa Raisiolle ainutlaatuisen mahdollisuuden. Meillä on käsissämme raaka-aineet – viljat, kasvirasvat, soija, kuidut ja stanoliesteri – jotka vastaavat suoraan kuluttajien ja asiantuntijoiden käsityksiin terveellisistä elintarvikkeista.

Raision suurimpia haasteita on perustuotteiden erilaistaminen lisäarvotuotteiksi. Vuonna 2004 noin 75 prosenttia tuotevalikoimastamme oli perustuotteita, joissa hintakilpailu on erityisen kovaa. Lisäarvotuotteiden tuominen markkinoille on pitkä prosessi, joka vaatii paljon tuotekehitystä, tuotantoinvestointeja ja uusien konseptien luomista markkinoinnissa ja myynnissä.

Vuoden 2005 aikana pääsimme hyvään alkuun tällä tiellä. Markkinoille tuotiin uudet Elovena-tuoteperheen jäsenet, välipalakeksit, myslit ja murot. Tuotteiden hitaat hiilihydraatit ja kauran liukoinen kuitu, betagluukaani, auttavat alentamaan kolesterolia ja tasaamaan verensokeria (alhainen glykemiat indeksi). Myös uudet soija- ja kaurapohjaiset tuotteet sekä Camelina-öljyn ensimmäiset sovellukset, Keiju-margariini, tulivat markkinoille vuoden 2006 alussa. Raision uudet välipalatuotteet ovat vastaus myös toiseen ruuan valtatrendiin, helppouteen. Terveellisyyden ja helppouden lisäksi kaikessa tuotekehitystyössä ohjenuoramme on ruuan tärkein ominaisuus eli hyvä maku.”

Tutkimus ja kehitys				
RAVINTO JA AINESOSAT			ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKKA	
HELSINKI	RAISIO	MUUT TUOTANTO-PAIKKAKUNNAT	TURKU	ROOMA
<ul style="list-style-type: none"> ■ STRATEGINEN TUTKIMUS ■ YHTEISTYÖ YLIOPISTOJEN JA KORKEAKOULUJEN KANSSA ■ UUDET TEKNOLOGIAT, ERITYISESTI MIKROBISOVELLUKSET 	<ul style="list-style-type: none"> ■ TUOTEKEHITYS ■ REGULATORISET ASIAT ■ LAADUNVARMISTUS ■ TUOTETURVALLISUUS 	<ul style="list-style-type: none"> ■ LAADUNVARMISTUS ■ TUOTETURVALLISUUS 	<ul style="list-style-type: none"> ■ YDINOSAAMISEN KEHITTÄMINEN ■ STRATEGINEN TUTKIMUS ■ UUDET TEKNOLOGIAT ■ KANSAINVÄLINEN VERKOSTOITUMINEN 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ENTSYMAATTISET TESTIMENETELMÄT ■ TUOTEKEHITYS

Brändit ja patentit



Brändit ja patentit ovat Raisiolle tärkeää aineetonta omaisuutta. Raisiolla on useita tunnettuja maakohtaisia brändejä eri markkina-alueilla. Tunnetuin kansainvälinen merkkituottemme on Benecol. Raision patenttisalkkuun kuuluu noin 170 patenttia.

Brändit

Brändi on kuluttajan tuotteesta tai palvelusta muodostama mielikuva ja kokemusten summa. Kuluttajan mielikuvaan vaikuttavat tuotteen laatu, hinta, pakkaus, se miten tuote näkyy kaupassa, mainonta, kuluttajapalvelu ja koko yrityksen toiminta. Vahva brändi synnyttää luottamuksen ja kiinteän suhteen kuluttajan ja yrityksen välille.

Raisio on linjannut brändistrategian, joka muodostuu vahvojen tuotebrändien ja kattobrändi Raision yhdistelmästä. Raision tunnetut tuotebrändit ovat kuluttajien päivittäin käyttämiä elintarvikkeita.

Raisiolla on Suomessa useita vahvoja brändejä, joista vanhimmat ovat olleet markkinoilla jo ennen Raision perustamista: Elovina tuli markkinoille yli 80 vuotta sitten silloisen Karjalan Mylly Oy:n tuotteena. Vanhimpia Raision kehittämiä brändejä ovat Herkku-rehut 1940-luvun lopusta sekä 1950-luvulla syntyneet Kultasula-tuotteet. Sunnuntai-leivontatuotteet tulivat markkinoille 1960-luvulla ja Keiju-levitteet 1980-luvulla.

Raision kansainvälisesti tunnetuimman brändin Benecolin 10-vuotismerkkipäivää vietettiin vuonna 2005. Puolan markkinoilla Raision vahvimpia brändejä ovat Masmix ja Pyszny Duet. Venäjällä tunnettuja merkkituotteita ovat Voimix, Nordic ja Dolina Skandi.

Vahvoilla brändeillä on merkitystä myös yritysten välisessä liiketoiminnassa, kuten Raision rehu- ja mallasliiketoiminnoissa. Rehussa kattobrändinä on Rehuraisio ja tärkeimmät tuotemerkit ovat Herkku, Maituri, Melli ja Royal. Maltaassa kattobrändinä on Raisio Malt. Myös elintarvikediagnostiikalla on omat brändinsä.

Brändistrategia ja keskeiset toimenpiteet

Koska brändeillä on merkitystä erityisesti kuluttajamarkkinoinnissa, Raision brändistrategiaa tarkastellaan tarkemmin elintarvike- ja ainesosaliiketoiminnan kannalta.

Elintarvikeliiketoiminta

Raision elintarvikeliiketoiminnan brändistrategian lähtökohtana ovat kasviperäisyys, edelläkävijäisyys, helppous ja terveellisyys.

FOKUS AVAINBRÄNDEIHIN

Tavoitteena on kehittää Raisio yhdeksi johtavista elintarvikebrändeistä Suomessa. Yhdistämällä brändejä ja karsimalla niiden määrää edelleen tehostetaan markkinointipanosten käyttöä. Myös markkinointi-investointien mittaamista parannetaan.

NÄKYVYYDEN PARANTAMINEN

Kuluttajamarkkinoinnin linjaa yhtenäistetään. Markkinointia ja brändien näkyvyyttä kehitetään pitkäjänteisesti ja systemaattisesti niin Suomessa kuin ulkomailla.

TUOTEVALIKOIMAN HALLINTA

Toimiva tuotteiden elinkaarijärjestelmä johtaa tehokkaampaan valikoimaan sekä kaupan että Raision kannalta.

LISÄÄRVOTUOTTEIDEN OSUUDEN KASVATTAMINEN

Kuluttajalähtöiseen uusien ja innovatiivisten tuotteiden kaupallistamiseen panostetaan. Tuotekehitystä tehostetaan nopeuttamalla ideasta tuotteeksi -vaihetta.

Ainesosaliiketoiminta

Ainesosaliiketoiminnan ydin on kolesterolia alentava ainesosa, stanoliesteri, jota myydään elintarviketeollisuudelle maailmanlaajuisesti Benecol-brändillä. Lisäksi useissa tapauksissa paikallisen elintarvikeyrityksen, Benecol-partnerin, oma paikallinen brändi tukee ja antaa lisäarvoa Benecol-lopputuotteille.

Patentit

Patentti antaa patentin haltijalle oikeuden kieltää muita hyödyntämästä patentilla suojattua keksintöä. Patentti voidaan myöntää uudelle, keksinnölliselle ja teollisesti käyttökelpoiselle tekniselle ratkaisulle, joka voi olla tuote, laite, menetelmä tai niiden käyttö. Patentin suoja-aika on 20 vuotta.

Raisio noudattaa patentointitoiminnassaan tiukkaa harkintaa arvioimalla hyödyntämismahdollisuudet omassa tuotteistuksessa tai mahdollisessa lisensioinnissa.

Patenttistrategia ja keskeiset toimenpiteet

PATENTTISALKUN KEHITTÄMINEN

Patenttisalkua kehitetään niin, että se tukee liiketoimintaa mahdollisimman hyvin ja kustannustehokkaasti.

KASVUN TUKEMINEN

Liiketoimintastrategian mukaisia uusia teknologia- ja tuotekeksintöjä suojaamalla turvataan kilpailukyky ja luodaan kasvupotentiaalia.

Raision patentit			
	PATENTTIPERHEET	PATENTIT	PATENTTI-HAKEMUKSET
BENECOL	18	133	92
ELINTARVIKKEET	13	8	27
REHUT	4	28	2

Vuosi 2005

- Laajan kuluttajatutkimuksen mukaan yhdeksän kymmenestä suomalaisesta tuntee elintarviketalo Raision.
- Tutkimuksen mukaan Rehuraisiolla on johtava imago Suomen kotieläintuottajien keskuudessa.
- Benecol-brändin tunnettuus kasvoi edelleen Euroopassa.
- Raision elintarvikebrändien johtamista systematisoitiin.
- Raision hallussa on noin 170 patenttia, joista suurin osa kohdistuu Benecol-tuotteisiin.
- Vuoden aikana myönnettiin 10 uutta patenttia ja jätettiin useita uusia patenttihakemuksia, joita ei ole vielä julkaistu.
- Elintarvikediagnostiikassa hankittiin eksklusiivisia maailmanlaajuisia lisensiooikeuksia uusiin teknologioihin.

Tärkeimmät brändit			
KULUTTAJAT		YRITYSASIAKKAAT	
ELINTARVIKE		REHU & MALLAS	ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKKA
SUOMI <ul style="list-style-type: none"> RAISIO BENECOL ELOVENA GOGREEN KEIJU SUNNUNTAI TORINO 	ULKOMAAT <ul style="list-style-type: none"> BENECOL MASMIX PYSZNY DUET VOIMIX DOLINA SKANDI NORDIC 	<ul style="list-style-type: none"> REHURAISIO HERKKU MAITURI MELLI ROYAL RAISIO MALT 	<ul style="list-style-type: none"> TRANSIA EC ENZYPLUS
			AINESOSAT <ul style="list-style-type: none"> BENECOL



Benecol-brändi ja partneriyhteistyö

Titta Ezra,
markkinointijohtaja

"Raision patentoimaa stanoliesteriä sisältävien, kolesterolia alentavien tuotteiden ylivoimaista tehoa viestitään kuluttajille ja asiantuntijoille vahvalla kansainvälisellä Benecol-brändillä. Kolesterolitason laskeminen on avaintekijä sydän- ja verisuonitautien ehkäisyssä. Jo 10 prosentin kokonaiskolesterolin lasku vähentää sydäntautiriskiä esimerkiksi 40-vuotiaalla miehellä 50 prosentilla. Vuoden 2005 aikana brändin tunnettuus parani ja Benecol-lopputuotemarkkinat kasvoivat voimakkaasti.

Vuoden 2006 tavoitteena on vahvistaa Benecol-brändiä edelleen yhdessä Raision asiakasyritysten eli partnereiden kanssa. Raisiolla on noin 15 Benecol-partneria eri puolilla maailmaa ja olennainen Benecolin menestystekijä on jatkossakin huippuasiantuntijista koostuva partneriverkosto. Raisio pyrkii edelleen tiivistämään partneriyhteistyötään ja hakemaan yhteisiä synergioita.

Yhtenä esimerkkinä partneriyhteistyöstä mainittakoon vuonna 2005 järjestetty Hearts & Minds -tieteellinen symposium, jonne kukin partneri kutsui omalta markkinaltaan sydänterveystien huippuasiantuntijoita. Myös vuonna 2006 järjestetään Hearts & Minds -symposium, koska tietoisuuden lisääminen etenkin asiantuntijoiden keskuudessa on ensiarvoisen tärkeää."





Osakkeet ja omistajat

Raision osakkeet noteerataan Helsingin Pörssissä. Vuoden 2005 aikana vaihto-osakkeen kurssi nousi 19 prosenttia ja kantaosakkeen 23 prosenttia. Yhtiöllä oli 31.12.2005 lähes 43 000 rekisteröitynyttä osakkeenomistajaa ja yhtiön markkina-arvo oli 373,9 miljoonaa euroa.

Raisio käynnisti omien osakkeidensa takaisinoston 10.8.2005. Vuoden lopussa yhtiön hallussa oli 3 768 200 osaketta eli 2,28 prosenttia osakannasta.

Osakkeet ja omistajat



- Raisonin markkina-arvo oli 373,9 miljoonaa euroa 31.12.2005.
- Vaihto-osakkeen päätöskurssi 31.12.2005 oli 2,26 euroa ja vuoden 2005 keskikurssi 2,28 euroa. V-osakkeen kurssi nousi vuoden alusta 19 prosenttia ja kokonaistuotto oli 30 prosenttia.
- Kantaosakkeen päätöskurssi 31.12.2005 oli 2,28 euroa ja vuoden 2005 keskikurssi 2,33 euroa. K-osakkeen kurssi nousi vuoden alusta 23 prosenttia ja kokonaistuotto oli 35 prosenttia.
- Osakkeiden kokonaisvaihto ylsi 253,9 miljoonaan euroon.
- Hallitus esittää 0,05 euron osingon maksamista kevään 2006 yhtiökokoukselle.
- Yhtiökokous pidetään torstaina 30.3.2006. Tarkemmat tiedot löytyvät sivulta 1.

Osakepääoma ja osakelajit

Raisio Oyj:n täysin maksettu osakepääoma on 27 776 072,91 euroa, joka 31.12.2005 jakaantui 34 563 242 kantaosakkeeseen (sarja K) ja 130 585 788 vaihto-osakkeeseen (sarja V). Näiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,17 euroa (ei tarkka arvo) eikä osakkeella ole nimellisarvoa. Yhtiön vähimmäispääoma on 25 000 000 euroa ja enimmäispääoma 100 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakepääoma ei ole muuttunut vuoden 2005 aikana.

Raisio Oyj:n vaihto-osakkeet on listattu Helsingin Pörssiin 2.2.1989. Yhtiön vaihto-osakkeet noteerataan päälistalla päivittäistavarat-ryhmässä ja kantaosakkeet Hlistalla. Vaihto-osakkeen pörssitunnus on RAIWV ja ISIN-koodi FI 0009002943 sekä kantaosakkeen RAIKV ja FI 0009800395. Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään marraskuussa 1994.

Vaihto-osakkeilla ja kantaosakkeilla on samat oikeudet yhtiön pääomaan ja voitonjakoon. Kantaosake tuottaa yhtiökokouksessa 20 ääntä ja vaihto-osake yhden äänen. Yhtiökokouksessa kukaan ei ole oikeutettu äänestämään suuremmalla kuin kymmenesosalla siellä edustettujen osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä.

Kantaosakkeen hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan hallituksen suostumus. Suostumus tarvitaan siinäkin tapauksessa, että luovutuksensaajalla jo on

hänelle rekisteröityjä kantaosakkeita. Suostumus on annettava, jos osakkeen saaja on maanviljelystä päätoimisesti harjoitettava luonnollinen henkilö. Mikäli suostumusta ei anneta, hallituksen on muunnettava luovutettu kantaosake vaihto-osakkeeksi.

Hallitus voi myös pyynnöstä muuntaa kantaosakkeita vaihto-osakkeiksi sekä pyynnöstä antaa ennakkotiedon siitä, tullaanko hakijalle antamaan suostumus kantaosakkeiden hankintaan vai ei. Vuoden 2005 aikana 1 000 kantaosaketta muunnettiin vaihto-osakkeiksi.

Arvo-osuusjärjestelmässä kantaosakkeet, joiden osalta suostumuskäsittely on kesken tai joille ei ole haettu suostumusta, ovat ns. odotusluettelossa kunnes ne joko myönnetyn suostumuksen perusteella kirjataan osakasluetteloon kantaosakkeina tai luovutetaan edelleen tai on muunnettu vaihto-osakkeiksi. Odotusluettelossa oli 4,5 miljoonaa kantaosaketta 31.12.2005.

Kaupankäynti Raison osakkeilla

Raisonin vaihto-osakkeen kurssi vahvistui vuoden 2005 aikana Helsingin Pörssissä 19 prosenttia, kun OMX Helsinki -yleisindeksi vahvistui 31 prosenttia. V-osakkeen ylin hinta oli 2,80 euroa ja alin 1,87 euroa. Keskikurssi oli 2,28 euroa. Vuoden lopussa V-osakkeen hinta oli 2,26 euroa ja verotusarvo 1,58 euroa. V-osakkeita vaihdettiin yhteensä 109,6 miljoonaa osaketta (110,1 milj. kpl) eli noin 84 prosenttia V-osakkeiden kokonaismäärästä. Vaihdon arvo oli 250,4 miljoonaa euroa (180,1 milj. euroa).

Raision kantaosakkeen kurssi nousi 23 prosenttia. K-osakkeen ylin hinta oli 2,80 euroa ja alin 1,94 euroa. Keskipurssi oli 2,33 euroa. Vuoden lopussa K-osakkeen hinta oli 2,28 euroa ja verotusarvo 1,60 euroa. K-osakkeen vaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 1,5 miljoonaa osaketta (1,5 milj. kpl). K-osakkeiden vaihdon arvo oli 3,5 miljoonaa euroa (2,5 milj. euroa).

Osakekannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 373,9 miljoonaa euroa.

Omistusrakenne

Raisio Oyj:llä oli vuoden 2005 lopussa 42 953 rekisteröityä osakkeenomistajaa (44 102). Suurin omistajaryhmä oli kotitaloudet 60 prosentin osuudella (61 %). Kotitalouksien, yritysten ja rahoitus- ja vakuutuslaitosten osuus pieni, kun taas julkisyhteisöjen omistusosuus kasvoi 3 prosenttiin (1 %).

Raision ulkomaalaisomistus jatkoi kasvuaan vuonna 2005. Edellisen vuoden 12 prosentista ulkomaalaisomistus kasvoi 16 prosenttiin. Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättä on noin 0,6 prosenttia osakkeista.

Osinkopolitiikka

Raision tavoitteena on tuottaa lisäarvoa kaikille osakkeenomistajilleen kehittämällä liiketoimintaansa ja parantamalla sen kannattavuutta sekä noudattamalla pitkäjänteistä osinkopolitiikkaa. Tavoitteena on jakaa vuosittain osinkona puolet jatkuvasta liiketoiminnasta syntyvästä osakekohtaisesta tuloksesta edellyttäen, ettei osingonmaksu vaaranna yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Osinko

Raisio Oyj:n 31.3.2005 kokoontunut yhtiökokous päätti 0,21 euron osingon maksamisesta osaketta kohti. Osinko maksettiin 12.4.2005 osakkeenomistajalle, joka oli merkitty omistajaluetteloon 5.4.2005. Tästä osingosta 0,18 euroa oli ylimääräistä osinkoa, joka perustui Raisio Chemicals -liiketoiminnan myynnistä saatuun luovutusvoittoon.

Hallitus esittää kevään 2006 varsinaiselle yhtiökokoukselle 0,05 euron suuruisen osingon maksamista kultakin osakkeelta. Ehdotuksen mukainen täsmäytyspäivä on 4.4.2006 ja osingon maksupäivä 11.4.2006.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Raisiolla ei kertomusvuonna ole ollut osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt omistivat 31.12.2005 kantaosakkeita 1 467 630 kappaletta ja vaihto-osakkeita 343 700 kappaletta. Tämä on yhteensä 1,10 prosenttia kaikista osakkeista ja tuottaa ääniä 3,61 prosenttia enimmäisäänimäärästä.

Osakassopimukset

Raisio Oyj:n tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä osakassopimuksia.

Hallituksen valtuudet osakepääoman korottamiseen

Yhtiökokouksen 26.3.2004 hallitukselle myöntämä valtuus päättää nimellisarvoltaan yhteensä enintään 3 363 758,53 euron suuruisesta osakepääoman korottamisesta yhdellä tai useammalla uusmerkinnällä ja/tai vaihtovelkakirjalainojen ottamisesta päättyi 26.3.2005 eikä valtuutta käytetty. Hallitus ei hakenut uutta emissiovaltuutta kevään 2005 yhtiökokoukselta, mutta esittää tulevalle yhtiökokoukselle tällaisen valtuuden myöntämistä.

Hallituksen valtuudet omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen

Kevään yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuuden hankkia omia osakkeita enintään 5 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta laskettuna sekä valtuuden luovuttaa kaikki näin hankitut osakkeet. Valtuudet päättyivät kevään 2006 yhtiökokoukseen. Osakkeet voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamisessa tai toteuttamisessa tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi. Valtuuden nojalla toteutetusta omien osakkeiden hankinnasta on selostus hallituksen toimintakertomuksessa sivulla 54.

Luovutusvaltuuden mukaan hallitus päättää siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan ja tämä luovutus voi tapahtua muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on oikeus hankkia yhtiön osakkeita, jos poikkeamiseen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Yhtiön pääomarakenteen vahvistamista sekä yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamista tai toteuttamista voidaan pitää yhtiön kannalta painavana taloudellisena syynä. Hallitus voi päättää omien osakkeiden myymisestä myös Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä varojen hankkimiseksi investointien ja mahdollisten yritysostojen rahoittamiseen.

Raisio Oyj omisti 3 738 000 vaihto-osaketta ja 30 200 kantaosaketta 31.12.2005. Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ollut Raisio Oyj:n osakkeita. Yhtiölle tai sen tytäryhtiölle kuuluvalla osakkeella ei voi osallistua yhtiökokoukseen.

IR-periaatteet

Raisio sijoittajaviestinnän tavoitteena on tuottaa oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa osakkeen hinnanmuodostuksen perustaksi tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille.

Raisio julkaisee vuosittain tilinpäätöstiedotteen, vuosikertomuksen ja kolme osavuosikatsausta sekä yritysraportin. Pörssi- ja lehdistötiedotteilla informoidaan sijoittajia aina, kun asian luonne sitä edellyttää. Yhtiön kotisivuilla julkaistaan edellä mainittujen raporttien ja pörssi- sekä lehdistötiedotteiden lisäksi myös sijoittajatapaamisissa käytettyä muuta materiaalia. Suurimmat osakkaat ja sisäpiiri sekä näiden omistukset päivitetään kotisivuille säännöllisesti. Myös Raisiota seuraavien analyttikkojen yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.raisio.com.

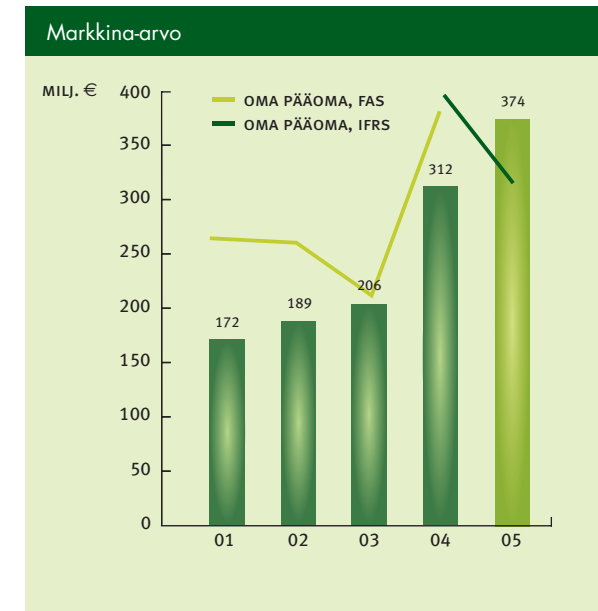
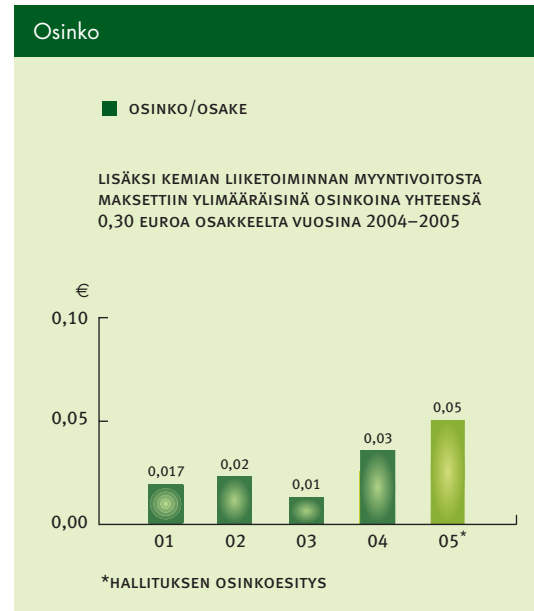
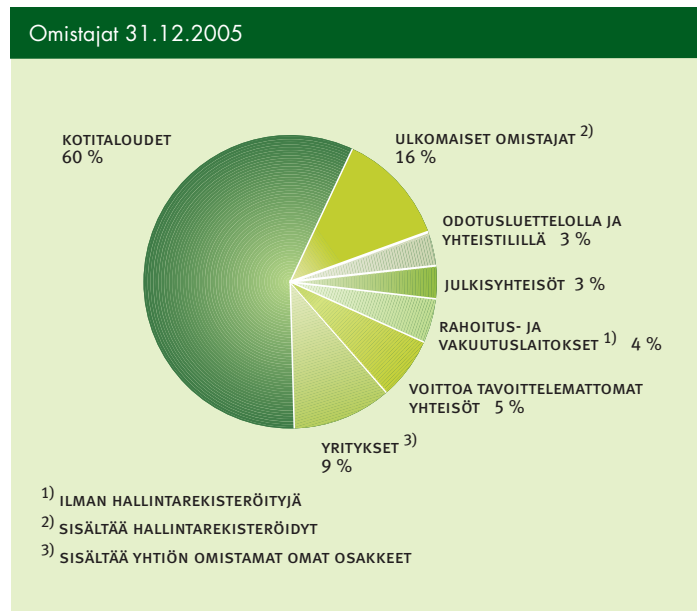
Raisio on määritellyt ns. hiljaisen ajan, joka on kaksi viikkoa ennen tulostiedotteiden julkistamista. Tänä aikana Raisio ei tapaa pääomamarkkinoiden edustajia.

Osakepääoman rakenne 31.12.2005

	OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ, KPL	OSUUS OSAKKEISTA, %	OSUUS ÄÄNISTÄ, %
VAIHTO-OSAKKEET	130 585 788	79,1	15,9
KANTAOSAKKEET	34 563 242	20,9	84,1
YHTEENSÄ	165 149 030	100,0	100,0

Osakepääoman korotukset

MERKINTÄAIKA	KOROTUSTAPA	MERKINTÄ- EHDOT	NIMELLISARVO, MK	MERKINTÄHINTA, MK	MERKINTÄHINTA, EUROA	UUSIA OSAKKEITA, KPL	OSAKEPÄÄOMAN KOROTUS, MILJ. EUROA	UUSI OSAKE- PÄÄOMA, MILJ. EUROA	OSINKO-OIKEUS
13.12.1993– 28.1.1994	UUSMERKINTÄ	5 V TAI K: 1 V	50	250,00	42,05	405 206	3,41	20,5	PUOLI OSINKOA 1993
12.4.1995	SUUNNATTU ANTI RAISION MARGARIININ (RM) OSAKKEEN- OMISTAJILLE	11 RM: 5 V	10	VAIHTO	–	1 454 630	2,45	22,9	TÄYSI OSINKO 1995
10.6.– 10.7.1996	UUSMERKINTÄ	5 V: 1 V 5 K: 1 K	10	80,00	13,46	2 722 163	4,58	27,5	TÄYSI OSINKO 1996
1.4.– 30.4.1998	SUUNNATTU ANTI OPTIOLAINAN 1993 OPTIO- TODISTUSTEN OMISTAJILLE	–	10	96,75	16,27	181 920	0,31	27,8	TÄYSI OSINKO 1998



Osakeomistuksen jakautuminen 31.12.2005

OSAKKEITA	VAIHTO-OSAKKEET				KANTAOSAKKEET			
	OMISTAJIA		OSAKKEITA		OMISTAJIA		OSAKKEITA	
	KPL	%	KPL	%	KPL	%	KPL	%
1–1 000	25 990	64,5	12 867 540	9,9	4 139	58,6	1 462 455	4,2
1 001–5 000	11 330	28,1	27 990 599	21,4	1 899	26,9	4 506 458	13,0
5 001–10 000	1 904	4,7	14 371 717	11,0	528	7,5	3 761 652	10,9
10 001–25 000	796	2,0	12 703 443	9,7	342	4,8	5 279 911	15,3
25 001–50 000	169	0,4	5 971 060	4,6	104	1,5	3 426 736	9,9
50 001–	137	0,3	56 319 059	43,1	47	0,7	10 959 680	31,7
ODOTUSLUETTELOLLA			0	0,0			4 528 870	13,1
YHTEISTILILLÄ			362 370	0,3			637 480	1,9
YHTEENSÄ	40 326	100,0	130 585 788	100,0	7 059	100,0	34 563 242	100,0

Raisio Oyj:llä oli rekisteröityjä osakkeenomistajia 31.12.2005 yhteensä 42 953.

Osakkeenomistajat

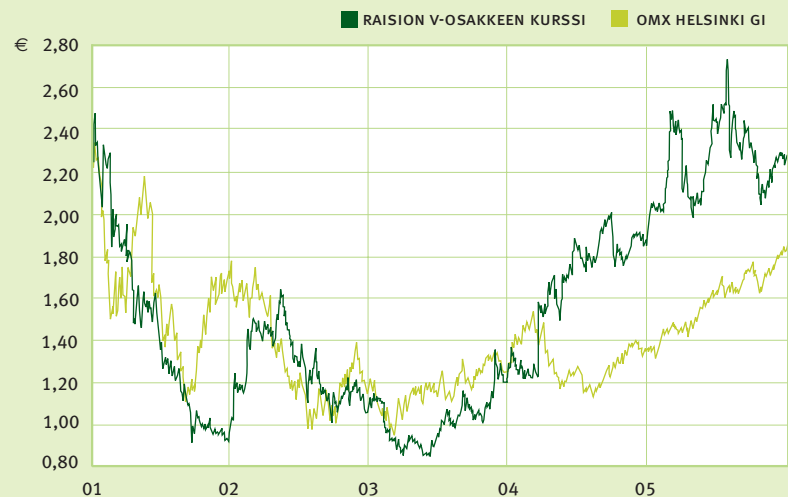
25 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2005
osakasluettelon mukaan

	SARJA K, KPL	SARJA V, KPL	YHTEENSÄ, KPL	%	ÄÄNIÄ, KPL	%
MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY	3 733 980	199 000	3 932 980	2,38	74 878 600	9,11
KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ ELÄKE-FENNIA		1 900 500	1 900 500	1,15	1 900 500	0,23
SIJOITUSRAHASTO POHJOLA FINLAND VALUE		1 500 000	1 500 000	0,91	1 500 000	0,18
KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ILMARINEN		1 016 966	1 016 966	0,62	1 016 966	0,12
DALLAS OF SWEDEN AKTIEBOLAG		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,12
ETRA-INVEST OY AB		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,12
MAA- JA VESITEKNIIKAN TUKI RY		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,12
BROTHERUS ILKKA	42 540	784 500	827 040	0,50	1 635 300	0,20
SIJOITUSRAHASTO NORDEA NORDIC SMALL CAP		795 920	795 920	0,48	795 920	0,10
SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND R.F.	659 500	113 000	772 500	0,47	13 303 000	1,62
NORVESTIA OYJ		691 900	691 900	0,42	691 900	0,08
ERIKOISSIJOITUSRAHASTO EQ SIRIUS		690 900	690 900	0,42	690 900	0,08
HAAVISTO MAIJA	393 120	287 770	680 890	0,41	8 150 170	0,99
HAAVISTO HEIKKI	542 300	119 590	661 890	0,40	10 965 590	1,33
LANGH HANS	654 480		654 480	0,40	13 089 600	1,59
KESKINÄINEN TYÖELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ VARMA		615 000	615 000	0,37	615 000	0,07
KESKITIEN TUKISÄÄTIÖ	100 000	500 000	600 000	0,36	2 500 000	0,30
LILJESTRÖM ULF MIKAEL		570 000	570 000	0,35	570 000	0,07
HAAVISTO ERKKI	364 940	172 260	537 200	0,33	7 471 060	0,91
HAAVISTO ANTTI	382 140	140 740	522 880	0,32	7 783 540	0,95
KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ETERA		518 400	518 400	0,31	518 400	0,06
MYLLYMÄKI ERKKI	374 320	113 080	487 400	0,30	7 599 480	0,92
SIJOITUSRAHASTO NORDEA AVANTI		481 500	481 500	0,29	481 500	0,06
SIJOITUSRAHASTO NORDEA NORDIA		479 890	479 890	0,29	479 890	0,06
SIJOITUSRAHASTO SÄÄSTÖPANKKI KOTIMAA		474 700	474 700	0,29	474 700	0,06

Ulkomaalaisten omistuksessa hallintarekisteröidyt mukaan lukien oli 31.12.2005 yhteensä 26 827 818 osaketta, mikä on 16,2 % koko osakemäärästä ja 20,5 % vaihto-osakkeista. Yhtiön omistuksessa oli yhteensä 3 768 200 osaketta, joka on 2,3 % koko osakemäärästä.

Raisio Oyj:n osakkeiden kurssikehitys ja vaihtomäärät

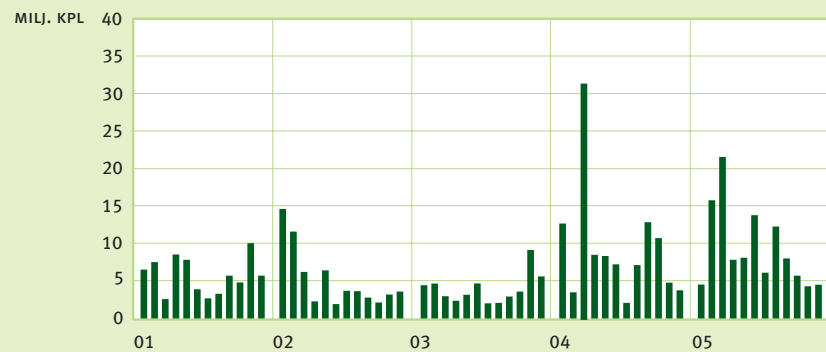
Kurssikehitys, vaihto-osake



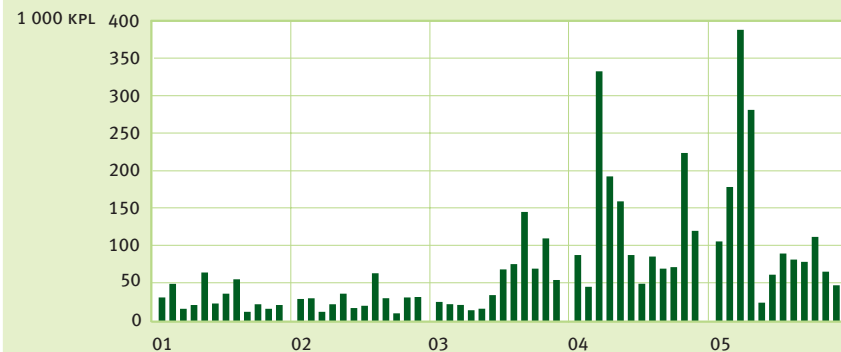
Kurssikehitys, kantaosake



Vaihto-osakkeiden vaihtomäärät



Kanta-osakkeiden vaihtomäärät







Hallinto

Suomen lait ja yhtiöjärjestys muodostavat Raision hallinnointiperiaatteiden rungon. Vuonna 2004 annetun Corporate Governance -suosituksen johdosta Raision yhtiöjärjestystä muutettiin keväällä 2005. Samalla yhtiön nimi lyheni Raisio Oyj:ksi.

Raisio soveltaa uudistettua pörssin sisäpiiriohjetta I.I.2006 lukien.

Hallinnointi ja ohjaus

- Helsingin Pörssin, Keskuskauppa-kamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton antama suositus listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä astui voimaan 1.7.2004.
- Raisio Oyj:n yhtiöjärjestykseen tehtiin suosituksen johdosta muutoksia vuonna 2005.
- Toteutettujen muutosten jälkeen ainoaksi poikkeamaksi suosituksesta Raisiossa jää se, että hallituksen jäsenet valitsee hallintoneuvosto. Raisio pitää johdonmukaisena sitä, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet, koska hallintoneuvoston keskeinen tehtävä edelleen on yhtiön hallinnon valvonta.

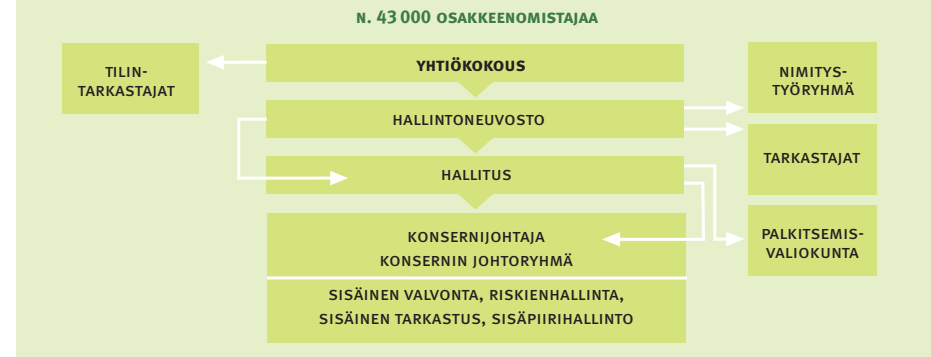
Yhtiökokous

Yhtiökokous on ylin yhtiön asioista päättävä elin, ja se pidetään vähintään kerran vuodessa. Varsinainen yhtiökokous kokoontuu vuosittain huhtikuun loppuun mennessä päättämään sille kuuluvista asioista kuten tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta ja osingonjaosta, vastuuvapauden myöntämisestä sekä hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien valinnasta ja heidän palkkioistaan. Ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää asioiden niin vaatiessa, ja kutsun niihin toimittaa hallitus.

Kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan aikaisintaan kaksi kuukautta ennen kokouskutsussa mainittua ennakoilmoittautumispäivää ja viimeistään seitsemäntoista päivää ennen yhtiökokousta. Kutsu 30.3.2006 pidettävään yhtiökokoukseen on julkaistu Helsingin Sanomissa, Turun Sanomissa, Maaseudun Tulevaisuudessa sekä Hufvudstadsbladet ja Landsbygdens Folk-lehdissä.

Vuonna 2005 Raision varsinainen yhtiökokous pidettiin 31.3.2005 Turussa. Siellä oli läsnä tai edustettuna 2 676 osakkeenomistajaa, joilla oli 17,0 prosenttia yhtiön osakkeista ja 37,6 prosenttia äänistä. Toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja enemmistö hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä oli läsnä yhtiökokouksessa.

Raisio Oyj:n hallintomalli



Hallintoneuvosto

Raisio Oyj:ssä on käytössä kaksiportainen hallintomalli, jossa yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston ja hallintoneuvosto hallituksen. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 21 ja enintään 30 jäsentä, joiden toimikausi alkaa valinnan tekevästä yhtiökokouksesta ja päättyy kolmannen valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Kolmannes jäsenistä on erovuorossa vuosittain.

Hallintoneuvoston jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta. Hallintoneuvosto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan toimikaudeksi, joka alkaa ensimmäisestä varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävästä hallintoneuvoston kokouksesta ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidettävässä ensimmäisessä hallintoneuvoston kokouksessa.

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa sekä valitsee yhtiön hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan. Hallintoneuvosto antaa yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Vuonna 2005 hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkiona 260 euroa kokoukselta sekä korvattiin matkakustannukset ja suoritettiin päivärahaa kokousmatkoilta Raision matkustussäännön mukaan. Hallintoneuvoston puheenjohtajan vuosipalkkio vuonna 2005 oli 10 000 euroa.

Yhtiökokous vahvisti vuodelle 2006 Raisio Oyj:n hallintoneuvoston jäsenmääräksi 23. Jäsenet on esitelty sivulla 47. Hallintoneuvosto kokoontui kertomusvuoden aikana kolme kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 90,7.

Hallintoneuvoston työryhmät

Hallintoneuvosto on asettanut nimitystyöryhmän valmistelemaan hallintoneuvoston päätettäväksi hallituksen jäsenten nimitysasioita sekä ehdotuksia yhtiökokoukselle hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä. Työryhmän muodostavat hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme hallintoneuvoston keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Työryhmä kokoontui kolme kertaa kertomusvuoden aikana.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan neljä jäsentä tarkastamaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Tarkastajat raportoivat havainnoistaan hallintoneuvostolle ja kertomusvuonna he tekivät kaksi tarkastuskäyntiä yhtiöön.

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan hallintoneuvoston valitsemaa jäsentä, joiden toimikausi on vaalia seuraava kalenterivuosi. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka ennen toimikauden alkua on täyttänyt 65 vuotta. Hallitus valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet ja riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toimivuuden.

Hallitus työskentelee ja tekee päätöksensä kokouksissaan ja on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Asioiden niin vaatiessa kokous voidaan pitää myös puhelinkokouksena.

Puheenjohtaja kutsuu koolle hallituksen kokouksen tarvittaessa tai jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Puheenjohtaja päättää kunkin kokouksen esityslistan sisällöstä toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenten tekemien esitysten perusteella. Esityslista ja mahdollinen ennakkomateriaali esillä oleviin asioihin liittyen toimitetaan hallituksen jäsenille viimeistään neljä arkipäivää ennen kokousta, ellei asian laatu muuta edellytä. Toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsen tai asiantuntija esittelee hallitukselle sen päätettävät asiat.

Kokouksessa käsitellyistä ja päätetyistä asioista hallituksen sihteeri laatii pöytäkirjan, joka hyväksytään ja jonka kaikki läsnä olleet jäsenet allekirjoittavat seuraavassa kokouksessa.

RAISIO OYJ:N HALLITUS ON VAHVISTANUT TOIMINTAANSA VARTEN TYÖJÄRJESTYKSEN, JONKA MUKAAN HALLITUKSEN KESKEISIIN TEHTÄVIIN KUULUU:

- vahvistaa Raision strategia ja tarkistaa säännöllisesti sen ajanmukaisuus
- hyväksyä vuosittaiset budjetit sekä valvoa niiden toteutumista
- päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista sekä divestoinneista
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätökset ja osavuositarkastukset
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään konsernihoitaja ja hänen esityksestään hänen välittömät alaisensa sekä määrätä heidän tehtävänsä ja päättää heidän työehdoistaan
- päättää johdon ja henkilöstön kannustus- ja palkkiojärjestelmistä ja tehdä tarvittaessa niistä johtuvat esitykset yhtiökokoukselle
- perehtyä vuosittain konsernin toimintaan liittyviin keskeisiin riskeihin ja niiden hallintaan
- varmistaa konsernin suunnittelu-, tieto- ja valvontajärjestelmien toimivuus
- vahvistaa konsernin eettiset arvot ja toimintatavat.

Vuonna 2005 Raisio Oyj:n hallitukseen kuului kahdeksan varsinaista jäsentä ja huhtikuuhun 2005 asti viisi varajäsentä. Hallitukseen ei huhtikuun 2005 jälkeen ole kuulunut varajäseniä. Varsinaiset jäsenet olivat konsernihoitajaa lukuun ottamatta riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin. Työjärjestyksen muutos mahdollisti sen, että Raisio Oyj:n toimitusjohtajan ei tarvitse olla yhtiön hallituksen jäsen. Toimitusjohtaja Rabbe Klemets jäi pois hallituksesta 1.1.2006 alkaen, jolloin hallituksen jäsenten lukumäärä väheni seitsemään. Tämänhetkinen hallitus on esitelty vuosikertomuksen sivuilla 44–45.

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 11 kertaa ja piti lisäksi kolme puhelinkokousta. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksissa oli 92,9. Vuonna 2005 suoritettiin palkkiona hallituksen puheenjohtajalle 2 550 euroa kuukaudessa ja 1 700 euroa kuukaudessa niille jäsenille, jotka eivät ole Raision palveluksessa. Lisäksi suoritettiin kokouspäivärahaa ja korvattiin matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaan.

Hallitus toteutti oman toimintansa ja työskentelytapojensa arvioinnin ensimmäisen kerran keväällä 2005.

Merkittävien tytäryhtiöiden hallitusten puheenjohtajana toimii konsernihoitaja ja muut jäsenet ovat konsernin johtoryhmän jäseniä. Merkittävien tytäryhtiöiden toimitusjohtajat eivät ole johtamiensa yhtiöiden hallitusten jäseniä.

Hallituksen valiokunnat ja työryhmät

Raision hallitus on asettanut palkitsemisvaliokunnan, joka valmistelee ehdotukset ylimmän johdon nimityksistä, tekee johdon ja henkilöstön kannustusta ja palkitsemista koskevat esitykset hallitukselle sekä valmistelee merkittävät organisaatiomuutokset. Valiokuntaan kuuluu hallituksen puheenjohtajan lisäksi kaksi muuta hallituksen jäsentä. Valiokunta kokoontui vuonna 2005 kahdesti ja piti yhden puhelinkokouksen. Hallitus ei ole asettanut muita valiokuntia.

Hallituksen asettaman viljatyöryhmän tavoitteena on edistää viljaa, öljykasveja ja perunaa käyttävien Raision liiketoimintojen toimintaedellytyksiä ja turvata kotimaisen raaka-aineen saanti tuottamalla ja jakamalla informaatiota ko. kasvien tuotannosta ja käytöstä hallintoelimille ja sidosryhmille. Työryhmään kuuluvat hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtaja, kaksi muuta hallituksen jäsentä sekä RavintoRaision toimitusjohtaja, ostot ja logistiikka -ryhmän johtaja ja maatalousryhmän johtaja.

Toimitusjohtaja

Raisio Oyj:n toimitusjohtajasta käytetään myös nimitystä konsernijohtaja. Hänen tehtävänsä määräytyvät lain, yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Rabbe Klemets on toiminut Raisio Oyj:n toimitusjohtajana huhtikuusta 2001 alkaen. Toimitusjohtajalle on vuonna 2005 suoritettu palkkana, palkkiona ja luontoisetuina yhteensä 451 978 euroa. Raisio Oyj:n osakkeita tai niihin oikeuttavia arvopapereita hän ei ole vuonna 2005 saanut.

Toimitusjohtajalla on sopimuksen mukaan oikeus siirtyä eläkkeelle 60 vuotta täytettyään ja velvollisuus tähän täytettyään 62 vuotta. Yhtiö ja toimitusjohtaja voivat kumpikin irtisanoa toimitusjohtajasopimuksen päätyttyään kuuden kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Mikäli yhtiö irtisanoa toimitusjohtajan, hänellä on oikeus irtisanomisajan palkan ja luontoisetujen lisäksi korvaukseen, joka määrältään vastaa hänen 12 kuukauden palkkaansa ja luontoisetujaan.

Toukokuussa 2005 hallitus nimitti Ravintoraisio Oy:n toimitusjohtajan Olavi Kuuselan Raisio Oyj:n toimitusjohtajan sijaiseksi.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän puheenjohtajana toimii konsernijohtaja ja sen jäseniä ovat kahden toimialaryhmän ja neljän palvelufunktion johtajat. Johtoryhmä koordinoi konsernin eri toimintoja ja määrittelee koko konsernia koskevat toimintapolitiikat ja prosessit. Johtoryhmä valmistelee konsernistrategiaa ja valvoo sen toteutumista sekä valmistelee konsernijohtajan apuna hallitukselle päätösehdotukset asioissa, jotka koskevat koko

konsernia. Konsernin johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa tai tarpeen vaatiessa useammin. Johtoryhmä on esitely sivuilla 46.

Konsernin johtoryhmän jäsenten varhennettu eläkeikä on 60–62 vuotta.

Palkitsemisjärjestelmät

Raisiossa on käytössä erilliset tulospalkkiojärjestelmät johdolle, keskijohdolle sekä muulle henkilöstölle. Tulospalkkiojärjestelmistä päättää hallitus palkitsemisvaliokunnan esityksestä.

Vuoden 2005 palkitsemisjärjestelmät pohjautuvat jatkuvaan parantamiseen. Keskeiset mittarit vuodelle 2005 olivat tulos, liikevaihto ja sijoitetun pääoman tuotto. Osakesidonnaisia palkitsemisjärjestelmiä ei yhtiöllä kertomusvuonna ollut.

Myös vuoden 2006 palkitsemisjärjestelmien keskeinen periaate on toiminnan ja sen tulokellisuuden jatkuva parantaminen. Tärkeimmät mittarit ovat liikevaihto, tulos ja uusien tuotteiden myynnin osuus liikevaihdosta.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Konsernin sisäinen valvonta on säännöllistä ja jatkuvaa. Säännöllisessä viikko-, kuukausi- ja vuosineljännesraportoinnissa tuodaan esiin erot vuosisuunnittelun tavoitteisiin, ennusteisiin ja edellisen vuoden toteumaan verrattuna. Lisäksi johdolle raportoidaan mahdolliset muut valvonnassa esiin tulleet erityiskysymykset ja kertaluonteiset asiat. Sisäisen valvonnan raportointi täsmäytetään säännöllisesti kirjanpidon aineistoon. Hallitus saa vastaavat raportit käyttöönsä kuukausittain.

Riskienhallinta on osa Raision valvontajärjestelmää. Raisiolla on hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Vuotuinen riskikartoitus tehdään vuosisuunnittelun ja budjetoinnin yhteydessä. Riskienhallintaa koordinoi rahoitusjohtaja, joka raportoi talousjohtajalle.

Liiketoimintariskejä on kuvattu toimialakatsauksissa ja taloudellisia riskejä vuosikertomuksen sivulla 79.

Raisiossa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi muodostaa erillistä sisäisen tarkastuksen toimintoa, vaan sen tehtävät sisältyvät sisäistä valvontaa suorittavan talousorganisaation tehtäviin. Liiketoimintaryhmien business controllerit työskentelevät konsernin talousjohtajan suorassa alaisuudessa ja myös yksiköiden talouspäälliköt raportoivat talousjohtajalle riskienhallintaan sekä sisäiseen valvontaan ja tarkastukseen liittyvissä asioissa. Tilintarkastajat ovat ottaneet huomioon valitun toimintatavan tarkastussuunnitelmia laatiessaan.

Sisäpiirisäätely

Raisiossa on vuonna 2000 saatettu voimaan sisäpiiriohje, joka noudattaa pörssin sisäpiiriohjetta (1999). Arvopaperimarkkinalain (AML) muutosten johdosta Helsingin Pörssi, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ja Keskuskauppakamari tarkistivat em. sisäpiiriohjeen vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä, ja Raisio Oyj:n hallitus on vastaavasti päättänyt, että näin uudistettua pörssin sisäpiiriohjetta (2006) sovelletaan Raisiossa 1.1.2006 lukien.

AML:n uudistuksen jälkeen sisäpiiri muodostuu ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä (ns. julkinen sisäpiiri) ja pysyvistä yrityskohtaisista sisäpiiriläisistä, joiden lisäksi yhtiöllä voi aika ajoin olla myös hankekohtaisia sisäpiiriläisiä.

Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, konsernin johtoryhmän jäsenet ja tilintarkastajat. Pysyvään yrityskohtaiseen sisäpiiriin luetaan Raisiossa liiketoimintaryhmien johtoryhmien jäsenten ja tutkimus- ja kehitysjohdon lisäksi eräät taloushallinnon päälliköt ja asiantuntijat sekä johdon sihteerit ja eräät henkilöstön edustajat. Pysyvään yrityskohtaiseen sisäpiiriin kuului 34 henkilöä 31.12.2005.

Raisio Oyj:n sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeselaskemilla arvopapereilla tai niihin oikeuttavilla arvopapereilla 14 vuorokautta ennen yhtiön osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkaisemista.

Konsernin sisäpiirihallinto käyttää Suomen Arvopaperikeskuksen SIRE-järjestelmää, jonka kautta tiedot ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä ja heidän omistuksestaan ja lähipiiristään sekä näissä tapahtuneista muutoksista ovat julkisia AML:n edellyttämässä laajuudessa. Tietoja Raision ilmoitusvelvollisista ja pysyvistä yrityskohtaisista sisäpiiriläisistä sekä heidän ja heidän lähipiirinsä omistuksesta ja siinä tapahtuneista muutoksista on esitelty myös yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.raisio.com – Sijoittajat – Corporate Governance – Sisäpiiri.

Tilintarkastus

Varsinaisina tilintarkastajina tilikaudella 2005 toimivat Johan Kronberg, KHT ja Mika Kaarisalo, KHT. Varatilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja Kalle Laaksonen, KHT. Vuoden 2005 yhtiökokous valitsi samat tilintarkastajat myös tilikaudelle 2006.

Konsernin tilintarkastuksesta laaditaan yhteenveto hallitukselle ja konsernihoitajalle. Lisäksi konserniyhtiöiden tilintarkastajat raportoivat erikseen kunkin konserniyhtiön johdolle. Tilintarkastajat olivat läsnä hallituksen kokouksessa kaksi kertaa vuonna 2005. Tilintarkastajat antavat osakkeenomistajille lain edellyttämän tilinpäätöksen liittyvän tilintarkastuskertomuksen vuosittain.

Palkkioita lakisäätöisestä tilintarkastuksesta vuodelta 2005 maksettiin yhteensä 302 000 euroa. Lisäksi PricewaterhouseCoopers Oy:ltä ja samaan tilintarkastusketjuun kuuluvilta yhtiöiltä ostettiin muita palveluja yhteensä 68 000 eurolla.

Yhtiöjärjestyksen muutos ja suositus hyvästä hallintotavasta

Raision hallitus antoi elokuussa 2004 yhtiökokoukselle ehdotuksen yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, minkä syyskuussa 2004 kokoontunut ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi yhtiöjärjestyksen mukaisessa ensimmäisessä käsittelyssä ja maaliskuun 2005 varsinainen yhtiökokous samansisältöisenä toisessa käsittelyssä. Näin hyväksytty yhtiöjärjestyksen muutos tuli voimaan kaupparekisterimerkinnän jälkeen huhtikuussa 2005. Muutosehdotus perustui toisaalta Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (sittemmin Elinkeinoelämän Keskusliitto EK) antamaan suositukseen listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä heinäkuulta 2004 (Corporate Governance -suositus) ja toisaalta eri yhteyksissä ilmenneisiin yksittäisiin yhtiöjärjestyksen muutostarpeisiin.

Yhtiöjärjestyksen muutokset koskivat mm. seuraavia asioita: yhtiön toiminimi ja toimiala; hallintoneuvoston tehtävät, jäsenten lukumäärä ja toimikausi; hallituksen jäsenten toimikausi ja varajäsenet; toimitusjohtajan valinta ja jäsenyys hallituksessa; osakkohtainen enimmäisäänimäärärajoitus (poisto) sekä menettely yhtiöjärjestyksen muuttamisessa. Voimassa oleva yhtiöjärjestys on luettavissa osoitteessa www.raisio.com.

Toteutettujen muutosten jälkeen ainoaksi poikkeamaksi Corporate Governance -suosituksesta Raisiossa jää se, että hallituksen jäsenet valitsee hallintoneuvosto. Raisio pitää johdonmukaisena, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet, koska hallintoneuvoston keskeinen tehtävä on edelleen yhtiön hallinnon valvonta.

Hallitus ei ole katsonut tarpeelliseksi asettaa tarkastusvaliokuntaa (suositus 27), koska koko hallitus voi hyvin käsitellä taloudellista raportointia koskevat asiat ottaen huomioon konsernin liiketoiminnan laajuus sekä se, että tilintarkastajat raportoivat toiminnastaan ja havainnoistaan hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa. Nimitysvaliokuntaa (suositus 31) hallitus ei ole asettanut, koska hallintoneuvoston keskuudestaan valitsema nimitysryhmä valmistelee mm. hallituksen jäsenten nimitysasioita. Raisiossa ei ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä eikä hallituksen palkkioita niin muodoin osakkaan suoriteta yhtiön omina osakkeina (suositus 44).

Hallitus



puheenjohtaja
Arimo Uusitalo

Maanviljelysneuvos
Syntymävuosi: 1942
Kotipaikka: Kiikala, Suomi
Koulutus: agronomi

Keskeinen työkokemus:
oman tilan viljely 1972–
Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 1991,
puheenjohtaja vuodesta 2001

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Finnforest Oyj: hallituksen jäsen, vpj,
M-real Oyj: hallituksen jäsen, vpj,
Metsäliitto Osuuskunta: hallituksen pj,
Osuuspankki Kantrisalola: hallituksen pj,
Oy Metsä-Botnia Ab: hallituksen jäsen

Palkkiot vuonna 2005:
30 600 euroa
Omistus Raisiossa:
sarja K 18 420 kpl



Jörgen Grandell

Toimitusjohtaja,
Suomen Talousseura
Syntymävuosi: 1959
Kotipaikka: Iniö, Suomi
Koulutus: agronomi

Keskeinen työkokemus:
Suomen Talousseura 2001–,
Aktia Sparbank Abp 1996–2001:
palvelupäällikkö,
Merita (edeltäjäpankkeineen)
1989–1996: konttorinjohtaja,
Suomen Vilja Oy 1987–1989:
viljanhankintapäällikkö,
Suomen Talousseura 1985–1987:
talousneuvoja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2003
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Ab Åbo Hushållning Oy:
hallituksen jäsen,
Agro-Sydväst r.f.: hallituksen jäsen,
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas:
hallintoneuvoston jäsen,
Sparbanksstiftelsen för Åboland:
hallituksen pj,

Svenska småbruk och egna hem Ab:
hallintoneuvoston jäsen,
Turun seudun kodinpuolustus -säätiö:
hallituksen jäsen,
Västabolands Skogsvårdföreningen r.f.:
valtuuston jäsen
Palkkiot vuonna 2005: 20 400 euroa
Omistus Raisiossa: sarja V 500 kpl



Erkki Haavisto

Maanviljelijä
Syntymävuosi: 1968
Kotipaikka: Raisio, Suomi
Koulutus: MMM, agronomi

Keskeinen työkokemus:
oman tilan viljely 1993–
Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2004
Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Turun Seudun Osuuspankki: hallintoneuvoston jäsen

Palkkiot vuonna 2005: 20 400 euroa
Omistus Raisiossa:
sarja K 364 940 kpl ja
sarja V 172 260 kpl

Hallituksen ja hallintoneuvoston sihteerinä toimii Raisio Oyj:n rahoitusjohtaja, oikeustieteen kandidaatti Janne Martti.

Hallituksen osakeomistukset tilinpäätöksen allekirjoituspäivänä 9.2.2006.



Seppo Paatelainen

Vuorineuvos

Syntymävuosi: 1944

Kotipaikka: Seinäjoki, Suomi

Koulutus: MMM

Keskeinen työkokemus: Atria Yhtymä Oy (edeltäjäyhtiöineen) 1988–, Lujabetoni Oy 1973–1987: johtotehtävät, Itikka osuuskunta 1970–1973: tuotantojohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen 1.1.2006 alkaen

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: A-logistiikka Oy: hallituksen pj, Elintarviketeollisuusliitto ry: hallituksen jäsen, Evijärven Peruna Oy: hallituksen pj, Ilkka-Yhtymä Oy: hallituksen jäsen, Liha ja Säilyke Oy: hallituksen pj, Lihateollisuuden tutkimuskeskus ry: hallituksen pj, Lithells AB: hallituksen pj,

MP-Maustepalvelu Oy: hallituksen jäsen, OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oy: hallintoneuvoston jäsen, Savon Mediat Oy: hallituksen varajäsen, Suomen eläinlääketieteen säätiö: hallituksen jäsen, Vaasa Oy: hallituksen jäsen

Palkkiot vuonna 2005: –

Omistus Raisiossa: –



Kaarlo Pettilä

Maanviljelysneuvos

Syntymävuosi: 1941

Kotipaikka: Salo, Suomi

Koulutus: agronomi

Keskeinen työkokemus: oman tilan viljely 1967–

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 1992, varapuheenjohtaja vuodesta 2005

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: –

Palkkiot vuonna 2005: 20 400 euroa

Omistus Raisiossa: sarja K 51 400 kpl ja sarja V 2 880 kpl



Michael Ramm-Schmidt

Hallituksen puheenjohtaja, Oy Executive Leasing Ab

Syntymävuosi: 1952

Kotipaikka: Espoo, Suomi

Koulutus: diplomiekonomi

Keskeinen työkokemus: Oy Executive Leasing Ab 2004–, Hackman Oy Abp 2004: konsernijohtaja, Hackman Metos Oy Ab 1995–2004: toimitusjohtaja, Hackman Designor Oy Ab 1989–1994: toimitusjohtaja, International Masters Publishers Inc. 1986–1989: toimitusjohtaja,

Skandinavisk Press AB 1984–1986: toimitusjohtaja

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2005

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Huurre Group Oy: hallituksen pj, International Masters Publishers A/S: hallituksen jäsen,

Karelia Yhtymä Oy: hallituksen jäsen, Levanto Oy: hallituksen jäsen, Stala Oy: hallituksen jäsen, Stalalube Oy: hallituksen pj, Stiftelsen för Svenska Handelshögskolan: hallituksen jäsen

Palkkiot vuonna 2005: 20 400 euroa

Omistus Raisiossa: sarja V 27 000 kpl



Christoffer Taxell

Ministeri, Åbo Akademin kansleri

Syntymävuosi: 1948

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: oikeustieteen kandidaatti

Keskeinen työkokemus: Partek Oy 1990–2002: konsernijohtaja, kansanedustaja 1975–1991, opetusministeri 1987–1990, oikeusministeri 1979–1987

Hallituksen jäsenyys: jäsen vuodesta 2003

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Cidron International Oy: hallituksen jäsen, Elinkeinoelämän keskusliitto ry: hallituksen pj, Finnair Oy: hallituksen pj, Föreningen Konstsamtundet r.f.: hallituksen pj,

Nordkalk Oy Abp: hallituksen jäsen, Sampo Oy: hallituksen jäsen, Stiftelsen för Åbo Akademi: hallituksen pj, Stockmann Oy Abp: hallituksen jäsen

Palkkiot vuonna 2005: 20 400 euroa

Omistus Raisiossa: sarja V 3 000 kpl

Lisäksi vuonna 2005 hallitukseen kuuluivat Jaakko Ihamuotila ja Rabbe Klemets. Varajäseninä huhtikuuhun 2005 asti toimivat Mikko Korttila, Olavi Kuusela, Jukka Lavi, Taru Narvanmaa ja Jyrki Paappa.

Konsernin johtoryhmä

Rabbe Klemets

Syntymävuosi: 1953

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: filosofian lisensiaatti

Tehtävä Raisiossa: toimitusjohtaja vuodesta 2001

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1999–, Wallac Oy/EG/G Life Sciences 1991–1999: johtotehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät: Auria Oy: hallituksen jäsen, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola: hallintoneuvoston jäsen, Turku Science Park Oy: hallituksen jäsen

Omistus Raisiossa: sarja V 20 200 kpl



Jukka Lavi

Syntymävuosi: 1955

Kotipaikka: Lieto, Suomi

Koulutus: filosofian kandidaatti

Tehtävä Raisiossa: Raisio Life Sciences -liiketoiminta-alueen johtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2000–, Wallac Oy/EG/G Life Sciences 1979–2000: markkinoinnin ja myynnin johtotehtävät, Suomen ulkopuoliset toiminnot

Keskeisimmät luottamustehtävät: –

Omistus Raisiossa: –



Mikko Korttila

Syntymävuosi: 1962

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: OTK, varatuomari

Tehtävä Raisiossa: lakiasianjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1997–, asianajaja 1990–1997

Keskeisimmät luottamustehtävät: Kansainvälinen kauppakamari, Suomen osasto: eräiden valmisteluryhmien jäsen, Keskuskauppakamari: lakivaliokunnan jäsen, Turun kauppakamari: lakivaliokunnan jäsen ja välityslautakunnan varajäsen

Omistus Raisiossa: –



Olavi Kuusela

Syntymävuosi: 1950

Kotipaikka: Helsinki, Suomi

Koulutus: agronomi

Tehtävä Raisiossa: RavintoRaision toimitusjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2003–, Valio Oy 2000–2003, SOK 1995–1999, Hankkija-Maatalous Oy 1988–1995, Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa 1987–1988, Osuuskauppa Maakunta 1985–1987: johtotehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät: Elintarviketeollisuusliitto ry: hallituksen työvaliokunnan jäsen, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola: hallintoneuvoston jäsen, MTK: valtuuskunnan asiantuntijajäsen, MTT:n johtokunnan jäsen, Pellervon Taloudellinen Tutkimuslaitos: hallituksen varapuheenjohtaja, Suomalais-Venäläinen kauppakamari: hallituksen varapuheenjohtaja, Finpro ry: hallintoneuvoston jäsen, Mainostajien Liitto: hallituksen puheenjohtaja, Sydäntutkimussäätiö: hallituksen jäsen

Omistus Raisiossa: sarja V 3 000 kpl



Merja Lumme

Syntymävuosi: 1961

Kotipaikka: Lieto, Suomi

Koulutus: insinööri

Tehtävä Raisiossa: henkilöstöjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2003–, PerkinElmer/Wallac Oy: 1992–2003: laadunhallinnan, henkilöstöhallinnon ja henkilöstöjohtamisen tehtävät, Aimo Virtanen Oy 1991–1992, Saloplast Oy 1988–1992, Treston Oy 1987–1988: laadunhallinnan tehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät: –

Omistus Raisiossa: –



Taru Narvanmaa

Syntymävuosi: 1963

Kotipaikka: Turku, Suomi

Koulutus: kauppatieteen maisteri

Tehtävä Raisiossa: viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 2001–, Sampo Oyj 1989–2001: asiantuntija- ja johtotehtävät sijoitusyksikössä ja taloushallinnossa sekä sijoittajasuhde-toiminnossa, Mo och Domsjö 1986–1989: rahoituksen asiantuntijatehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät: Puutarhaliike Helle Oy: hallituksen jäsen, Turun kauppakamari: valtuuston jäsen, Turun Kauppakorkeakouluseura: hallituksen jäsen

Omistus Raisiossa: sarja V 10 000 kpl



Jyrki Paappa

Syntymävuosi: 1965

Kotipaikka: Naantali, Suomi

Koulutus: kauppatieteen maisteri

Tehtävä Raisiossa: talousjohtaja

Keskeinen työkokemus: Raisio Oyj 1995–: rahoitusriskien hallinnan ja talousjohtamisen tehtävät, Turun Seudun Osuuspankki 1989–1995: rahoituksen asiantuntijatehtävät

Keskeisimmät luottamustehtävät: Turun kauppakamari: tilintarkastusvaliokunnan jäsen

Omistus Raisiossa: sarja V 3 000 kpl



Konsernin johtoryhmän osakeomistukset tilinpäätöksen allekirjoituspäivänä 9.2.2006.

Hallintoneuvosto

Juha Saura s. 1951

Lentokapteeni,
maanviljelijä,
Pöytyä

Puheenjohtaja
vuodesta 2004
lähtien ja jäsen
vuodesta
1998

sarja K 3 500 kpl

Juha Saura on läsnä hallituksen kokouksissa hallintoneuvoston puheenjohtajan ominaisuudessa.



Juhani Enkovaara s. 1945

Kauppatieteen maisteri, toimitusjohtaja,
Helsinki

Jäsen vuodesta 1996

sarja K 500 kpl ja

sarja V 250 kpl

Risto Ervelä s. 1950

Valtiotieteen maisteri, toiminnanjohtaja,
Sauvo

Jäsen vuodesta 1991

sarja K 3 000 kpl ja

sarja V 3 500 kpl

Holger Falck s. 1957

Agronomi, maanviljelijä,
SLC:n johtokunnan puheenjohtaja, Sipoo

Jäsen 1.1.2006 lähtien

sarja K 540 kpl ja

sarja V 2 120 kpl

Matti Hakala s. 1939

Agronomi, maanviljelijä, Orimattila

Jäsen vuodesta 1987

sarja K 800 kpl ja

sarja V 300 kpl

Mikael Holmberg s. 1961

Agrologi, maanviljelijä, Nauvo

Jäsen vuodesta 1998

sarja K 1 620 kpl ja

sarja V 1 360 kpl

Esa Härmälä s. 1954

Agronomi, MTK:n johtokunnan puheenjohtaja, Helsinki

Jäsen vuodesta 1996

Ei Raision osakkeita

Timo Järvilahti s. 1943

Agronomi, Halikko

Jäsen vuodesta 1987

sarja K 60 kpl

Taisto Korkeaoja s. 1941

Agrologi, maanviljelijä, Kokemäki

Jäsen vuodesta 1992

sarja K 10 560 kpl ja

sarja V 10 620 kpl

Erkki S. Koskinen s. 1946

Kauppias, Virrat

Jäsen vuodesta 1996

sarja V 10 000 kpl

Hans Langh s. 1949

Toimitusjohtaja, maanviljelijä, Piikkiö

Jäsen vuodesta 1990

sarja K 654 480 kpl

Johan Laurén s. 1946

Agrologi, maanviljelijä, Parainen

Jäsen vuodesta 1999

sarja K 40 980 kpl ja

sarja V 1 360 kpl

Asko Leinonen s. 1960

Maatalousyrittäjä, Anjalankoski

Jäsen vuodesta 2002

sarja K 500 kpl ja

sarja V 1 500 kpl

Antti Lithovius s. 1950

Maanviljelijä, Lumijoki

Jäsen vuodesta 1994

sarja K 900 kpl ja

sarja V 3 620 kpl

Paavo Myllymäki s. 1958

Toiminnanjohtaja, maanviljelijä,
Mietoinen

Jäsen vuodesta 1998

sarja K 3 660 kpl ja

sarja V 2 700 kpl

Yrjö Ojaniemi s. 1959

Agronomi, toiminnanjohtaja, Lapua

Jäsen vuodesta 2002

sarja K 780 kpl ja

sarja V 660 kpl

Teemu Olli s. 1950

Insinööri, maanviljelijä, Nousiainen

Jäsen vuodesta 1987

sarja K 43 500 kpl ja

sarja V 2 500 kpl

Urban Silén s. 1959

Agrologi, maanviljelijä, Perniö

Jäsen vuodesta 2003

sarja K 71 000 kpl ja

sarja V 17 000 kpl

Tuula Tallskog s. 1946

Hum. kandidaatti, emäntä, Pertteli

Jäsen vuodesta 1998

sarja K 560 kpl

Johan Taube s. 1950

Agrologi, maanviljelijä, Tenhola

Jäsen vuodesta 1987

sarja K 101 180 kpl

Juhani Torkkomäki s. 1939

Maanviljelijä, Somero

Jäsen vuodesta 1987

sarja K 8 020 kpl ja

sarja V 6 160 kpl

Jukka Tuori s. 1948

Agronomi, maanviljelijä, Huitinen

Jäsen vuodesta 1998

sarja K 100 kpl

Simo Vaismaa s. 1942

Agrologi, Isokyrö

Jäsen vuodesta 1991

sarja K 840 kpl ja

sarja V 20 000 kpl

Hallintoneuvoston osakeomistukset tilinpäätöksen allekirjoituspäivänä 9.2.2006.

Sarja K = Raisio Oyj:n kantaosakkeet

Sarja V = Raisio Oyj:n vaihto-osakkeet

Vuonna 2005 hallintoneuvostoon kuuluivat myös Albert Käiväräinen, Ola Rosendahl ja Nils-Erik Wahlsten.

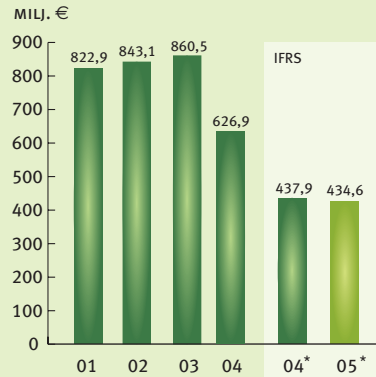




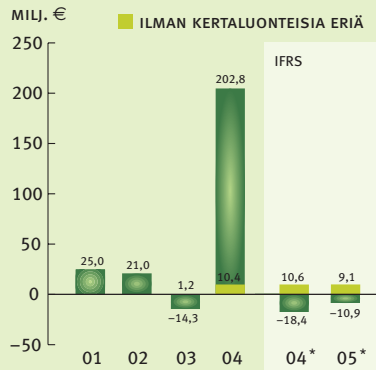
Toimintakertomus ja tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	50
Konsernin tuloslaskelma	56
Konsernin tase	57
Oman pääoman muutokset päättyneellä tilikaudella	58
Konsernin kassavirtalaskelma	59
Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	60
Konsernin tuloslaskelman liitetiedot	66
Konsernin taseen liitetiedot	71
Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	88
Osakekohtaiset tunnusluvut	89
Taloudellisen kehityksen tunnuslukujen laskentakaavat	91
Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat	91
Emoyhtiön tuloslaskelma	92
Emoyhtiön tase	93
Emoyhtiön kassavirtalaskelma	94
Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	95
Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	96
Emoyhtiön taseen liitetiedot	98
Emoyhtiön muut liitetiedot	102
Voitonjakoehdotus	103
Tilintarkastuskertomus	103
Hallintoneuvoston lausunto	103

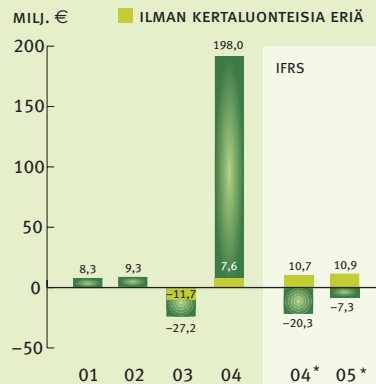
Liikevaihto



Liiketulos



Tulos ennen veroja



* JATKUVAT TOIMINNOT

Hallituksen toimintakertomus

Raision strateginen tavoite on kehittyä peruselintarvikkeiden valmistajasta kuluttajille lisäarvoa tuovien, terveellisten ja kasvipäristä elintarvikkeiden tarjoajaksi. Kasvua haetaan elintarvikeliiketoiminnoissa koko Itämeren alueelta ja rehuliiketoiminnoissa erityisesti Venäjältä. Terveysvaikuteisten ainesosien ja elintarvikediagnostiikan markkina on globaali.

Vuonna 2005 Raision maantieteellinen laajeneminen ja tuotevalikoiman uudistaminen vahdittuivat kasvaneiden tutkimus- ja tuotekehityspanosten sekä tuotannollisten investointien ja verkostoitumisen sekä mallillisten yritysostojen kautta. Venäjällä edettiin rehuliiketoiminnan käynnistämissuunnitelmissa ja Puolassa varmistettiin Benecol-tuotepereheen nopea laajentaminen juotaviin jogurteihin. Ruotsiin perustettiin yhteisyritys hoitamaan Raision uusien soija- ja kaurapohjaisten tuotetuotteiden myyntiä ja markkinointia Suomessa ja Ruotsissa.

Vahva tase luo hyvät edellytykset kehittää Raisiota kasvipäristä ravinnon erityisosaajana ja ravinnon turvallisuuden varmistajana.

Liikevaihto

Konsernin liikevaihto vuonna 2005 oli 434,6 miljoonaa euroa (437,9 milj. euroa jatkuvista toiminnoista vuonna 2004). RavintoRaision liikevaihto pieneni, mutta Raisio Life Sciencesin liikevaihto kasvoi.

Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus oli 37,3 prosenttia (35,9 %) eli 162,0 miljoonaa euroa (157,1 milj. euroa).

Tulos

Konsernin liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 9,1 miljoonaa euroa (10,6 milj. euroa). Sekä RavintoRaision että Raisio Life Sciencesin operatiiviset liiketulokset nousivat edellistä vuotta korkeammiksi, mutta muiden toimintojen kulut kasvoivat merkittävästi erityisesti konsernitasoisten tutkimus- ja tuotekehityspanosten vuoksi. Myös uuden SAP-toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto ja IT-ympäristön uusiminen kasvattivat muiden toimintojen kuluja.

Liiketoiminnan poistot, jotka tuloslaskelmassa on jaettu toimintoille, olivat 24,5 miljoonaa euroa (24,2 milj. euroa) ilman alaskirjauksista syntyneitä kertapoistoja.

Konsernin kertaeristä puhdistettu tulos ennen veroja oli 10,9 miljoonaa euroa (10,7 milj. euroa) ja osakekohtainen tulos 0,05 euroa (0,07 euroa).

Raportoidun tuloksen vertailtavuus on heikko johtuen merkittävistä kertaluonteisista eristä niin vuoden 2004 kuin vuoden 2005 tilinpäätöksissä. Jatkuvien liiketoimintojen raportoitu liiketulos oli kertomusvuonna -10,9 miljoonaa euroa (-18,4 milj. euroa) ja liiketoiminnan tuottama kassavirta 5,6 miljoonaa euroa (45,9 milj. euroa). Konsernin nettorahoituserät olivat 4,4 miljoonaa euroa (-1,6 milj. euroa). Rahoitustulosta kasvattivat merkittävästi pienempi keskimääräisen velan määrä ja huomattavat rahoitusvarat. Lisäksi Lännen Tehtaiden osakkeiden myynnistä syntynyt voitto kasvatti rahoitustuottoja 1,7 miljoonalla eurolla.

Raportoitu tilikauden tulos verojen jälkeen oli -5,4 miljoonaa euroa (-19,1 milj. euroa tai 213,0 milj. euroa sisältäen kemian liiketoiminnasta saadun myyntivoiton) ja osakekohtainen tulos oli -0,04 euroa (-0,12 euroa). Tilikauden verot olivat 1,9 miljoonaa euroa positiiviset johtuen alaskirjausten 4,1 miljoonan euron verovaikutuksesta ja vuodelta 2004 kirjatusta verosaamisista. Sijoitetun pääoman tuotto oli -1,3 prosenttia (46,7 %).

Kertaluonteiset erät tilinpäätöksessä

Mallas- ja perunaliiketoimintojen heikkojen markkinanäkymien pitkittyminen johti toimintaan sitoutuneiden omaisuuserien arvojen uudelleenarviointiin. IFRS-laskentakäytännön mukaisen testauksen tuloksena Raisio poisti mallastamon kuluvan käyttöomaisuuden kirjanpitoarvon kokonaisuudessaan 8,4 miljoonan euron kertapoistolla. Perunaliiketoiminnan kuluvaan käyttöomaisuuteen tehtiin 7,5 miljoonan kertapoistot.

Myös elintarvikediagnostiikan markkinanäkymät ovat eräiden tuotteiden osalta heikentyneet, mikä on johtanut nykyisten tuotteiden kasvuunneusten alentamiseen. Tästä johtuen nykytuotteisiin kohdistuneeseen liikearvoon tehtiin 5,1 miljoonan arvon alaskirjaus. Edellä mainittujen kertaluonteisten kuluerien lisäksi Raisio kirjasi 1,7 miljoonan euron kertaluonteisen osakkeiden myyntivoiton ja 1,0 miljoonan euron eikassavaikutteisen kertaluonteisen tuoton captive-vakuutusyhtiönsä vastuvelan purkautumisesta johtuen.

Kertaluonteiset erät (milj. euroa)		
	2005	2004
JATKUVAT TOIMINNOT		
RAVINTORAISIO		
MYYNTIVOITOT	-	3,3
ALASKIRJAUKSET	-15,9	-24,8
IFRS ELÄKEVASTUUN PURKU	-	3,1
RAISIO LIFE SCIENCES		
ALASKIRJAUKSET	-5,1	-9,2
MUUT TOIMINNOT	1,0	-1,4
VAIKUTUS JATKUVIEN TOIMINTOJEN LIIKETULOKSEEN	-19,9	-29,0
RAHOITUSERÄT	1,7	-2,0
LOPETETUT TOIMINNOT		
MYYNTIVOITOT	-	228,3
KERTALUONTEISTEN ERIEN VAIKUTUS KONSERNIN TULOKSEEN ENNEN VEROJA	-18,2	197,3

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2005 olivat 49,3 miljoonaa euroa (22,1 milj. euroa) eli 11,3 prosenttia (5,0 %) liikevaihdosta. RavintoRaision bruttoinvestoinnit olivat 36,2 miljoonaa euroa (16,0 milj. euroa) ja Raisio Life Sciencesin 6,3 miljoonaa euroa (2,8 milj. euroa) ja muut investoinnit olivat 6,7 miljoonaa euroa (3,2 milj. euroa).

Merkittävimmät investoinnit olivat soija-kauratehtaan ja tutkimus- & kehityskeskusten rakentaminen sekä stanoliesteritehtaan kapasiteetin laajennus ja toiminnan-ohjausjärjestelmien uusiminen.

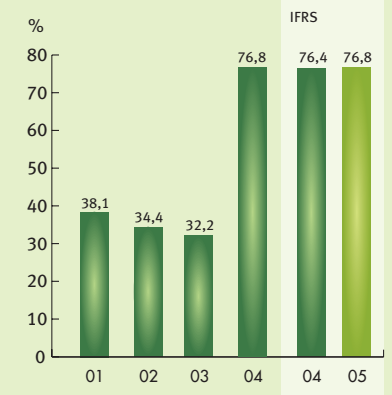
Tase ja rahoitusasema

Raision taseen loppusumma oli 452,5 miljoonaa euroa (514,3 milj. euroa) ja oma pääoma 347,3 miljoonaa euroa (392,8 milj. euroa).

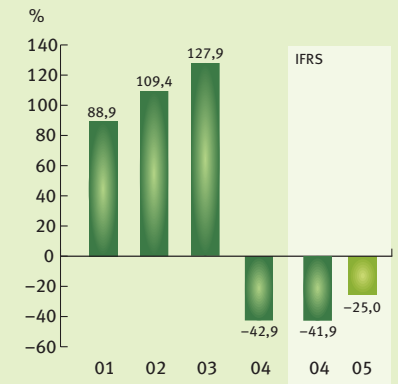
Konsernin korolliset velat olivat tilikauden päättyessä 36,1 miljoonaa euroa (49,5 milj. euroa). Korollinen nettovelka oli -86,6 miljoonaa euroa (-164,6 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 76,8 prosenttia (76,4 %) ja velkaantumisaste -25,0 prosenttia (-41,9 %).

Käyttöpääoma nousi 86,6 miljoonaan euroon (57,7 milj. euroa) vaihto-omaisuuden kasvusta johtuen.

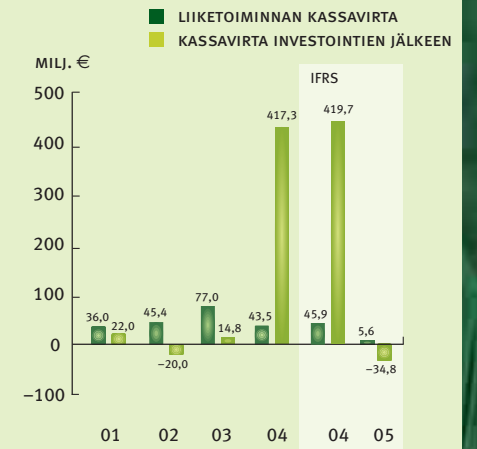
Omavaraisuusaste



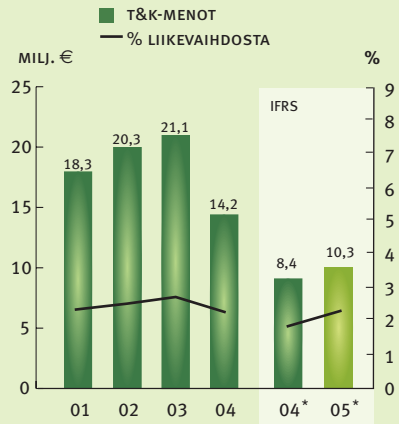
Velkaantumisaste



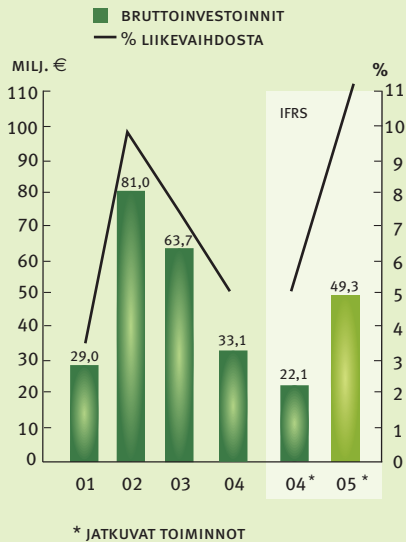
Kassavirta



Tutkimus- ja kehitysmenot



Investoinnit



Liiketoiminta-alueet

RAVINTORAISIO

RavintoRaision liikevaihto jäi 2,4 prosenttia edellisvuotta pienemmäksi ja oli 380,6 miljoonaa euroa (389,9 milj. euroa). Puolan liiketoiminnoissa nähtiin merkittävää kasvua hyvän margariinimyyntin ja onnistuneen tuotevalikoiman laajentamisen ansiosta ja myös Venäjän margariini- ja hiutailemyynti kasvoi selvästi. Sen sijaan muilla markkinoilla liikevaihto pieneni niin elintarvike- kuin rehu- ja mallasliiketoiminnoissakin. Myllyliiketoiminnan liikevaihto kuitenkin kasvoi onnistuneitten tuotelaanseurausten ansiosta. Rehun myyntivolyymit kasvoivat, mutta raaka-aineiden alentuneet hinnat siirtyivät myyntihintoihin ja sitä kautta laskivat liikevaihtoa.

RavintoRaision liiketulos ilman kertaeriä oli 8,6 miljoonaa euroa (8,6 milj. euroa). Merkittävimmin tulos parani kasviöljyliiketoiminnassa, mikä osaltaan vahvisti rehuliiketoiminnan yhteenlaskettua hyvää tulosta. Elintarvikkeissa kannattavuus parani Ruotsin ja Puolan markkinoilla, mutta Venäjän liiketoiminnat tekivät kasvuhakuisista panostuksista johtuen edelleen tappiota. Suomen elintarvikeliiketoimintojen tulos jäi lähelle nollaa. Tulosta heikensivät perunatuotteiden kohonneet raaka-ainekulut ja pakasteperunatuotteiden menekkivaikeudet sekä soija-kauratehtaan käynnistyskulut. Mallasliiketoiminta kääntyi tappiolliseksi Venäjän muuttuneen markkinatilanteen vuoksi.

RavintoRaision raportoitu liiketulos oli -7,3 miljoonaa euroa (-9,8 milj. euroa), johon sisältyy yhteensä 15,9 miljoonan euron alaskirjaukset mallas- ja ruokaperunaliiketoimintojen käyttöomaisuudesta.

RavintoRaision liikevaihto, milj. euroa		
	2005	2004
ELINTARVIKE	210,2	217,1
MARGARIINITUOTTEET	117,9	121,6
MYLLYTUOTTEET	77,0	75,1
PERUNATUOTTEET	18,5	21,2
MUUT	-	0,8
SISÄINEN MYYNTI	-3,1	-1,7
REHU JA MALLAS	186,2	190,7
REHUT	163,6	165,2
MALTAAT	21,4	24,7
MUUT	2,0	1,4
SISÄINEN MYYNTI	-0,8	-0,5
YHTEENSÄ	380,6	389,9

ELINTARVIKKEET

Raision markkina-asema Suomen, Puolan ja Venäjän elintarvikemarkkinoilla pysyi lähes ennallaan. Ruotsissa markkina-asema heikkeni hieman private label-myyntin pienenemisestä johtuen. Suomessa keltaisten rasvojen markkina pieneni vähän, kun taas Puolassa oli hienoista kasvua. Venäjällä markkinoiden kasvu on ripeätä. Raision elintarvikeliikevaihto oli 210,2 miljoonaa euroa (217,1 milj. euroa).

Raisio hankki 25 prosentin osuuden puolalaisesta meijerialan yrityksestä Oborysta ja varmisti näin Benecol-tuotevalikoiman nopean laajenemisen Puolassa ja sen lähialueilla.

Raisio ja Suomen Viljava sopivat ns. puhdaskauratuotteiden valmistamisesta erityisesti keliakikoille. Uudet tuotteet tulevat markkinoille keväällä 2006.

Vuoden 2005 lopussa valmistui soija- ja kaurapohjaisten tuotetuotteiden tuotantolaitos Turkuun. Raisiolle investointi on merkittävä askel konsernin strategian mukaiseen uudistumiseen ja tuotevalikoiman kehittämiseen.

Raisio ja ruotsalainen Cerealía Foods & Bread perustivat tasaomisteisen yhteisyrityksen GoGreen AB:n, jonka tuotevalikoimaan kuuluvat mm. kaura- ja soijapohjaiset tuotetuotteet. Yhteisyritys tarjoaa erinomaisen väylän myös Pohjois-Euroopan markkinoille, missä soijatuotteiden kasvu on ollut erittäin nopeaa, yli 20 prosenttia vuositasona.

Raisio aloitti Camelina-öljykasvin sopimusviljelyttämisen ja kaupallistamisen. Camelina on Raisiolle uusi, merkittävä lisämahdollisuus kehitettävässä terveyttä edistäviä ja terveysvaikutteisia elintarvikkeita ja niiden ainesosia.

REHUT JA MALTAAT

Suomessa maatilarehumarkkinoiden koko volyymilla mitattuna kasvoi hieman. Raision markkina-asema vahvistui sekä maatilarehuissa että kalanrehuissa. Maatilarehujen vienti kasvoi edellisestä vuodesta. Kalanrehujen volyyymi säilyi edellisen vuoden tasolla, mutta vienti kasvoi merkittävästi. Raision rehuliikevaihto oli 163,6 miljoonaa euroa (165,2 milj. euroa).

Raisio ja Lännen Tehtaat perustivat tasaomistuksin yhteisyrityksen, ZAO Scandic Feedin, joka vastaa maatilarehujen tuotannollisen toiminnan aloittamisesta Luoteis-Venäjällä. Yhteisyrityksen tavoitteena on saavuttaa merkittävä markkinaosuus kyseisellä markkina-alueella viiden vuoden kuluessa.

Maltaan yltärinta Euroopan Unionin alueella ja lisääntynyt mallasuskapasiteetti Venäjällä kiristivät hintakilpailua mallasmarkkinoilla entisestään. Suomen mallasmarkkinat ovat säilyneet edellisvuoden tasolla, mutta hintakilpailu on kiristynyt. Raision mallasliikevaihto oli 21,4 miljoonaa euroa (24,7 milj. euroa).

RAISIO LIFE SCIENCES

Raisio Life Sciences -liiketoimintaryhmän liikevaihto kasvoi 10,7 prosenttia ja oli 59,0 miljoonaa euroa (53,3 milj. euroa) ainesosaliiketoiminnan hyvän kehityksen ansiosta. Myös diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto kasvoi hieman edellisvuodesta.

Kannattavuus parani, ja liiketulos ilman kertaeriä oli 7,5 miljoonaa euroa (4,4 milj. euroa). Tulosta paransi vuoden 2005 aikana jatkunut ainesosamyynnin kasvu. Sterolipohjaisten ainesosien markkinoiden kehityessä Raisio on onnistunut saamaan markkinoilla vahvan aseman Benecol-ainesosallaan sekä pystynyt hyödyntämään osaamistaan laajemminkin sterolipohjaisten ainesosien valmistusketjussa. Diagnostiikkaliiketoiminnassa keskityttiin toiminnan tehostamiseen sekä tuoteportfolion uudistamiseen. Tuotekehityspanostukset olivatkin mittavat, ja tämä painoi diagnostiikkaliiketoiminnan tuloksen tappiolliseksi.

Raisio Life Sciencesin raportoitu liiketulos oli 2,4 miljoonaa euroa (-4,8 milj. euroa), johon sisältyy diagnostiikkaliiketoiminnan liikearvosta tehty 5,1 miljoonan euron alaskirjaus.

Raisio Life Sciencesin liikevaihto, milj. euroa		
	2005	2004
AINESOSAT	50,2	44,7
ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKKA	8,8	8,6
YHTEENSÄ	59,0	53,3

AINESOSAT

Markkinoiden kasvu jatkui erityisesti Euroopassa, jossa sitä on vauhdittanut kuluttajien kasvanut terveystietoisuus ja uusien, kuluttajaystävällisten tuotteiden tuominen markkinoille. Raision ainesosamyynti kasvoi markkinoiden keskimääräistä vauhtia, ja nousi 11,0 prosentilla 50,2 miljoonaan euroon.

Stanoliesteritehtaan kapasiteetin laajennus Raisiossa käynnistyi ja se valmistuu alkuvuonna 2006. Raisio hankki Benecolin myynti- ja markkinointioikeudet Kiinaan, Japaniin ja Meksikoon yhteistyökumppaniltaan McNeil Nutritionals LLC:ltä syksyllä 2005.

ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKKA

Markkinoiden arvioidaan kasvavan 7–8 prosentin vuosivauhdilla. Tätä nopeammin, 12–15 prosentin vuosivauhdilla, kasvavat pikatestimarkkinat, joihin Raision tuotekehitys keskittyy. Tällä hetkellä Raision markkinaosuudet Euroopassa ovat 5–15 prosenttia tuotealueesta riippuen. Vuonna 2005 Raision diagnostiikkaliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 2,3 prosentilla ja oli 8,8 miljoonaa euroa.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus ja kehitys on määritelty yhdeksi Raision strategisista painopistealueista. Vuonna 2005 keskityttiin lisäarvotuotteiden osuuden kasvattamiseen elintarvikkeiden tuotevalikoimassa.

Sekä ravinnon että elintarvikediagnostiikan tutkimuskeskusten resursseja vahvistettiin mm. palkkaamalla uutta henkilöstöä. Loppuvuonna valmistui Raision tehdasalueen tutkimus- ja kehitysresurssit yhdistävä tutkimuskeskus.

Konsernin tutkimus- ja tuotekehityskulut vuonna 2005 olivat 10,3 miljoonaa euroa (8,4 milj. euroa) eli 2,4 prosenttia (1,9 %) liikevaihdosta.

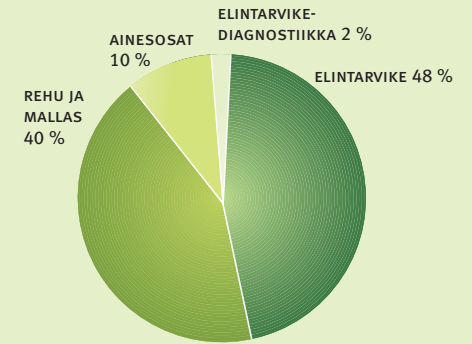
RavintoRaision tutkimus- ja tuotekehityskulut olivat 3,8 miljoonaa euroa (4,2 milj. euroa) eli 1,0 prosenttia (1,1 %) liiketoiminta-alueen liikevaihdosta. Raisio Life Sciences käytti tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan 3,3 miljoonaa euroa (4,2 milj. euroa) eli 5,6 prosenttia (7,8 %) liiketoiminta-alueen liikevaihdosta. Konsernin strateginen t&k, jonka kulut kirjautuivat muille toiminnolle, oli 3,2 miljoonaa euroa.

Yritysvastuu

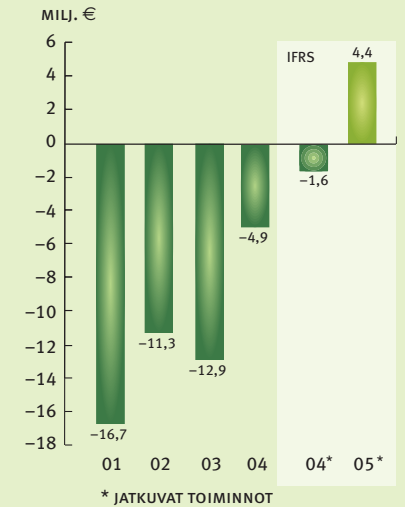
Raisio on sitoutunut kantamaan vastuun omasta toimintaympäristöstään. Tavoitteena on, että toiminta on tulevaisuudessakin ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti vakaalla pohjalla. Raision yritysraportti julkaistaan vuosikertomuksen yhteydessä maaliskuussa.

Raisiolla ei ole tilinpäätökseen kirjattuja taloudellisia ympäristöriskejä.

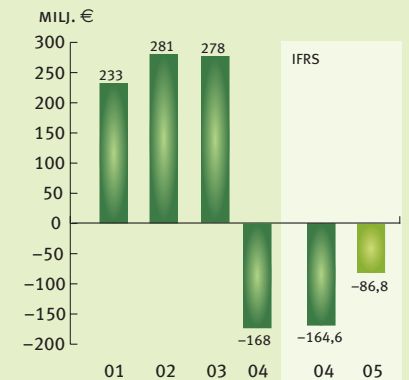
Liikevaihto liiketoiminnoittain



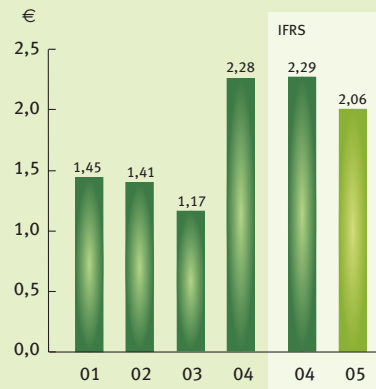
Nettorahoituskulut/-tuotot



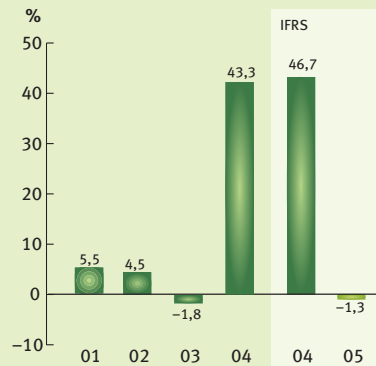
Korollinen nettovelka



Oma pääoma/osake



Sijoitetun pääoman tuotto



Hallinto, johto ja henkilöstö

Yhtiökokous hyväksyi toisessa käsittelyssä yhtiöjärjestyksen esitetyt muutokset, jotka perustuivat mm. Corporate Governance -suositukseen, ja päätti yhtiön toiminimen muuttamisesta Raisio Oy:ksi. Muutokset tulivat voimaan huhtikuussa 2005.

Raision hallituksessa vuonna 2005 toimivat puheenjohtajana Arimo Uusitalo ja jäseninä Jörgen Grandell, Erkki Haavisto, Jaakko Ihamuotila, Rabbe Klemets, Kaarlo Pettilä, Michael Ramm-Schmidt sekä Christoffer Taxell.

Hallituksesta jäi 31.12.2005 pois yhtiöjärjestyksen ikäpykälän nojalla Jaakko Ihamuotila. Myöskään Raision konsernihoitaja Rabbe Klemets ei jatka hallituksen jäsenenä, koska keväällä 2005 toteutunut yhtiöjärjestysmuutos salli toimitusjohtajan jäävän hallituksen ulkopuolelle. Hallituksen uudeksi jäseneksi 1.1.2006 alkaen valittiin Seppo Paatelainen. Kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia.

Raision hallintoneuvoston puheenjohtajana toimii Juha Saura ja varapuheenjohtajana 31.12.2005 asti Ola Rosendahl. 1.1.2006 alkaen varapuheenjohtajaksi valittiin Holger Falck.

RavintoRaision toimitusjohtaja Olavi Kuusela nimitettiin Raisio Oy:n toimitusjohtajan sijaiseksi toukokuussa 2005.

Raisio-konsernin palveluksessa 31.12.2005 oli 1 396 henkilöä (1 412 henkilöä). Vuoden lopussa ulkomailla työskenteli 33 prosenttia (32 %) henkilökunnasta. Henkilöstömäärää vähensivät toteutetut toiminnan tehostamisohjelmat. Henkilökunnan määrää kasvattivat Puolan liiketoiminnan laajentuminen, soija-kauratehtaan käynnistyminen Suomessa sekä rekrytoinnit myyntiin, markkinointiin, tutkimukseen ja kehitykseen. Vuoden lopussa RavintoRaision palveluksessa oli 1 054 henkilöä, Raisio Life Sciencesin 141 henkilöä, tutkimuksessa ja kehityksessä 115 henkilöä ja konsernihallinnossa 86 henkilöä.

IFRS-pohjainen tilinpäätöskäytäntö

Raision tilinpäätös on laadittu IFRS:n kirjaamis- ja arvostusperiaatteita noudattaen. Raisio siirtyi IFRS-standardien mukaiseen tilinpäätöskäytäntöön vuoden 2005 alusta. Siirtymisestä on kerrottu 22.4.2005 annetulla erillisellä tiedotteella.

Osakkeet ja omistajat

Raision vaihto-osakkeita vaihdettiin vuonna 2005 Helsingin Pörssissä 109,6 miljoonaa kappaletta (110,1 milj. kpl). Vaihdon arvo oli 250,4 miljoonaa euroa (180,1 milj. euroa) ja keskimääräinen kurssi 2,28 euroa (1,64 euroa). Viimeinen vaihto-osakkeen kaupantekokurssi vuonna 2005 oli 2,26 euroa (1,90 euroa). V-osakkeen kurssi nousi 19 prosenttia vuoden alusta.

Kantaosakkeita vaihdettiin vuonna 2005 Helsingin Pörssissä 1,5 milj. kappaletta (1,5 milj. kpl). Vaihdon arvo oli 3,5 milj. euroa (2,5 milj. euroa) ja keskimääräinen kurssi 2,33 euroa (1,69 euroa). Viimeinen kaupantekokurssi vuonna 2005 oli 2,28 euroa (1,85 euroa). K-osakkeen kurssi nousi 23 prosenttia vuoden alusta.

Yhtiöllä oli 31.12.2005 yhteensä 42 953 rekisteröityä osakasta. Ulkomaalaisten omistuksessa koko osakkeiden määrä oli 16 prosenttia (12 %). Arvo-osuusjärjestelmään on siirtämättä noin 0,6 prosenttia osakkeista.

Omien osakkeiden hankinta nosti Raision yhtiön toiseksi suurimmaksi omistajaksi. Raisio Oy:n haltuun tuli vuoden aikana 3 768 200 yhtiön omaa osaketta.

Yhtiöllä ei ole voimassa olevia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä eikä hallituksella valtuuksia osakepääoman korotukseen.

Omien osakkeiden hankinta

Hallituksen yhtiökokoukselta saaman valtuutuksen mukaiset omien osakkeiden hankinnat alkoivat elokuussa ja voivat jatkua enintään kevään 2006 yhtiökokoukseen asti. Omat osakkeet hankitaan yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamisessa tai toteuttamisessa tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi.

Vaihto-osakkeita voidaan hankkia enintään 6 529 289 kappaletta ja kantaosakkeita enintään 1 728 162 kappaletta eli yhteensä enintään 5 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Mikäli kantaosakkeita muunnetaan vaihto-osakkeiksi, edellä mainitut osakelajikohtaiset enimmäismäärät muuttuvat. Osakkeiden hankinta toteutetaan Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan markkinahintaan ja hankinta tapahtuu muutoin kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa.

Omien osakkeiden ostot on aloitettu 10.8.2005 ja 31.12.2005 mennessä on hankittu 3 738 000 vaihto-osaketta keskihintaan 2,31 euroa sekä 30 200 kantaosaketta keskihintaan 2,35 euroa. Hankittujen vaihto-osakkeiden määrä on 2,86 % kaikista vaihto-osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä ja kantaosakkeiden vastaavasti 0,09 %. Yhteensä hankitut osakkeet edustavat 2,28 % koko osakkeiden määrästä ja 0,53 % kokonaisäänimäärästä. Hankittujen vaihto-osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 628 683 euroa ja kantaosakkeiden 5 079 euroa.

eli yhteensä 633 762 euroa, mikä on 2,28 % osakepääomasta. Kauppahintana hankituista vaihto-osakkeista on suoritettu 8 635 798 euroa ja kantaosakkeista 71 068 euroa eli yhteensä 8 706 866 euroa. Ennen näitä hankintoja yhtiöllä tai sen tytäryhtiöllä ei ollut hallussaan Raisio Oyj:n osakkeita.

Osakkeiden hankkimisella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta osakeomistuksen tai äänivallan jakautumiseen yhtiössä. Koska osakkeet on hankittu Helsingin Pörssin julkisessa kaupankäynnissä ilman tietoa osakkeiden myyjistä, ei osakeyhtiölain 1:4.1 §:ssä tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvilta henkilöiltä mahdollisesti hankittujen osakkeiden osuutta yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta voida määritellä.

Hallituksella on yhtiökokouksen myöntämä valtuutus luovuttaa yhtiölle hankittuja omia osakkeita. Tätä valtuutta ei toistaiseksi ole käytetty ja myös se on voimassa kevään 2006 yhtiökokoukseen asti.

Osinkoehdotus

Raision tavoitteena on tuottaa lisäarvoa kaikille osakkeenomistajilleen kehittämällä liiketoimintaansa ja parantamalla sen kannattavuutta sekä noudattamalla pitkäjänteistä osinkopolitiikkaa. Tavoitteena on jakaa vuosittain osinkona puolet jatkuvasta liiketoiminnasta syntyvästä osakekohtaisesta tuloksesta edellyttäen, ettei osingonmaksu vaaranna yhtiön strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Raision hallitus esittää osinkopolitiikan mukaisen osinkotason ylittävää osinkoa käyttäen kemian liiketoimintojen myynnistä vuonna 2004 syntyneitä voitonjakokelpoisia varoja. Osinkoesitys 30.3.2006 pidettävälle yhtiökokoukselle on 0,05 euroa/osake.

Strategiatäsmennykset työn alla

Raision strategialinjaukset vahvistettiin vuonna 2004, jolloin päätettiin luopua kemian liiketoiminnoista. Samalla konsernin rakenne uudistettiin vastaamaan uutta strategiaa. Liiketoimintaympäristön muuttuessa kiihtyvällä tahdilla Raision johto ja hallitus ovat alkuvuonna 2006 käynnistäneet strategian täsmentämiseen tähtäävän analyysin.

On ilmeistä, että kaikissa liiketoiminnoissa ei vielä kuluvana vuonna saavuteta asetettua 12 prosentin tuottotavoitetta. Lisäksi vahvan vakavaraisuuden turvaavan kassan matala, riskitön tuotto pienentää sijoitetun pääoman tuottoa konsernissa.

Strategiatyöllä pyritäänkin osaltaan varmistamaan jo tavoitetasossa olevien ainesosa-, rehu- ja Puolan liiketoimintojen kasvu ja tuloksen positiivinen kehitys myös jatkossa, sekä erityisesti hakemaan rakenteellisia tai muita ratkaisuja nyt heikoimmin menestyviin liiketoimintoihin. Vahva tase mahdollistaa kasvun paitsi oman tuotekehityksen myös yritysostojen kautta.

Vuoden 2006 näkymät

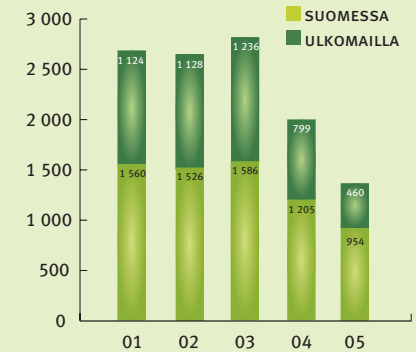
Uutuustuotteiden lanseerausten arvioidaan kasvattavan Raision elintarvikeliikevaihtoa niin Suomessa, Ruotsissa, Puolassa kuin Venäjälläkin. Suomessa uutuustuotteita tuodaan markkinoille yli kaksinkertainen määrä viime vuoteen nähden. Lisäarvotuotteiden osuus tuoteportfolioista suurenee näin merkittävästi.

Uusia tuotelanseerauksia on luvassa myös Raisio Life Sciencesilta ja sen partnereilta. Mm. Benecol-ainesosaa sisältäviä juomia on alkuvuonna tuotu Saksan ja Englannin markkinoille. Elintarvikediagnostiikassa uusien pikatesaussovellusten markkinointi aloitetaan vuoden 2006 aikana.

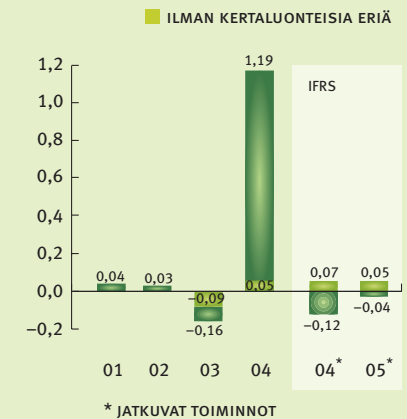
Rehuliiketoiminnassa kasvua odotetaan erityisesti Venäjän liiketoiminnoista. Mallasliiketoiminnan markkinanäkymät ovat ennallaan.

Kasvu- ja markkinointipanostukset rasittavat kannattavuutta ja alkuvuoden tuloksen arvioidaan jäävän selvästi vertailukautta heikommaksi. Toiminnan tehostaminen ja kasvu parantavat loppuvuoden näkymiä ja koko vuoden 2006 liiketuloksen arvioidaan paranevan viime vuodesta.

Henkilöstö keskimäärin



Tulos osaketta kohti



Konsernin tuloslaskelma

(milj. euroa)	1.1.–31.12.2005	1.1.–31.12.2004
JATKUVAT TOIMINNOT:		
LIKEVAIHTO (1)	434,6	437,9
Myytjä suoritteita vastaavat kulut	-363,4	-360,0
Bruttokate	71,2	78,0
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-39,3	-37,0
Hallinnon kulut	-30,0	-27,1
Tutkimus- ja kehityskulut	-10,3	-8,4
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut (4)	-2,4	-23,9
LIIKETULOS (5, 6)	-10,9	-18,4
Rahoitustuotot ja -kulut (7)	4,4	-1,6
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-0,8	-0,4
TULOS ENNEN VEROJA	-7,3	-20,3
Tuloverot (8)	1,9	1,2
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	-5,4	-19,1
LOPETETUT TOIMINNOT (2):		
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	0,0	232,1
TILIKAUDEN TULOS	-5,4	213,0
JAKAUTUMINEN:		
Emoyrityksen omistajille	-6,0	211,3
Vähemmistölle	0,6	1,7
EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVASTA TULOKSESTA		
LASKETTU OSAKEKOHTAINEN TULOS (9)		
Osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista (euroa)		
Laimentamaton osakekohtainen tulos	-0,04	-0,12
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	-0,04	-0,12

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

Konsernin tase

(milj. euroa)	31.12.2005	31.12.2004
VARAT		
PITKÄAIKAISET VARAT		
Aineettomat hyödykkeet (10)	13,4	10,2
Liikearvo (3, 10, 11)	11,6	17,0
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (10)	130,5	127,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä (12)	4,9	1,6
Myytäviksi olevat rahoitusvarat (13)	2,2	8,0
Pitkäaikaiset saamiset (14)	6,2	6,7
Laskennalliset verosaamiset (20)	12,3	9,5
	181,0	179,9
LYHYTAIKAISET VARAT		
Vaihto-omaisuus (15)	73,9	56,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset (16)	74,7	63,8
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat (17)	117,0	210,4
Rahavarat (18)	5,8	3,8
	271,5	334,4
VARAT YHTEENSÄ	452,5	514,3

(milj. euroa)	31.12.2005	31.12.2004
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
OMA PÄÄOMA (19)		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	27,8	27,8
Ylikurssirahasto	2,9	2,9
Vararahasto	88,6	88,6
Omat osakkeet	-8,7	
Muuntoerot	1,3	-2,2
Arvonmuutosrahasto	0,0	0,0
Kertyneet voittovarot	220,1	261,0
	332,0	378,1
Vähemmistön osuus	15,3	14,7
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	347,3	392,8
VELAT		
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat (20)	8,7	10,3
Eläkevelvoitteet (21)	0,4	0,7
Korolliset velat (22)	12,9	26,0
	22,0	36,9
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat (23)	60,4	60,7
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	0,0	1,1
Lyhytaikaiset korolliset velat (22)	22,8	22,8
	83,2	84,6
VELAT YHTEENSÄ	105,2	121,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	452,5	514,3

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin

Oman pääoman muutokset 31.12.2005 päättyneellä tilikaudella

(milj. euroa)	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Vara- rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Vähem- mistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2003 (FAS)	27,8	2,9	88,8	0,2		-27,0	0,0	101,4	194,0	23,2	217,3
IFRS:n käyttöönoton vaikutus						27,0		-31,5	-4,5	-0,2	-4,7
Oma pääoma 1.1.2004	27,8	2,9	88,8	0,2	0,0	0,0	0,0	69,9	189,5	23,1	212,6
Kurssierot nettosijoitukseksi katsottavasta saamisesta ulkomaiselta yksiköltä						0,1			0,1		0,1
Omaan pääomaan kirjattuihin tai sieltä pois siirrettyihin eriin liittyvät verot						0,0			0,0		0,0
Muuntoerot, tilikauden aikana syntyneet						-0,7			-0,7	0,2	-0,5
Raisio Chemicalsin myynti			-0,2	-0,2				0,4	0,0	-9,7	-9,7
Muuntoerot, siirretty tuloslaskelmaan tytäryrityksestä luovuttaessa						-0,7			-0,7		-0,7
Muut muutokset			0,0			-0,8		0,9	0,1	-0,3	-0,2
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-2,2	0,0	1,3	-1,3	-9,8	-11,1
Tilikauden tulos								211,3	211,3	1,7	213,0
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-2,2	0,0	212,6	210,0	-8,2	201,9
Osingot								-21,5	-21,5	-0,2	-21,7
Oma pääoma 31.12.2004	27,8	2,9	88,6	0,0	0,0	-2,2	0,0	261,0	378,1	14,7	392,8
IAS 32 ja IAS 39 – käyttöönoton vaikutus							0,3	-0,3	0,0		0,0
Oikaistu oma pääoma 1.1.2005	27,8	2,9	88,6	0,0	0,0	-2,2	0,3	260,7	378,0	14,7	392,7
Omien osakkeiden hankinta					-8,7				-8,7		-8,7
Kurssierot nettosijoitukseksi katsottavasta saamisesta ulkomaiselta yksiköltä						-0,4			-0,4		-0,4
Rahavirran suojaukset:											
Omaan pääomaan kirjatut voitot tai tappiot							0,0		0,0		0,0
Siirretty kauden voittoon tai tappioon							-0,1		-0,1		-0,1
Myytävissä olevat sijoitukset:											
Siirretty kauden voittoon tai tappioon							-0,2		-0,2		-0,2
Omaan pääomaan kirjattuihin tai sieltä pois siirrettyihin eriin liittyvät verot						0,1	0,1		0,2		0,2
Muuntoerot, tilikauden aikana syntyneet						3,8			3,8	0,0	3,8
Muut muutokset								0,1	0,1	0,0	0,1
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	0,0	0,0	0,0	0,0	-8,7	3,5	-0,3	0,1	-5,4	0,0	-5,4
Tilikauden tulos								-6,0	-6,0	0,6	-5,4
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-8,7	3,5	-0,3	-6,0	-11,4	0,6	-10,8
Osingot								-34,7	-34,7		-34,7
Oma pääoma 31.12.2005	27,8	2,9	88,6	0,0	-8,7	1,3	0,0	220,1	332,0	15,3	347,3

Konsernin kassavirtalaskelma

(milj. euroa)	2005	2004
LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTA		
Liiketulos	-10,9	221,5
Oikaisut liikelokseen:		
Poistot ja arvonalennukset	45,5	57,7
Muut tuotot ja kulut, joihin ei sisälly maksua	0,1	-3,3
Muut oikaisut ¹⁾	-0,2	-231,2
Kassavirta ennen käyttö pääoman muutosta	34,5	44,6
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-9,7	-26,2
Vaihto-omaisuuden muutos	-16,7	23,5
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-0,6	15,9
Käyttöpääoman muutos	-27,0	13,1
Liiketoiminnan kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja	7,4	57,8
Maksetut korot	-2,0	-12,8
Saadut osingot	0,5	0,6
Saadut korot	2,8	5,8
Muut rahoituserät, netto	0,0	-0,6
Maksetut välittömät verot	-3,1	-4,8
LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTA	5,6	45,9

¹⁾ Käyttöomaisuuden, sijoitusten ja tytäryhtiöiden myynnistä johtuvat oikaisut

(milj. euroa)	2005	2004
INVESTOINTIEN KASSAVIRTA		
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0,0	-1,9
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-4,2	0,0
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	-0,5	-1,0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-43,9	-29,4
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	0,0	380,4
Luovutustulot osakkuus- ja yhteisyritysten myynnistä	0,0	0,3
Luovutustulot myytävissä olevista sijoituksista	7,4	0,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,8	25,6
Myönnettyt lainat	0,0	-0,2
INVESTOINTIEN KASSAVIRTA	-40,3	373,8
Kassavirta investointien jälkeen	-34,8	419,7
RAHOITUKSEN KASSAVIRTA		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	10,1
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-14,0	-229,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-0,3	0,3
Lainasaamisten muutos	0,0	-1,0
Maksetut osingot	-34,5	-21,7
Omien osakkeiden hankinta	-8,6	-
RAHOITUKSEN KASSAVIRTA	-57,4	-241,6
Laskelman mukainen rahavarojen muutos	-92,2	178,1
Muuntoero-oikaisu	-0,3	1,4
Rahavarojen muutos	-92,4	179,5
Rahavarat tilikauden alussa	214,1	34,6
Rahavarojen käyvän arvon muutoksen vaikutus	1,2	-
Rahavarat tilikauden lopussa	122,9	214,1

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Perustiedot

Raisio Oyj on julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Raisio. Raision konsernin rakenteen muodostavat kaksi liiketoiminta-aluetta, RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences, sekä muut toiminnot, jotka ovat uudistumisen varmistava tutkimus ja kehitys sekä liiketoiminta-alueita tukevat palvelufunktiot.

Laatimisperusta

Raision konsernitilinpäätös on ensimmäistä kertaa laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja siitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2005 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön mukaiset. Tilinpäätöksen valuutta on euro, ja tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, johdannais-sopimuksia sekä suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, jotka on arvostettu käypään arvoon. Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuus-erät on arvostettu alempaan seuraavista: käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla tai kirjanpitoarvo.

Vuoden 2005 alusta konserni on siirtynyt kansainväliseen IFRS-tilinpäätöskäytäntöön. Siirtymispäivä on 1.1.2004. Siirtymässä on IFRS-standardien käyttöönottoon sovellettu IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto -standardia. Käyttöönotosta johtuvat erot on esitetty täsmäytyslaskelmissa, jotka on esitetty liitetietojen kohdassa 29. Vuoden 2004 vertailutiedot on muutettu IFRS-standardien mukaisiksi. Rahoitusinstrumentteja koskien konserni on soveltanut IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin suomaä helpotusta, jonka mukaan vuodelta 2004 ei tarvise laatia tämän

standardin mukaisia vertailutietoja. IAS 32 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot ja esittämistapa ja IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardeja on noudatettu vuoden 2005 alusta. Vertailutiedoissa vuodelta 2004 on rahoitusinstrumenttien osalta sovellettu suomalaista tilinpäätöskäytäntöä. IAS-standardien 32 ja 39 käyttöönotosta on annettu vaadittavat liitetiedot kohdassa 30.

IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti siirtymispäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisen osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista käsittelyä. Ulkomaisten tytäryhtiöiden osalta vanhat euromääräisinä käsitellyt liikearvot on kuitenkin muutettu kyseisen ulkomaisen yksikön toimintavaluutan määräisiksi ja sisällytetty kyseisten yksiköiden varoihin.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa joudutaan käyttämään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Toteumat voivat poiketa tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista. Arviot liittyvät pääosin liikearvojen arvonalennusteknisiin, omaisuuden arvostukseen ja käytettyihin taloudellisiin pitoaikoihin sekä laskennallisten vero-saamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja laatimisperiaatteet

TYTÄRYRITYKSET

Raision konsernitilinpäätökseen on sisällytetty konsernin emoyritys Raisio Oyj ja sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on oikeus muutoin määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konsernitilinpäätöksessä keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenoimenetelmällä. Hankintameno määritetään perustuen luovutettujen varojen hankintahetken käypään arvoon lisätynä hankintaan

liittyvillä välittömällä kuluilla. Liikearvona käsitellään sitä hankintameno-osaa, joka ylittää hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvoa ei poisteta, sen arvo arvioidaan vähintään vuosittain rahavirtapohjaisella arvonalentumistestillä. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Tilikauden aikana hankitut tytäryritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen asti, jolloin määräysvalta lakkaa.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako ja konsernin sisäisten toimitusten realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

VÄHEMMISTÖOSUUS

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistön osuus sisältyy taseessa omaan pääomaan erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Vähemmistön osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

OSAKKUUSYRITYKSET JA YHTEISYRITYKSET

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernin osuus äänimäärästä on 20–50 % tai joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yhteisyrietykset ovat yrityksiä, joissa konserni sopimukseen perustuvalla järjestelyllä on sitoutunut jakamaan määräysvallan taloudellisista ja liiketoiminnallisista periaatteista toisen tai toisten osapuolien kanssa. Osakkuusyrietykset ja yhteisyrietykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Realisoitumattomista voitoista konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrietysten välillä eliminoidaan konsernin omistuosuutta vastaava osuus. Konsernin sijoitus osakkuus- ja yhteisyrietyksiin sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Pääomaosuusmenetelmän soveltaminen lopetetaan, kun sijoituksen kirjanpitoarvo on laskenut nolleen, ellei konsernille ole syntynyt osakkuus- tai yhteisyrietyksiä koskevia velvoitteita tai ellei se ole taannut niiden velvoitteita.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuttaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, mikä on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuutoksia euro.

Ulkomaanrahan määräiset liiketoimet kirjataan toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ei-monetaariset erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin. Valuuttamääräisiä myyntejä ja ostoja suojaaviin valuuttatermiineihin sovelletaan useimmiten suojauslaskentaa, ja ne käsitellään rahavirran suojauslaskentamallin mukaisesti. Valuuttatermiinin tulosvaikutus on kirjattu tuloslaskelmaan samanaikaisesti suojatun myynnin tai oston kanssa. Valuuttatermiinin tehokkaan osuuden tulosvaikutus kirjataan oikaisemaan myyntiä tai ostoa ja suojauksen tehon osuus liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Mikäli kyse on suojauslaskennan ehdot täyttävistä rahavirtojen suojauksista, realisoitumattomat kurssierot kirjataan omaan pääomaan.

Ulkomaisten konserniyritysten, joiden arvostus- tai tilinpäätösvaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euromääräisiksi käyttäen raportointiperiodin keskikurssia, ja taseet käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Tilikauden tuloksen muuttaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan. Muuntoerot, jotka syntyvät ulkomaisten tytäryritysten hankintamenojen eliminoinnista, hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuttamisesta ja rahoitusinstrumenteista, jotka on määritelty ulkomaisiin tytäryrityksiin tehtyjen netosijoitusten suojausiksi, kirjataan omaan pääomaan. Luovuttaessa tilikauden aikana itsenäisestä ulkomaisesta yksiköstä, kertyneet muuntoerot viedään tuloslaskelmaan samalla hetkellä, kun vastaava luovutustulos kirjataan.

IFRS1-standardin salliman helpotuksen mukaisesti ennen IFRS-siirtymäpäivää 1.1.2004 kertyneet kumulatiiviset muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin, eikä niitä myöhemmin tytäryhtiön myynnin

yhteydessä kirjata tuloslaskelmaan. Siirtymäpäivästä lähtien kurssi-muutoksista johtuva muuntoero tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten oman pääoman osalta kirjataan omaan eräänä konsernin oman pääoman muuntoeroihin. Samalla tavalla käsitellään konsernin sisäisiä pitkäaikaisia lainoja, jotka tosiasialliselta sisällöltään ovat rinnastettavissa omaan pääomaan.

Ulkomaisten itsenäisten yksiköiden hankinnan yhteydessä syntynyt liikearvo ja käyppiä arvoja koskevat oikaisut käsitellään kyseisen yksikön paikallisen valuutan määräisinä varoina ja velkoina ja muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Inflaatiolaskenta

Konsernin tytäryrityksiä ei sijaitse hyperinflaatioissa, joten inflaatiolaskentaa ei ole sovellettu.

Segmenttiraportointi

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen ja maantieteellisen segmenttijaon mukaisesti. Konsernin ensisijainen raportointimuoto on liiketoimintasegmentin mukainen, ja segmentit ovat RavintoRaisio ja Raisio Life Sciences sekä muut toiminnot. Liiketoimintasegmentit tuottavat tuotteita ja palveluja, joihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset verrattuna muiden liiketoimintasegmenttien tuotteisiin ja palveluihin. Maantieteellisten segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus poikkeavat toisenlaisissa taloudellisissa ympäristöissä toimivien segmenttien tuotteisiin ja palveluihin liittyvistä riskeistä ja kannattavuudesta. RavintoRaisio tuottaa elintarvikkeita kuluttajille, suurtalouksille ja elintarviketeollisuudelle, rehuja tuotantoeläimille ja maltaita panimoille. Sen kotimarkkina-alue on Itämeren ympäristö ja päämarkkina-alue Suomi. Raisio Life Sciences tuottaa terveysvaikutteisia ainesosia ja diagnostisia testausjärjestelmiä elintarviketeollisuudelle maailmanlaajuisesti.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että

hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioitujen taloudellisten vaikutusajat ovat:

- rakennukset ja rakennelmat 10–25 vuotta
- koneet ja laitteet 4–15 vuotta

Arvioitujen taloudellisten pitoajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikojä muutetaan vastaavasti. Jos hyödykkeen kirjanpitoarvo on suurempi kuin rahamäärä, joka siitä arvioidaan olevan kerrytettävissä, kirjanpitoarvo alennetaan välittömästi kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi.

Luovutusvoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla luovutustuottoa kirjanpitoarvoon, ja luovutusvoitot ja -tappiot sisällytetään tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti. Myytävänä olevat käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan niiden kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myyntikustannuksilla vähennettyyn käypään arvoon.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Julkiset avustukset

Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Muut julkiset avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina ja kuluina esitetään omaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, muut kuin varsinaiseen suoritemyynniin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot, sekä liikearvojen sekä joidenkin muiden omaisuuserien arvonalentumiset.

Aineettomat hyödykkeet

LIKEARVO

Yritysten hankinnasta syntynyt liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankittujen tytäri- ja osakkuusyriyten nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankintajankohdasta. Osakkuusyriyten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyriyksen investoinnin arvoon. Ennen siirtymäpäivää tapahtuneiden yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista käsittelyä, kuten edellä kohdassa "Laatimisperusta" on kerrottu.

Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumispoistoilla. Liikearvo sekä hankintahetkellä tehty käypään arvoon arvostaminen käsitellään hankitun yhtiön omaisuutena ja arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssilla.

Konserniliikearvoa ei poisteta säännönmukaisesti. Poistojen sijaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisten arvonalentumisten varalta. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu kassavirtaa tuottaville yksiköille.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISEN MENOT

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sinä vuonna, jonka aikana ne ovat syntyneet, tai mikäli kehittämismenot täyttävät niiden aktivoimisen edellyttävät kriteerit, ne aktivoidaan. Ration uusien tuotteiden ja prosessien kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta sitten, kun tuotteet tulevat markkinoille. Näin ollen konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ole kehittämismenoja aktivoituna taseessa.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Muut aineettomat hyödykkeet ovat patenteja, tavaramerkkejä ja ohjelmistolisenssejä. Ne merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Poistoaika ei kuitenkaan ylitä 20 vuotta. Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia hyödykkeitä konsernilla ei katsota olevan.

Aineettomien hyödykkeiden poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin vaikutusajoihin:

- aineettomat oikeudet 5–10 vuotta
- muut pitkävaikutteiset menot 5–20 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan nettorealisoitmiin arvoon. Hankintamenu määritetään FIFO-menetelmää käyttäen tai vaihtoehtoisesti vastaavalla painotetulla keskimääräisellä kustannuksella. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista normaaliin toiminta-asteeseen perustuen. Hankintamenu ei sisällä vieraan pääoman menoja. Nettorealisoitmiin arvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäisiä laskuja vastaavaan määrään vähennettynä arvioiduilla epävarmoilla saamisilla, joiden määrä perustuu kaikkien avoimena olevien saamisten arviointiin tilikauden lopussa. Luottotappiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvostetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuneilla menoilla. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränä tuloslaskelmassa.

Vuokrasopimukset

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Aineellisia ja aineettomia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamisella ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuus merkitään taseeseen vuokrasopimuksen alkamisajankohdasta vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingisopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korko. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Vuokraveroitukset sisältyvät korollisiin velkoihin.

Muun vuokrasopimuksen mukaan määräytyvät vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokranantajana, ovat kaikki muita vuokrasopimuksia ja hyödykkeet sisältyvät konsernin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumisen arviointia varten omaisuus jaetaan yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka kassavirrat ovat erotettavissa. Riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä, arvonalentumiset tehdään aina vuosittain liikearvoille ja keskeneräisille aineettomille hyödykkeille.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Liikearvojen käypä arvo määritettäessä konserni käyttää hyväksi arvostettavaa yksikköä mahdollisimman hyvin vastaavista listatuista yrityksistä kerättyjä arvokertoimia. Listattujen yritysten sijaan voidaan käyttää myös toteutuneita yrityskauppoja, joissa vastaavanlaiset yritykset ovat vaihtaneet omistajia. Käyttöarvoa määritettäessä johdon hyväksymät arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa pääoman keskikustannuksella, joka kuvastaa rahan aika-arvoa sekä kyseisen yksikön riskiä.

Rahoitusvarojen osalta kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvo.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserien kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden, paitsi liikearvojen, arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloslaskelman kautta. Jaksotettuun hankintahintaan IAS 39:n mukaisesti käsiteltävistä saamisista kerrytetään arvonalentumistappion jälkeen korkotuottoa sillä korolla, jota on käytetty diskonttokorkona arvonalennuskirjausta laskettaessa.

Liikearvoille on tehty siirtymästandardin edellyttämät arvonalentumistappio IAS 36:a soveltaen IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004. Sen jälkeen Raisio on testannut liikearvot säännöllisesti vuosittain ja tarpeen mukaan muita tase-eriä.

Työsuhde-etuudet

ELÄKEVELVOITTEET

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä. Eläkejärjestelyt on yleensä hoidettu erillisissä eläkevakuutusyhtiöissä. Suurin osa ulkomaisista järjestelyistä samoin kuin Suomen TEL-järjestelmä ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Konsernin etuusperiaatteen eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Laskenta on suoritettu käyttäen ennakoitua etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method) ja järjestelyyn kuuluvat varat on arvostettu käypään arvoon tilinpäätöspäivänä. Eläkemeno kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoidun vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perus-

teella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskontauskorkona yritysten liikkeeseenlaskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa, siten että joukkovelkakirjalainojen ja velkasitoumusten maturiteetti vastaa suunnilleen laskettavan eläkevastuun maturiteettia.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu avaavaan omaan pääomaan IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti. Tämän jälkeen syntyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle siltä osin, kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta.

Varaukset

Varaukset kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskevan suunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, jolle tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Käytöstä poistamista ja alkuperäiseen tilaan palauttamista koskevista velvoitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen.

Raisiolla ei ole varauksia tilinpäätöksessä 2005.

Maksettavat osingot

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta ja laskennallisen veron muutoksesta. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Konsernin sisäiseen osingonjakoon perustuva yhtiöveron hyvitys on eliminoitu tuloverosta vuonna 2004.

Laskennalliset verot lasketaan velkamenetelmän mukaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissopimusten uudelleenarvostuksista, etuusperiaatteen eläkejärjestelyistä, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostuksista. Verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa. Tytäryritysten, osakkuusyritysten ja yhteisyritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin emoyhtiöllä on oikeus määrätä väliaikaisen eron purkautumisajankohta eikä ero todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädetyt verokantoja.

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Poistoero on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Suomen osakeyhtiölain mukaan omaan pääomaan laskettu osuus ei kuulu jakokelpoiseen omaan pääomaan.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja konsernilla ei enää ole tuotteiden hallintaoikeutta eikä todellista määräysvaltaa. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Konserni on soveltanut IAS 39 (muutettu 2004) Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardia 1.1.2005 alkaen. Vuonna 2004 rahoitusvarat ja rahoitusvelat on arvostettu suomalaisen tilinpäätösnormiston mukaisesti. Vuoden 2005 alusta lähtien konsernin rahoitusvarat on kirjaamisen jälkeistä arvostusta varten luokiteltu standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset sekä myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ostot ja myynnit lukuun ottamatta johdannaisia kirjataan selvityspäivänä. Muiden rahoitusvarojen ja -velkojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Tähän ryhmään kuuluvat joukkovelkakirjalainat, sijoitus- ja yritystodistukset sekä rahasto-osuudet. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät ja 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät arvostetaan käypään arvoon, ja kaikkien tämän ryhmän sijoitusten käypä arvo määritetään toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, jotka on aikaansaatu luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli erääntyvät yli 12 kuukauden kuluessa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuuluttomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään. Ryhmä sisältää sekä pörssinoteerattuja osakkeita että muiden yritysten osakkeita.

Tämän ryhmän sijoitusten käypä arvo pörssinoteerattujen osakkeiden osalta on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta, joka on tilinpäätöspäivän ostonoteeraus. Noteeraamattomat osakkeet arvostetaan hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään arvonmuutosrahastoon omaan pääomaan verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lähtien.

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat ovat velkoja johdannaisoppimuksesta, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Muut rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Johdannaisoppimukset ja suojauslaskenta

Konserni on käsitellyt johdannaisoppimukset IAS 39 (muutettu 2004) Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin määrittämällä tavalla 1.1.2005 lähtien. Johdannaisoppimukset merkitään kirjanpitoon alun perin hankintamenuon, joka vastaa niiden käypää arvoa. Hankinnan jälkeen johdannaisoppimukset arvostetaan käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaisoppimuksen käyttötarkoituksen määrittämällä tavalla. Ne johdannaisoppimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat siinä tehokkaita, esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa tuloslaskelmassa. Kun johdannaisoppimuksia solmitaan, konserni käsittelee ne joko saamisten, velkojen tai kiinteiden sitoumusten käyvän arvon suojausina, ennakoitun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojausina, ulkomaiseen yksikköön tehdyn netto-sijoituksen suojausina tai johdannaisoppimuksina, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä.

Konserni dokumentoi suojaussuhteen syntyessä suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskinhallintatavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Konserni dokumentoi, suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti siitä eteenpäin vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, arvionsa siitä vastaako suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos tehokkaasti alla olevien rahavirtojen tai muiden suojattavien erien käyvän arvon muutosta. Suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 25.

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti konserni käyttää erilaisia johdannaisia valuutta-, korko-, hyödykehinta- sekä sähkön hintariskeiltä suojautumiseen.

Valuuttajohdannaisia käytetään sekä suojaamaan valuuttamääräisiä saamia ja velkoja että tulevia kaupallisia kassavirtoja. Konserni on suojannut valuuttajohdannaisilla tietyissä ulkomaanvaluutoissa raportoitvien tytäryritystensä omia pääomia pienentäväkseen valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa vaikutusta. Näihin valuuttajohdannaisiin liittyvät kurssierot verovaikutus huomioiden on kirjattu konsernitilinpäätöstä laadittaessa omaan pääomaan muuntoeroa vastaan. Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä ei ole oman pääoman suojauksia.

Konsernin korollisista lainoista ja saamisista koostuvan salkun korkoriskiä on pienennetty tekemällä koronvaihotosoppimuksia. Sopimusten jaksotettu korko kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin oikaisemaan alla olevasta laina- ja saamissalkusta aiheutuvia korkokuluja/-tuottoja. Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä ei ole korkojohdannaisia.

Pörssinoteerattuja sija- ja rypsiäraaka-ainejohdannaisia käytetään nk. kasviöljyketjun kiinteähintaisten raaka-ainestojojen ja tuotemyyntien eriaikaisuudesta johtuvaa hintariskiä vastaan.

Sähköenergian hankintaan liittyvää hintariskiä hallinnoidaan sekä kaupallisilla sopimuksilla että sähköjohdannaisilla.

Tehokkaiden käyvän arvon suojausten ehdot täyttävien johdannaisoppimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti, samoin kuin suojausten kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käypien arvojen muutokset suojatun riskin osalta.

Rahavirran suojausten ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan arvonmuutosrahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä kaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Mikäli suojattu ennakoitu liiketoimi johtaa rahoitusvaroihin kuuluttoman omaisuserän kirjaamiseen, siirretään

omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot omasta pääomasta kyseisen omaisuuserän tai velan hankintamenoon. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy, myydään tai suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoitun liiketoimen ei enää uskota toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon tehokkaan osuuden muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan. Nettosijoituksen suojauksesta johtuvat voitot ja tappiot merkitään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

Suojaussuhteen ulkopuolelle jätetyn valuuttatermiinin sekä suojausten mahdollinen tehoton osa kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, valuuttatermiinien korkoelementin vaikutus kirjataan rahoitustuottoihin ja kuluihin.

Eräät johdannaissopimukset eivät kaikilta osin täytä IAS 39:n suojauslaskennan vaatimuksia, vaikka ovatkin tehokkaita taloudellisia suojausinstrumentteja. Arvonmuutokset johdannaissopimuksista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, sekä IAS 39:n määrittelemien kytkettyjen johdannaisten arvonmuutokset, kirjataan tulosvaikutteisesti.

Johdannaisten käyvät arvot määritetään markkinahintoja ja yleisesti käytössä olevia arvostusmalleja hyväksikäyttäen. Arvostusmallissa käytetyt tiedot ja oletukset perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Vuoden sisällä erääntyvien johdannaisten käypä arvo esitetään lyhytaikaisissa saamisissa tai veloissa. Niiden johdannaisten käypä arvo, joiden eräpäivään on aikaa enemmän kuin 12 kuukautta, esitetään pitkäaikaisissa saamisissa tai veloissa.

Vuonna 2004 noudatetun suomalaisen kirjanpitonormiston arvostusperiaatteet poikkesivat IFRS:n mukaisista johdannaisten arvostusperiaatteista erityisesti siinä, että tulevia kaupallisia rahavirtoja suojaavien valuuttajohdannaisten ja avoimien raaka-ainejohdannaisten positiivisia käypiä arvoja ei kirjattu ja negatiiviset arvot kirjattiin aina suoraan tuloslaskelmaan. Tuleviin energiankäytön eriin kohdistuvien avoimien sähköjohdannaissopimusten arvonmuutoksia ei kirjattu.

Uusien ja muutettujen IFRS-standardien noudattaminen

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2006 seuraavat IASB:n julkistamat muutetut standardit:

- IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardiin vuonna 2004 annettu muutos, joka koskee vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaimista täysmääräisesti suoraan omaan pääomaan sekä laajentaa liitetietovaatimuksia.
- IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardiin 31.3.2004 jälkeen tehdyt muutokset koskien ennakoitujen konsernin sisäisten liiketapahtumien suojausta ja käyvän arvon vaihtoehtoa.
- IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset -standardiin tehdyt muutokset nettosijoituksia ulkomaiseen yksikköön.

Konserni arvioi, että muutettujen standardien käyttöönotolla ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.

Konserni suunnittelee ottavansa vuonna 2006 käyttöön IASB:n vuonna 2005 julkistaman uuden standardin:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

Konsernin arvion mukaan uusi standardi vaikuttaa lähinnä konsernin tilinpäätöksen liitetietoihin.

Konsernin tuloslaskelman liitetiedot

1. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen ja maantieteellisen segmenttijaon mukaisesti. Konsernin ensisijainen raportointimuoto on liiketoimintasegmentin mukainen. Liiketoimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen taloudelliseen raportointiin ja organisaatorakenteeseen.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä. Investoinnit koostuvat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä tilikaudella.

Ensisijainen raportointimuoto – liiketoimintasegmentti

Konserni jakaantuu kolmeen liiketoimintasegmenttiin: RavintoRaisio, Raisio Life Sciences ja muut toiminnot.

	RavintoRaisio		Raisio Life Sciences		Muut toiminnot		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004
(milj. euroa)										
Ulkoinen myynti										
Palvelut					1,3				1,3	
Tavaroiden myynti	380,5	389,9	51,5	47,1					432,1	437,0
Rojaltituotot			1,2	0,9					1,2	0,9
Ulkoinen myynti yhteensä	380,5	389,9	52,7	48,0	1,3	0,0			434,6	437,9
Sisäinen myynti	0,0		6,3	5,3			-6,3	-5,3	0,0	0,0
Liikevaihto	380,6	389,9	59,0	53,3	1,3	0,0	-6,3	-5,3	434,6	437,9
Segmentin liiketulos	-7,3	-9,8	2,4	-4,8	-5,8	-3,9	0,0	0,1	-10,9	-18,4
Osuudet osakkuusyritysten tuloksesta	-0,8	-0,4							-0,8	-0,4
Kohdistamattomat erät									6,2	-0,3
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista									-5,4	-19,1
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista									0,0	232,1
Tilikauden tulos									-5,4	213,0

(milj. euroa)	RavintoRaisio		Raisio Life Sciences		Muut toiminnot		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Segmentin varat	211,6	195,8	63,8	55,8	26,3	24,4	-4,8	-3,6	296,9	272,4
Osuudet osakkuusyrityksissä	4,9	1,6							4,9	1,6
Kohdistamattomat varat									150,7	240,3
Varat yhteensä									452,5	514,3
Segmentin velat	49,2	49,9	6,8	8,8	11,3	7,2	-4,8	-3,6	62,5	62,3
Kohdistamattomat velat									42,7	59,3
Velat yhteensä									105,2	121,5
Investoinnit	36,2	16,0	6,3	2,8	10,3	4,4	-3,6	-1,2	49,3	22,1
Poistot	16,9	17,2	4,5	5,0	3,1	1,9			24,5	24,2
Goodwillin arvonalentuminen		20,0	5,1	6,5					5,1	26,5
Muut arvonalentumiset	15,9	2,5	0,0	2,4		1,2			15,9	6,1

Toissijainen raportointimuoto – maantieteellinen segmentti

Konserni toimii maantieteellisesti seuraavilla alueilla: Suomi, Puola, Venäjä, muu Eurooppa ja muu maailma.

Maantieteellisten segmenttien liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan, varat ja investoinnit esitetään varojen sijainnin mukaan.

(milj. euroa)	Suomi		Puola		Venäjä		Muu Eurooppa		Muu maailma		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Liikevaihto	272,5	280,8	36,6	33,4	31,3	32,4	86,4	85,1	7,6	6,2			434,6	437,9
Segmentin varat	407,2	470,5	19,6	16,7	8,5	6,3	19,7	28,7	28,9	22,1	-31,4	-30,0	452,5	514,3
Investoinnit	42,0	18,7	3,4	2,2	1,6	1,2	2,2	0,6	0,1	0,2	-0,1	-0,9	49,3	22,1

2. MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Konserni päätti vuoden 2004 alussa selvittää mahdollisuuden Raisio Chemicalsista luopumiseen. Raisio Chemicalsin myynti toteutui kesäkuussa 2004. Koko entisen Raisio Chemicals -segmentin tulos sekä siitä luopumisen myyntivoitto esitetään lopetettujen toimintojen tuloksessa.

Konserni päätti vuoden 2003 lopulla RavintoRaisio-segmenttiin kuuluneen viljatärkkelysteollisuuden toiminnan lopettamisesta. Toiminta lopetettiin elokuun lopussa 2004. Viljatärkkelysliiketoiminnan tulos esitetään vertailutiedoissa 2004 myös lopetettujen toimintojen tuloksessa.

Vuonna 2005 konsernilla ei ollut lopetettuja toimintoja.

(milj. euroa)	2005	2004
Lopetettujen toimintojen tulos:		
Tuotot tavanomaisesta toiminnasta		192,7
Kulut		-183,9
Voitto ennen veroja		8,8
Verot		-2,3
Voitto verojen jälkeen		6,6
Lopettamisesta johtuva voitto		228,3
Verot		-2,8
Voitto verojen jälkeen		225,5
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista		232,1
Lopetettujen toimintojen kassavirrat:		
Liiketoiminnan kassavirrat		21,0
Investointien kassavirrat		-11,0
Rahoituksen kassavirrat		-3,5
Kassavirrat yhteensä	0,0	6,5

3. HANKITUT LIIKETOIMET

Camelina Oy:n hankinta vuonna 2004:

Raisio osti lokakuussa 2004 aiemmin omistamansa noin 20 prosentin lisäksi loput Camelina Oy:n osakekannasta kehittääkseen edelleen Camelina-kasvista saatavan omega-3-rasvahapon tuotteistamista ja markkinointia.

Hankintamenon muodostuminen:

Aiemmin omistetun osuuden (19,5 %) hankintameno	0,1
Uusi hankinta (80,5 %)	0,6
Osakkeiden hankintameno yhteensä	0,6
Hankinnan yhteydessä lunastettiin myyjien yhtiölle antamia pääomalainoja	0,7

	Yhdistämisessä käytetyt käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Varat yhteensä	0,9	0,3
Velat yhteensä	0,9	0,9
Nettovarot	0,0	-0,7
Hankintameno	1,3	0,6
Liikearvo	1,3	1,3
Rahana vuonna 2004 maksettu kauppahinta		1,2
Hankitun yrityksen rahavarat		0,0
Kassavirtavaikutus		1,2
Muut hankinnat:		
Vuonna 2004 lisähankintoja aiemmin omistetuista konserniyhtiöistä		0,7

(milj. euroa)	2005	2004
4. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT JA KULUT		
Aineellisen käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,2	3,1
Liikearvojen arvonalentuminen	-5,1	-26,5
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	2,4	-0,4
Yhteensä	-2,4	-23,9
5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Poistot hyödykeryhmittäin		
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Aineettomat oikeudet	2,5	2,7
Muut pitkävaikutteiset menot	1,3	1,2
Yhteensä	3,7	3,9
Poistot aineellisesta käyttöomaisuudesta		
Rakennukset	4,3	4,0
Koneet ja kalusto	16,3	16,2
Muu aineellinen käyttöomaisuus	0,1	0,1
Yhteensä	20,8	20,3
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Liikearvo	5,1	26,5
Aineettomat oikeudet	0,2	1,9
Rakennukset	7,4	0,2
Koneet ja kalusto	8,3	1,9
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,0	2,1
Yhteensä	21,0	32,6
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	45,5	56,8

(milj. euroa)	2005	2004
Toimintokohtaiset poistot		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	18,0	17,6
Myynti ja markkinointi	0,5	0,6
Hallinto	5,4	4,9
Tutkimus ja tuotekehitys	0,6	1,0
Yhteensä	24,5	24,2
Arvonalentumiset		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	15,9	2,5
Hallinto	0,0	2,4
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	5,1	27,8
Yhteensä	21,0	32,6
6. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT		
Palkat	46,5	48,2
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	7,1	7,0
Eläkekulut – etuusperusteiset järjestelyt	-0,3	-3,0
Muut henkilösivukulut	4,7	5,1
Yhteensä	58,0	57,4
KONSERNIN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN (HENKILÖÄ)		
Raisio Life Sciences	144	189
RavintoRaisio	1 069	1 256
Yhteiset toiminnot	201	53
Yhteensä	1 414	1 498

(milj. euroa)	2005	2004
7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkokulut	-1,9	-7,1
Korkotuotot	2,7	4,9
Osinkotuotot	0,4	0,6
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot	0,3	-0,2
Myytävissä olevien sijoitusten myyntivoitot	1,7	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien varojen myyntivoitot ja -tappiot	0,1	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien varojen käyvän arvon muutos	1,0	-
Muut rahoitustuotot	0,1	0,2
Muut rahoituskulut	-0,1	0,0
Yhteensä	4,4	-1,6
Liikevoiton muodostaviin eriin sisältyy valuuttakurssi- voittoja ja -tappioita 0,2 miljoonaa euroa vuonna 2005 (0,3 milj. euroa vuonna 2004)		
8. TULOVEROT		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-2,3	3,4
Edellisten tilikausien verot	0,0	-0,9
Laskennalliset verot	4,2	-1,3
Yhteensä	1,9	1,2
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla (2005: 26 % / 2004: 29 %) laskettujen verojen välinen täsmätyslaskelma		
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	1,9	5,9
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavan verokannan vaikutus	-0,2	-0,2
Konserniliikeyritysten arvonalentumiset	-1,3	-7,5
Kotimaan verokannan muutoksen vaikutus		0,3
Verovapaat tulot	0,1	-
Vähennyskelvottomat kulut	-0,5	-
Käyttämättömät tilikauden tappiot	-0,9	-7,2
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	0,3	11,4
Aiemmin verotuksessa vähentämättä jätettyjen poistojen laskennallisen verosaamisen kirjaus	3,6	-
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,0	-0,9
Muut erät	-1,1	-0,6
Yhteensä	1,9	1,2

(milj. euroa)	2005	2004
9. OSAKEKOHTAINEN TULOS		
Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla tilikauden voitto ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot (milj. euroa)	-6,0	-20,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, lopetetut toiminnot (milj. euroa)	0,0	231,8
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	164 249 958	165 149 030
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot (euroa/osake)	-0,04	-0,12
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot (euroa/osake)	-0,04	-0,12
Laimentamaton osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot (euroa/osake)	0,00	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot (euroa/osake)	0,00	1,40

Konsernin taseen liitetiedot

10. KONSERNIN AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2005 (milj. euroa)

	Aineettomat hyödykkeet						Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Konserni-liikearvo	Muut pitkävaikut. menot	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	36,8	0,7	62,2	10,8	2,2	112,6	4,4	120,8	283,4	1,8	5,3	415,7
Kurssierot	-0,2	0,0	-1,7	-0,1	0,0	-2,0	0,1	1,0	3,0	0,1	0,2	4,4
Lisäykset	1,1	0,0	0,0	3,1	3,0	7,1	0,0	9,6	14,2	0,1	13,5	37,4
Tytäryritysten hankinta						0,0						0,0
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	2,4	0,7	0,0	1,9	0,7	5,7		1,7	26,4	0,1	0,1	28,3
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,9	-0,9	0,0	0,7	0,7	6,9	0,0	-7,5	0,8
Hankintameno 31.12.	35,2	0,0	60,4	12,8	3,6	112,0	5,2	130,4	281,1	1,8	11,5	430,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	30,1	0,7	45,2	8,6	0,9	85,4	0,0	74,8	211,7	1,2	1,1	288,7
Kurssierot	-0,2	0,0	-1,5	-0,1	0,0	-1,7	0,0	0,3	1,8	0,0	0,2	2,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2,3	0,7	0,0	1,8	0,9	5,7	0,0	1,6	26,2	0,1		27,9
Tilikauden poisto	2,5	0,0		1,3	0,0	3,7	0,0	4,3	16,3	0,1	0,0	20,8
Arvonalentumiset	0,2		5,1		0,0	5,3		7,4	8,3			15,7
Kertyneet poistot 31.12.	30,3	0,0	48,8	8,0	0,0	87,0	0,0	85,3	211,8	1,2	1,2	299,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	4,9	0,0	11,6	4,8	3,6	25,0	5,2	45,1	69,3	0,6	10,3	130,5
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.								61,3				

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoon lisäksi sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 0,7 miljoonaa euroa.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvoon sisältyy rahoitusleasingillä hankittua omaisuutta:

Koneet ja laitteet: 2,2 milj. euroa

Mallas- ja perunaliiketoimintojen heikkojen markkinanäkymien pitkittyminen johti toimintaan sitoutuneiden omaisuuserien arvojen uudelleenarviointiin. Mallasliiketoiminnan kuluvan käyttöomaisuuden kirjanpitoarvoon tehtiin 8,4 miljoonan euron arvonalennus ja perunaliiketoiminnan kuluvaan käyttöomaisuuteen 7,5 miljoonan euron arvonalennus.

Elintarvikediagnostiikan markkinanäkymät ovat eräiden tuotteiden osalta heikentyneet, mikä on johtanut nykyisten tuotteiden kasvuennusteen alenemiseen.

Tästä johtuen elintarvikediagnostiikan liikearvoon tehtiin 5,1 miljoonan euron arvonalennus.

10. KONSERNIN AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2004

(milj. euroa)

	Aineettomat hyödykkeet						Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Konserni-liikearvo	Muut pitkävaikutt. menot	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	57,6	1,7	100,0	10,3	1,3	170,9	7,8	193,4	486,8	3,0	30,9	721,8
Kurssierot	0,3	-0,1	0,7	0,0	0,0	0,9	0,1	0,3	1,1	0,1	0,7	2,4
Lisäykset	0,6	0,0	0,2	1,9	1,4	4,1	0,1	2,2	20,3	0,3	5,8	28,8
Tytäryritysten hankinta			1,3			1,3						0,0
Yritysmyyntit ja muut vähennykset	23,6	0,9	40,1	1,7	0,1	66,5	3,1	77,3	247,9	1,6	5,5	335,4
Siirrot erien välillä	1,8	0,0	0,0	0,3	-0,4	1,8	-0,4	2,1	23,1		-26,6	-1,8
Hankintameno 31.12.	36,8	0,7	62,2	10,8	2,2	112,6	4,4	120,8	283,4	1,8	5,3	415,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	38,3	1,3	36,3	8,0	0,0	83,8	0,0	108,7	326,1	1,9	0,0	436,7
Kurssierot	0,2	0,0	0,4	0,0	0,0	0,6	0,0	0,2	1,0	0,1	0,0	1,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	13,0	0,6	18,1	0,6	0,0	32,3	0,0	38,2	134,3	1,0		173,4
Tilikauden poisto	2,7	0,1		1,2	0,0	4,0	0,0	3,8	17,7	0,2	0,0	21,7
Arvonalentumiset	1,9		26,5		0,9	29,3		0,3	1,2		1,1	2,6
Kertyneet poistot 31.12.	30,1	0,7	45,2	8,6	0,9	85,4	0,0	74,8	211,7	1,2	1,1	288,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	6,6	0,0	17,0	2,3	1,3	27,2	4,4	46,0	71,8	0,6	4,3	127,0
Tuotannon koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo 31.12.									67,4			

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno lisäykseen sisältyy rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 1,7 miljoonaa euroa.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kirjanpitoarvoon sisältyy rahoitusleasingillä hankittua omaisuutta:

Aineettomat oikeudet: 0,2 milj. euroa

Koneet ja laitteet: 2,7 milj. euroa

Raisio päivitti kesäkuussa 2004 strategiatyön yhteydessä liiketoimintasuunnitelmiaan ja arvioi tase-erien arvostustason uuden strategian ja tuotto-odotusten valossa.

Liikearvoihin tehtiin 26,5 miljoonan euron arvonalennukset ja muihin tase-eriin yhteensä 5,4 miljoonan euron arvonalennukset.

11. LIIKEARVOJEN TESTAUS

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille allokoitujen liikearvot liiketoimintasegmenttien ja maantieteellisten segmenttien mukaan.

	RavintoRaisio		Raisio Life Sciences		Yhteensä	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004
(milj. euroa)						
Suomi	3,5	3,5		3,5		3,5
Puola	1,2	1,2		1,2		1,2
Venäjä	0,3	0,2		0,3		0,2
Muu Eurooppa	0,9	0,9	5,7	11,2	6,7	12,2
Yhteensä	5,9	5,8	5,7	11,2	11,6	17,0

Arvonalentumistestausta varten liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Arvonalentumistestauksissa kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritelty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viisi seuraavaa vuotta. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista kasvutekijää.

Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt perusolettamukset ovat:

(milj. euroa)	RavintoRaisio		Raisio Life Sciences	
	2005	2004	2005	2004
Budjetoitu käyttökateprosentti *)	8,4	7,5	6,2	17,2
Kasvuprosentti **)	2,0	1,5	2,0	2,0
Diskonttaus korko	8,7	9,8	11,5	13,3

*) Budjetoitu keskimääräinen laskelmissa käytetty käyttökateprosentti

***) Ennustejakson jälkeisissä rahavirroissa

Vuonna 2005 elintarvikediagnostiikan eräiden tuotteiden heikentyneiden markkinanäkymien vuoksi diagnostiikkaan kohdistuneeseen liikearvoon tehtiin 5,1 miljoonan euron arvonalennus.

Raisio päivitti kesäkuussa 2004 strategiatyön yhteydessä liiketoimintasuunnitelmiaan, jossa yhteydessä arvioitiin myös liikearvot ja niiden tuotto-odotukset uuden strategian valossa. Näiden perusteella kirjattiin liikearvojen arvonalennukset sekä RavintoRaisioon että Raisio Life Sciencesiin.

(milj. euroa)	RavintoRaisio		Raisio Life Sciences		Yhteensä	
	2005	2004	2005	2004	2005	2004
Suomi				1,9	0,0	1,9
Muu Eurooppa		20,0	5,1	4,6	5,1	24,7
Yhteensä	0,0	20,0	5,1	6,5	5,1	26,5

(milj. euroa)	2005	2004
12. OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ		
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,6	3,9
Kurssierot	0,0	-0,1
Lisäykset	4,1	0,0
Osakkuus- ja yhteisyritysten luovutus	0,0	-1,7
Osuus tuloksesta verojen ja vähemmistöosuuden jälkeen	-0,8	-0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	4,9	1,6
Osakkuus- ja yhteisyritysten kirjanpitoarvoon 31.12.2005 sisältyy liikearvoa 2,4 miljoonaa euroa (0,2 milj. euroa 2004)		
Konsernin omistusosuutta vastaavat määrät yhteisyritysten varoista ja veloista sekä liikevaihdosta ja tuloksesta:		
Yhteisyrityksiin tehtyihin sijoituksiin liittyvät varat ja velat:		
Pitkäaikaiset varat	0,7	0,0
Lyhytaikaiset varat	2,4	2,1
Pitkäaikaiset velat	0,0	0,0
Lyhytaikaiset velat	2,0	2,1
Varat netto	1,0	0,0
Yhteisyrityksiin tehtyihin sijoituksiin liittyvät tuotot ja kulut:		
Liikevaihto	16,0	8,6
Kulut	16,5	8,6
Tulos	-0,6	0,0
Osakkuusyritysten yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio:		
Varat	23,6	21,1
Velat	18,3	14,9
Liikevaihto	26,2	16,3
Voitto/tappio	-1,0	-1,6

(milj. euroa)	2005	2004
13. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT		
Tilikauden aikana myytävissä olevista sijoituksista on kirjattu 1,7 miljoonaa euroa realisoituneita myyntivoittoja rahoitustuottoihin ja -kuluihin.		
Julkisesti noteeratut osakkeet	0,0	5,9
Noteeraamattomat osakesijoitukset	2,2	2,1
Myytävissä olevat sijoitukset yhteensä	2,2	8,0
Noteeratut osakkeet on arvostettu käypään arvoon. Noteeraamattomat osakesijoitukset on esitetty hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla. Muutokset käyvän arvon rahastossa esitetään laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista.		
14. PITKÄAIKAISET SAAMISET		
Lainasaamiset osakkuusyrityksiltä	0,0	0,1
Muut lainasaamiset	6,2	6,6
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	6,2	6,7

Edellä esitetty muu pitkäaikainen lainasaaminen koostuu pääosin USD-määräisestä vaihtuvakorkoisesta saamisesta, joka on korollinen syyskuusta 2005 alkaen. Saamisen efektiivinen korko oli 4,7 %. Pitkäaikaisten saamisten käyvät arvot esitetään liitteessä 25.

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta, siinä tapauksessa, että toiset sopimusapuoleet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä veloitteitaan. Muut lainasaamiset muodostavat luottoriskikeskittymän, koska ne ovat pääosin yhtiöiltä, joilla on sama omistus pohja.

Lainasaamisten efektiivisten korkojen painotettu keskiarvo oli 2,7 %.

(milj. euroa)	2005	2004
15. VAIHTO-OMAISUUS		
Aineet ja tarvikkeet	52,2	37,1
Keskeneräiset tuotteet	0,9	1,0
Valmiit tuotteet/tavarat	20,7	18,3
Ennakkomaksut	0,1	0,0
	73,9	56,5
16. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET		
Myyntisaamiset	48,8	42,8
Saamiset osakkuusyrityksiltä	2,8	2,8
Siirtosaamiset	5,2	5,6
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	0,1	–
Ennakkomaksusaamiset	0,1	0,4
Pitkäaikaisten lainasaamisten lyhennyserä	1,5	–
Yhtiöveron hyvityssaamiset	7,5	7,6
Muut saamiset	8,7	4,6
	74,7	63,8

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät ovat liiketoimintaan kuuluvien tuottojen ja kulujen sekä rahoituserien ja verojen jaksotuksia. IAS 39:n mukaan rahoitusvaroihin luettavien saamisten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 25. Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 0,4 miljoonaa euroa (palauttanut 0,2 miljoonaa euroa vuonna 2004).

Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä vakuuksien käypää arvoa huomioon ottamatta siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä.

(milj. euroa)	2005	2004
17. KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT		
Rahoitusarvopaperit	117,0	210,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luetaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät joukkovelkakirjalainat ja rahasto-osuudet sekä 12 kuukauden sisällä erääntyvät pankkien ja yritysten liikkeeseen laskemat sijoitus- ja yritystodistukset. Tasearvot vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset osapuolet eivät pysty täyttämään rahoitusinstrumentteihin liittyviä velvoitteitaan. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset esitetään tuloslaskelmassa rahoitustuotoissa ja -kuluissa.		
18. RAHAVARAT		
Käteinen raha ja pankkitilit	5,8	3,8
Lyhytaikaisten pankkitalletusten efektiivisten korkojen painotettu keskiarvo oli 1,2 %, ja ne ovat pääosin vaadittaessa nostettavissa.		

19. OMA PÄÄOMA

Emoyrityksen osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:

	1 000 kpl		Osakepääoma milj. euroa		Omat osakkeet milj. euroa
	2005	2004	2005	2004	2005
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	34 564	34 564	5,8	5,8	
Omien osakkeiden hankinta, kantaosakkeet	-30				-0,1
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	130 585	130 585	22,0	22,0	
Omien osakkeiden hankinta, vaihto-osakkeet	-3 738				-8,6
Yhteensä	161 381	165 149	27,8	27,8	-8,7

Muuntoerot:

Muuntoerot-rahasto sisältää itsenäisten ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös itsenäisiin ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Arvonmuutosrahasto:

Arvonmuutosrahasto sisältää kaksi alarahastoa: käyvän arvon rahaston myytävissä oleville sijoituksille ja suojausrahaston rahavirran suojausena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutoksille.

Omat osakkeet:

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Omia osakkeita on hankittu pörssistä ajalla 10.8.–31.12.2005 yhteensä 3 768 200 kappaletta, 3 738 000 vaihto-osaketta ja 30 200 kantaosaketta. Osakkeiden hankintameno on 8,7 miljoonaa euroa, ja se esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Tarkemmat tiedot konsernin emoyhtiön osakepääomaa koskien löytyvät sivuilta 32–33.

Osingot:

Tilinpäätöspäivän jälkeen emoyrityksen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,05 euroa/osake.

Arvonmuutosrahasto:

(milj. euroa)	Suojaus- rahasto	Käyvän arvon rahasto	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2005			
– aiemmin esitetty	0,0	0,0	0,0
– IAS 32:n ja 39:n käyttöönoton vaikutus	0,1	0,2	0,3
Oikaistu saldo	0,1	0,2	0,3
Siirretty tuloslaskelmaan	-0,1	-0,2	-0,3
Kirjattu omaan pääomaan	0,0	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	0,0	0,0	0,0

Kumulatiiviset muuntoerot:

	2005	2004
Muuntoerot 1.1.		
– konserniyritykset	-2,2	0,0
– osakkuusyrietykset	0,0	0,0
	-2,2	0,0
Muuntoeron muutos		
– konserniyritykset	3,5	-2,2
– osakkuusyrietykset	0,1	0,0
	3,5	-2,2
Muuntoerot 31.12.		
– konserniyritykset	1,3	-2,2
– osakkuusyrietykset	0,0	0,0
	1,3	-2,2

20. LASKENNALLISET VEROT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2005 aikana:

(milj. euroa)	1.1.2005	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Ostetut/ myytyt tytäryhtiöt	31.12.2005
Laskennalliset verosaamiset:						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0				0,1
Käyttöomaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0				0,1
Leasingomaisuus	0,2	-0,1				0,1
Vahvistetut verotukselliset tappiot	7,1	-2,5				4,6
Eläkevelvoitteet	0,3	-0,2				0,1
Johdannaissopimukset	0,0	-0,2	0,2			0,0
Verotuksessa vähentämättä jätetyt poistot	0,0	5,6				5,6
Muut erät	1,7	-0,1		0,1		1,7
Yhteensä	9,5	2,6	0,2	0,1	0,0	12,3
Laskennalliset verovelat:						
Kertyneet poistoerot	3,5	-3,0				0,5
Leasingomaisuus	0,2	-0,1				0,2
Johdannaissopimukset	0,0	-0,1	0,1			0,0
Myytavissä olevat sijoitukset	0,0	0,0				0,0
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	0,0	0,3				0,3
Arvonlennukset konserniosakkeiden hankintamenoista	4,4	1,2				5,7
Muut erät	2,1	0,0				2,1
Yhteensä	10,3	-1,6	0,1	0,0	0,0	8,7

Myöhemmin käytettäviä verotuksellisia tappioita vastaavaa laskennallista verosaamista on kirjattu sen verran kuin sitä todennäköisesti pystytään hyödyntämään tulevaisuudessa kertyvien voittojen perusteella. Konsernilla oli kertyneitä tappioita yhteensä 63,1 miljoonaa euroa (31.12.2004 78,9 milj. euroa). Suurin osa tappioista vanhenee viittä vuotta pidemmän ajan kuluttua.

Ulkoisten tytäryritysten jakamattomat voittovarot ovat negatiiviset, joten niistä ei ole kirjattu verovelkaa.

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2004 aikana:

(milj. euroa)	1.1.2004	Kirjattu tuloslaskel- maan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Ostetut/ myytyt tytäryhtiöt	31.12.2004
Laskennalliset verosaamiset:						
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,3	0,0			-0,3	0,1
Käyttöomaisuuden sisäinen kate	0,3	0,0			-0,2	0,1
Leasingomaisuus	0,0	0,2			0,0	0,2
Vahvistetut verotukselliset tappiot	5,7	4,3			-2,9	7,1
Eläkevelvoitteet	1,3	-0,8			-0,2	0,3
Muut erät	13,6	-11,7		0,2	-0,4	1,7
Yhteensä	21,1	-8,0	0,0	0,2	-3,9	9,5
Laskennalliset verovelat:						
Kertyneet poistoerot	10,8	-4,0			-3,3	3,5
Leasingomaisuus	0,1	0,1			0,0	0,2
Arvonlennukset konserni-osakkeiden hankintamenoista	7,9	-1,9			-1,6	4,4
Muut erät	3,3	1,9		0,0	-3,1	2,1
Yhteensä	22,2	-3,9	0,0	0,0	-8,1	10,3

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, kun on olemassa laillisesti toimeenpantava oikeus kuitata ja milloin laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Konsernitaseessa netottomalla määritellyt summat:

	2005	2004
Laskennalliset verosaamiset	12,3	9,4
Laskennalliset verovelat	8,7	10,3
Laskennallinen nettoverovelka	-3,6	0,8

(milj. euroa)	2005	2004
21. ELÄKEVELVOITTEET		
Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:		
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	0,0	0,7
Korkomenot	0,0	0,3
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	0,0	0,0
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0,1	0,0
Tappiot/voitot järjestelyn supistamisesta	-0,4	-4,3
	-0,3	-3,3
Taseessa esitetyn velan muutokset:		
Tilikauden alussa	0,7	4,3
Maksetut kannatusmaksut	0,0	0,0
Maksetut etuudet	0,0	-0,3
Eläkekulut tuloslaskelmassa	-0,3	-3,3
Tilikauden lopussa	0,4	0,7
22. KOROLLISET VELAT		
Pitkääikaaiset		
Pankkilainat	11,9	24,3
Rahoitusleasingvelat	1,0	1,7
	12,9	26,0
Lyhytaikaiset		
Shekkilililuotot	3,7	4,1
Pankkilainat	0,5	0,4
Pitkääikaisten lainojen lyhennykset	12,4	12,5
Rahoitusleasingvelat	1,0	1,1
Muut korolliset velat	5,1	4,8
	22,8	22,8

Korollisten velkojen käyvät arvot esitetään liitetiedossa 25.

(milj. euroa)	2005	2004
Pitkääikaaiset velat (ml. rahoitusleasingvelat) erääntyvät seuraavasti:		
2006	13,4	
2007	11,5	
2008	1,3	
Myöhemmin	0,1	
Velat ovat pääasiassa vaihtuvakorkoisia ja euromääräisiä. Velkojen korot on sidottu pääosin 3–12 kuukauden euribor-viitekorkoihin.		
Korollisten pitkäaikaisten velkojen efektiivisten korkokantojen painotetut keskiarvot 31.12.2005 olivat seuraavat:		
Pankkilainat	2,6 %	
Rahoitusleasingvelat	11,1 %	
Rahoitusleasingvelkojen erääntymisaikat:		
Rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	1,0	1,1
Yhtä vuotta pidemmän ja enintään viiden vuoden kuluttua	1,0	1,7
Viittä vuotta pidemmän ajan kuluttua	0,0	0,0
Bruttomääräinen kokonaissijoitus	2,0	2,8
Rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	0,9	1,0
Yhtä vuotta pidemmän ja enintään viiden vuoden kuluttua	0,9	1,4
Viittä vuotta pidemmän ajan kuluttua	0,0	0,0
Bruttomääräinen kokonaissijoitus	1,8	2,4
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,2	0,3
Rahoitusvelkojen kokonaismäärä	2,0	2,8
23. OSTOVELAT JA MUUT VELAT		
Ostovelat	37,2	30,9
Velat osakkuusyrietyksille	0,9	0,1
Siirtovelat	18,5	24,8
Johdannaissopimuksiin perustuvat velat	0,2	-
Ennakkomaksut	0,2	0,4
Muut velat	3,5	4,4
Yhteensä	60,4	60,7

Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja verojen jaksotuksia.

24. RAHOITUSRISKIENHALLINTA

JOHDANTO

Rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on suojata konsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten osaltaan turvata ja varmistaa konsernin tuloksen kertyminen. Rahoituksen hoito ja rahoitusriskienhallinta on keskitetty talousjohtajan alaisuudessa toimivalle rahoitusosastolle riittävän asiantuntemuksen sekä kattavan ja kustannustehokkaan toiminnan varmistamiseksi. Liiketoiminnot informoivat keskeisistä riskeistään rahoitusosastoa, joka kokoaa yhteen koko konsernin riskit ja raportoi riskipositiot talous- ja liiketoimintajohdolle. Rahoitusosaston toimintaa riskienhallinnassa sääntelee hallituksen vuonna 2005 hyväksymä rahoitusriskienhallintapolitiikka. Kaikki merkittävät lainanottopäätökset tekee hallitus rahoitusosaston esityksestä.

ERI RAHOITUSRISKIT JA NIIDEN HALLINTA

Luottoriskit

Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa sopimusosapuoli ei kykene täyttämään tai ei halua täyttää omaa velvoitettaan. Raisio altistuu vastapuoliriskille rahoitusosaston sijoittaessa varoja rahoitusmarkkinoille sekä operoidessa johdannaisinstrumenteilla. Rahoitusosasto vastaa tekemiinsä sijoituksiin ja johdannais-sopimuksiin liittyvästä vastapuoliriskistä. Tämän riskin hallinnassa käytetyistä keinoista keskeisimmät ovat huolellinen, hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien valinta, vastapuolikohtaiset limiitit sekä hajauttaminen.

Sijoitustoiminta

Rahoitusvarojen sijoittamista on säännelty politiikassa tehtävän sijoituksen määrän, maturiteetin ja vastapuolten osalta. Maturiteetiltaan lyhyt- ja pitkäaikaisten suorien korkosijoitusten lisäksi varoja voidaan sijoittaa korkorahastoihin sekä osakkeisiin ja osakerahastoihin. Talousjohtajalla on oikeus politiikassa asetetuilla perusteilla päättää konsernin sijoitusten vastapuoliksi hyväksyttävistä tahoista. Vastapuolina voivat lähtökohtaisesti olla Euroopan rahaliiton jäsenvaltiot, suuret suomalaiset kunnat ja niiden yhteenliittymät, Suomessa yritys pankkitoimintaa harjoittavat rahalaitokset sekä

Euroopan rahaliiton jäsenvaltioissa rekisteröidyt yritykset, joilla on hyvä luottoluokitus.

Myyntin luottoriski

Liiketoimintaryhmät ja toimialat tekevät konsernin antamien ohjeiden puitteissa itsenäisesti vastapuoliriskiin liittyviä päätöksiä, kuten päättävät asiakkaaksi hyväksymisen kriteereistä, sovellettavista myyntiehdosta ja vaadittavista vakuuksista, samoin kuin ne vastaavat myyntisaamisten luottoriskistä. Myyntisaamia voidaan turvata myös asiakasluottovakuutuksilla.

Likviditeettiriskit

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että konsernin rahoitusvarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät kattaisi liiketoiminnan tulevia tarpeita. Poliitiikan mukaisesti rahoitusosasto pyrkii ylläpitämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa ja tasolla, jolla turvataan johdon strateginen toimintavapaus. Konsernin likvidit varat muodostuvat sijoitetuista rahoitusvaroista ja rahoittajien kanssa sovitusta, nostamattomista luotoista ja tililimiiteistä. Maksuvalmiusreserviin kuuluu mm. sovittu 90 miljoonan euron suuruinen yrittäjädistusohjelma. Varainhankinnan riskiä hajautetaan hankkimalla rahoitusta eri lähteistä.

Markkinariskit

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten vaikutusta konsernin nettoraioituskuluihin ja -tuottoihin sekä eri korkosijoitusten ja korkojohdannaisien markkina-arvoihin seuraavan 12 kuukauden aikana. Korkoriskiä hallitaan ohjaamalla luottosalkun ja korkosijoitusten rakennetta ja duraatiota politiikan sallimissa rajoissa tavoitteena mahdollisimman alhaiset rahoituskulut ja korkeat rahoitustuotot. Rakenteen muokkauksessa välineinä voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia sekä korkotermeineitä ja -optioita. Kannettavan korkoriskin enimmäismäärä on säännelty rahoitusriskienhallintapolitiikassa.

Raision korkoaseman herkkyys koronmuutoksille saadaan laskemalla paljonko koko korkokäyrän yhtä suuri, yhden prosenttiyksikön suuruinen muutos muuttaa nettokorkokuluja ja -tuottoja. Tarkastelussa huomioidaan Raision korolliset sijoitukset sekä velat. Konsernin taserakenteen vuoksi korkoriskien hallinta painottuu tällä hetkellä sijoitusten korkoriskien hallintaan. Raision korkosijoitusten pääpainon ollessa juoksuajaltaan lyhytaikaisissa sijoituksissa konsernin korkoriskinä on tilinpäätöshetkellä ollut pääasiassa hyötyä korkojen noususta. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2005 Raision korkoherkkyys 1 prosenttiyksikön suuruiseksi koronnousulle oli noin +0,7 milj. euroa. Mikäli sijoitussalkun duraatio oleellisesti muuttuu tai konsernin taseasema muuttuu, myös korkoherkkyystilanne voi muuttua. Tilinpäätöshetkellä käytössä ei ollut korkoasemaa muokkaavia korkojohdannaisia.

Valuutariski

Raisio suojautuu valuuttamääräisten saamisten ja velkojen, taseen ulkopuolisten osto- ja myyntisopimusten sekä osittain myös budjetoitujen kassavirtojen aiheuttamaa kurssiriskiä vastaan. Rahoitus voi suojata myös ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjä valuuttariskin alaisia oman pääoman ehtoisia sijoituksia. Valuuttariskin hallinnan tavoitteena on valuuttatuloksen optimointi politiikan sallimissa rajoissa valikoivaa suojausta käyttäen. Konsernin politiikassa on määritelty kannettavan, avoimen valuuttariskin enimmäismäärä, jonka puitteissa konsernin avoimen valuuttariskiluvun on pysyttävä. Instrumentteina suojausoperaatioissa voidaan käyttää politiikan sallimia valuuttajohdannaisia.

Valikoitu osa Raision valuuttajohdannaisista on ollut vuoden 2005 alusta lähtien suojauslaskennassa. Nämä ovat suojanneet ja suojaavat pääasiassa sopimuksenalaisia tai budjetoituja kaupallisia erii, joiden odotetaan toteutuvan suojauslaskennassa seuraavan 12 kk:n aikana. Suojauslaskennassa olleet tai olevat valuuttajohdannaiset ovat harvoin kestoltaan yli 12 kuukauden pituisia. Suojauslaskennassa olleet suojaukset olivat kaikki tehokkaita.

Hyödykehankintariski

Raisio käyttää hyödykefutuureja suojautuakseen merkittävimmiltä kiinteähintaisten raaka-aineostojen ja kiinteähintaisten tuotemyyntien eriaikaisuudesta johtuvalta epävarmuudelta. Hyödykehankintariskien hallinnassa johdannaisia käytetään fyysisten raaka-ainepositioiden käyvän arvon ja tulevien ostojen suojaamiseen. Raisio on soveltanut IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa valittuihin soijapavun ja sähkön suojauksiin vuoden 2005 alusta alkaen. Soijaöljy- ja rypsin siemenjohdannaisiin Raisio ei ole soveltanut IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa vuonna 2005.

Soijapavun käyvän arvon suojauksen kohteena on RavintoRaision kasviöljyteollisuuden ostama fyysinen soijapapuväri ja kassavirransuojauskohteena ovat puolestaan RavintoRaision kasviöljyteollisuuden ulkoisista soijapapuväristä johtuvat ennakoitavat kassavirrat. Soijapavun suojauksissa käytetään Chicago Board of Tradea noteerattuja soijapapuväriä. Raision käyttämät johdannaisopimukset ovat harvoin yhtäjaksoisesti avoimia yli 6 kuukautta.

Sähkön suojauslaskennan tavoitteena on ollut suojautua tulevien ulkoisten sähkönostojen kassavirtojen vaihteluilta. Sähkön suojauslaskennan piirissä olevissa suojauksissa on käytetty suojausinstrumenttina Helsingin hinta-alueeseen sidottuja sähkötermiinisopimuksia. Raision sähköenergian hankintaan liittyvää hintariskiä on hallinnoitu 1.5.2005 alkaen kiinteähintaisilla fyysisillä sähköntoimitussopimuksilla.

JOHDANNAISTEN NIMELLISARVOT

(milj. euroa)	31.12.2005	31.12.2004
Valuuttajohdannaiset	34,9	35,9
joista suojauslaskettuja	9,3	–
Hyödykejohdannaiset	2,6	0,8
joista suojauslaskettuja	2,3	–
Sähköjohdannaiset	–	5,6
joista suojauslaskettuja	–	–

25. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa esitetään kunkin erän kirjanpitoarvot ja vuoden 2005 käyvät arvot. Kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja. Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista.

(milj. euroa)	Kirjanpitoarvo 2005	Käypä arvo 2005	Kirjanpitoarvo 2004	Käypä arvo 2004
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat sijoitukset (13)	2,2	2,2	8,0	–
Lainasaamiset (14)	7,8	7,9	6,7	–
Myyntisaamiset ja muut saamiset (16)	52,0	52,0	47,2	–
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset (17)	117,0	117,0	210,4	–
Rahavarat (18)	5,8	5,8	3,8	–
Valuuttatermiinit (16)	0,1	0,1	–	–
joista suojauslaskettuja	0,0	0,0	–	–
Rahoitusvelat				
Pankkilainat (22)	24,4	24,3	37,2	–
Shekkilililuotot (22)	3,7	3,7	4,1	–
Rahoitusleasingvelat (22)	2,0	1,8	2,8	–
Muut korolliset velat (22)	5,6	5,6	4,7	–
Ostovelat ja muut velat (23)	59,6	59,6	58,3	–
joista suojauslaskettuja	0,0	0,0	–	–
Valuuttatermiinit (23)	0,1	0,1	–	–
Hyödykejohdannaiset (23)	0,1	0,1	–	–
joista suojauslaskettuja	0,1	0,1	–	–

Taulukossa esitettyjen rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Osake- ja rahoitusarvopaperisijoitukset:

Myytavissä olevat julkisesti noteerattavat osakkeet arvostetaan Helsingin pörssin tilinpäätöspäivän ostokurssiin. Noteeraamattomat osakesijoitukset on kirjattu hankintahintaan, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista, eikä käypä arvo ole ollut määritettävissä luotettavasti. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvarat ovat jälkimarkkinakelpoisia ja niiden arvostuksessa on käytetty tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai sopimuksen pituutta vastaavia markkinakorkoja.

Johdannaiset:

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritellään käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Hyödykejohdannaisien käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

Lainasaamiset, pankkilainat ja rahoitusleasingvelat:

Lainasaamisten ja pankkilainojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorona on käytetty korkoa, joka vastaa kyseisissä sopimuksissa määritettyjä korkoja vastaavia markkinakorkoja. Rahoitusleasingvelkojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla tulevat rahavirrat korolla, joka vastaa samanlaisten leasing sopimusten korkoa.

Ostovelat ja muut velat tai saamiset:

Ostovelkojen ja muiden velkojen tai saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saatavien maturiteetti huomioon ottaen.

(milj. euroa)	2005	2004
26. MUUT VUOKRASOPIMUKSET		
Konserni vuokralle ottajana: Ei-peruutettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:		
Yhden vuoden kuluessa	1,1	0,5
Yhtä vuotta pidemmän ja enintään viiden vuoden kuluttua	1,7	0,5
Viittä vuotta pidemmän ajan kuluttua	0,0	0,0
Yhteensä	2,8	1,0
Konserni on vuokrannut autoja, tuotantotiloja ja maa-alueita.		
Vuoden 2005 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 4,2 miljoonaa euroa (vuonna 2004 3,5 milj. euroa).		
27. VASTUUSITOUKSET JA MUUT VASTUUT		
VAKUUDEKSI ANNETTU OMAISUUS:		
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Annetut kiinteistökiinnitykset	16,9	52,7
Pantatut arvopaperit	0,0	0,5
Annetut yritysikiinnitykset	33,8	34,4
Yhteensä	50,7	87,6
TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT VASTUUSITOUTUMUKSET JA VASTUUT:		
Vastuusitoumukset yhtiön itsensä puolesta	1,5	2,1
Vastuusitoumukset muiden puolesta		
Takaukset	0,0	0,1
Muut vastuut		
Muut taloudelliset vastuut	1,6	0,8

28. LÄHIPIIRITIEDOT

Konsernin tytär-, yhteis- ja osakkuusyrietykset

	Konsernin omistusosuus, %	Emoyhtiön omistusosuus, %
TYTÄRYRITYKSET		
RavintoRaisio		
Autuminvest Oy, Raisio	100,00	100,00
Camelina Oy, Raisio	100,00	
Carlshamn Mejeri AB, Ruotsi	100,00	
Carlshamn Mejeri Produktion AB, Ruotsi	100,00	
OOO Ecomilk, Venäjä	100,00	
Melia Oy, Raisio	75,00	
Melia Eesti OÜ, Viro	100,00	
Monäs Feed Oy Ab, Uusikaarlepyy	99,70	
OOO Raisio, Venäjä	100,00	
OOO Raisio Agro, Venäjä	51,00	
Raisio Catering Oy, Raisio	100,00	
Raisio Eesti AS, Viro	100,00	
Raisio Feed AS, Viro	100,00	
SIA Raisio Latvija, Latvia	100,00	
UAB Raisio Lietuva, Liettua	100,00	
Raisio Nordic Oy, Raisio	100,00	
OOO Raisio Nutrition, Venäjä	100,00	
Raisio Polska Foods Sp. z o.o., Puola	100,00	
Raisio Skandinavia Oy, Raisio	100,00	
TOB Raisio Ukraina, Ukraina	100,00	
Ravintoraisio Oy, Raisio	100,00	100,00
Rehuraio Oy, Raisio	100,00	
Raisio Life Sciences		
Diffchamb AB, Ruotsi	100,00	100,00
Diffchamb Inc., Yhdysvallat	100,00	
Diffchamb Ltd, Englanti	100,00	
Diffchamb S.A., Ranska	100,00	
Diffchamb Biocontrol b.v., Hollanti	86,00	
Diffchamb Danmark A/S, Tanska	100,00	
Diffchamb Norge A/S, Norja	100,00	
Eurochem SpA, Italia	99,61	
Raisio Benecol Oy, Raisio	100,00	
Raisio Food Diagnostics Oy, Raisio	100,00	
Raisio Life Sciences Sweden AB, Ruotsi	100,00	
Raisio Staest Oy, Raisio	100,00	
Raisio Staest US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Sterol Technologies Oy, Raisio	100,00	
Sterol Trading US Inc., Yhdysvallat	100,00	

	Konsernin omistusosuus, %	Emoyhtiön omistusosuus, %
YHTEISYRITYKSET		
RavintoRaisio		
Ateriamestarit Oy, Turku	50,00	
GoGreen AB, Ruotsi	50,00	
ZAO Skandinavskij Korm, Venäjä	50,00	
OSAKKUUSYRITYKSET		
RavintoRaisio		
Obory w Koziencach Sp. z o.o., Puola	25,00	38,50
AS Rigas Dzirnavnieks, Latvia	27,45	
Vihannin Vedenpuhdistamo Oy, Vihanti	49,00	
Vihervakka Oy, Pöytyä	38,50	

(milj. euroa)

2005

2004

Liiketoimet lähipiirin kanssa:

Myynti osakkuus- ja yhteisyrietyksille	21,2	11,9
Ostot osakkuus- ja yhteisyrietyksiltä	1,4	0,7
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,6	0,6
Pitkäaikaiset saamiset osakkuus- ja yhteisyrietyksiltä	0,0	0,1
Lyhytaikaiset saamiset osakkuus- ja yhteisyrietyksiltä	2,8	2,8
Velat osakkuus- ja yhteisyrietyksille	0,9	0,1

Myyntit osakkuus- ja yhteisyrietyksille tapahtuvat käypään markkinahintaan.

Johdon palkat ja palkkiot:

Toimitusjohtaja ja hallitusten jäsenet	2,3	2,3
--	-----	-----

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta ja hän on velvollinen siirtymään eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.

29. IFRS-RAPORTOINNIN JA SUOMALAISEN TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNNÖN EROT RAISIOLE

Tässä liitetiedossa kerrotaan oleellimmat suomalaisen käytännön ja IFRS:n väliset erot. Raisio on julkaissut IFRS-siirtymästä erillisen tiedotteen 22.4.2005.

Raisio siirtyi taloudellisessa raportoinnissaan vuoden 2005 alusta suomalaisesta tilinpäätöskäytännöstä kansainväliseen tilinpäätöskäytäntöön (IFRS). Siirtymäajankohta oli 1.1.2004. Tälle päivämäärälle konserni on laatinut IFRS-periaatteiden mukaisen avaavan taseen ja vertailuluvut vuodelta 2004 on muutettu vastaavasti. Vuoden 2005 tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa on kerrottu siirtymän yhteydessä noudatetut IFRS-periaatteet.

Alla oleva numerointi viittaa vertailutiedoista jäljempänä esitettäviin tuloslaskelman, taseen ja segmenttitietojen taulukoihin.

1. TULOSLASKELMAKAAVA

Raisio on IFRS-standardien käyttöönoton yhteydessä siirtynyt toimintokohtaiseen tuloslaskelmakaavaan aiemman kululajikohtaisen tuloslaskelman sijasta.

Tuloslaskelma on jaettu jatkuvien toimintojen tulokseen ja lopetettujen toimintojen tulokseen, mitä suomalaisen käytännön mukaisessa tuloslaskelmassa ei tehty.

2. LOPETETUT TOIMINNOT

Lopetettujen toimintojen käsittely ja esitystapa IFRS:n mukaan poikkeaa merkittävästi suomalaisesta tilinpäätöskäytännöstä. Raisio päätti vuoden 2004 alussa luopua Raisio Chemicalsista ja myynti toteutui vuoden 2004 toisella kvartaalilla.

IFRS edellyttää, että myytävänä olevista omaisuuseristä lopetetaan poistojen tekeminen päätöksentekohetkestä lähtien.

Tuloslaskelmaan kirjattu myyntivoitto poikkeaa suomalaisen käytännön mukaisesta myyntivoitosta mm. muuntoerojen ja edellä mainittujen tekemättä jätettyjen poistojen vuoksi. Raisio on seurannut suomalaisessa käytännössä yhtiökohtaisia oman pääoman muuntoeroja ja oikaissut kertyneillä muuntoeroilla myyntivoittoa. IFRS-tilinpäätöksessä muuntoerot katsottiin avaavassa taseessa nollaksi ja Raisio Chemicalsin myyntivoittoon vaikuttavat vain vuoden 2004 aikana kertyneet myytyjen yhtiöiden oman pääoman muuntoerot.

Viljatärkkelysteollisuuden toiminta lopetettiin vuoden 2004 elokuussa. Myös sen tulos esitetään lopetettujen toimintojen tuloksessa.

3. LIIKEARVO

Raisio on tehnyt IFRS:n edellyttämät liikearvojen ja joidenkin omaisuuserien arvonalennustestaukset avaavaan taseeseen. Niiden perusteella yhtiö ei ole todennut arvonalennuskirjaustarpeita.

IFRS edellyttää, että konserniliikearvoista ei tehdä poistoja, kuten suomalaisen käytännön mukaisessa tilinpäätöksessä, vaan liikearvot testataan vuosittain.

Ulkomaisten tytä- ja osakkuusyhtiöiden hankinnasta johtuvat liikearvot käsitellään IFRS-tilinpäätöksissä kyseisen ulkomaisen yksikön varoina ja ilmaistaan kyseisen ulkomaisen yksikön toimintavaluutassa sekä muunnetaan aina tilinpäätöspäivän kurssiin. Raision suomalaisen käytännön mukaisessa konserni-tilinpäätöksessä liikearvot kirjattiin hankinnan yhteydessä euro-määräisinä eikä niitä sisällytetty kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoihin.

4. RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSET

Raisiolla on joitakin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin liittyviä vuokrasopimuksia, jotka IFRS:n mukaan sisällytetään konsernin taseeseen, kun ne suomalaisen käytännön mukaan on tulkittu taseen ulkopuolelle jääviksi sopimuksiksi. Nämä omaisuuserät poistetaan aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuus-hyödykkeiden poistosuunnitelmien mukaisesti hyödykkeiden taloudellisena vaikutusaikana. Sopimuksista johtuneet velvoitteet on kirjattu korollisiin velkoihin.

5. SIIJOITUKSET

IFRS-taseeseen on pitkäaikaiset lainasaamiset ryhmitelty uudelleen. Sijoitusten ryhmään sisältyvät myös aiemmin taseen vaihtuvissa vastaavissa esitetyt pitkäaikaiset lainasaamiset.

6. ELÄKKEET

Raision suomalaisen käytännön mukaisessa tilinpäätöksessä eläkekulut on sisällytetty konsernitalinpäätökseen kunkin sijainti-

maan säännösten mukaisesti. IFRS edellyttää eläkejärjestelyjen jakamista maksupohjaisiin ja etuuspohjaisiin järjestelyihin. Etuuspohjaisissa järjestelyissä järjestelyn varat ja velat lasketaan aktuaarien laskentamenetelmiä käyttäen ja niiden erotus kirjataan avaavaan taseeseen varoiksi tai veloiksi. Suomen TEL-järjestelmän työkyvyttömyysosuus on käsitelty avaavassa taseessa etuus-pohjaisena järjestelynä, kun se suomalaisen käytännön mukaisessa tilinpäätöksessä on käsitelty maksupohjaisena. TEL-järjestelmään tehtyjen sääntömuutosten vuoksi vastuun määrä taseeseen 31.12.2004 laski oleellisesti. Raision ulkomaisista tytäryhtiöistä ei ole todettu tulevan avaavaan taseeseen etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvia eläkevastuita.

7. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET

Suomalaisen laskentakäytännön mukaiseen taseeseen on jo kirjattu merkittävät yhtiön kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset. Avaavaan taseeseen ei syntynyt merkittävää laskennallisista veroista johtuvaa eroa muusta kuin eläkevelvoitteiden IFRS-kirjauksista.

8. OMA PÄÄOMA JA VÄHEMMISTÖOSUUS

Vähemmistön osuus omasta pääomasta on IAS 1:n mukaisesti siirretty esitettäväksi omana eränä omassa pääomassa, kun se suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaan esitettiin erillään emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluvasta omasta pääomasta.

Taulukossa esitetään yhteenveto IFRS-standardeihin siirtymisen vaikutuksista konsernin omaan pääomaan.

9. SEGMENTTIRAPORTOINTI

Raision ensisijainen segmenttiraportoinnin muoto on liiketoiminta-segmentit samoin kuin FAS:in mukaisessa raportoinnissa. Raisio Chemicalsin myynnin johdosta konsernilla on jäljellä kolme lii-ke-toimintasegmenttiä, RavintoRaisio, Raisio Life Sciences ja muut toiminnot.

Maantieteelliset segmentit on Raisio Chemicalsin myynnin johdosta määritelty myös uudelleen. Uudet maantieteelliset segmentit ovat: Suomi, Puola, Venäjä, muu Eurooppa ja muu maailma.

KONSERNIN TULOSLASKELMA (1)

(milj. euroa)	IFRS 1-12/2004	FAS 1-12/2004	Muutos
JATKUVAT TOIMINNOT:			
Liikevaihto (2)	437,9	626,9	-189,0
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-360,0	-520,7	160,7
Bruttokate	78,0	106,3	-28,3
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-37,0	-47,0	10,0
Hallinnon kulut	-27,1	-42,4	15,3
Tutkimus- ja tuotekehityskulut	-8,4	-14,5	6,1
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-23,9	201,0	-224,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		-0,6	0,6
Liiketulos	-18,4	202,8	-221,2
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-1,6	-4,9	3,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-0,4		-0,4
Tulos ennen veroja	-20,3	198,0	-218,3
Tuloverot	1,2	-0,8	2,0
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista	-19,1	197,2	-216,3

(milj. euroa)	IFRS 1-12/2004	FAS 1-12/2004	Muutos
LOPETETUT TOIMINNOT (2):			
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	232,1		232,1
Tilikauden tulos	213,0	197,2	15,8
Jakautuminen:			
Emoyrityksen omistajille	211,3	195,8	15,5
Vähemmistölle	1,7	1,4	0,3
	213,0	197,2	15,8
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (euroa)	1,28	1,19	0,09
Osakekohtainen tulos jatkuvista toiminnoista (euroa)			
Laimentamaton osakekohtainen tulos		-0,12	
Laimennettu		-0,12	
Osakekohtainen tulos lopetetuista toiminnoista (euroa)			
Laimentamaton osakekohtainen tulos	1,40		
Laimennettu	1,40		

KONSERNIN TASE

(milj. euroa)	IFRS 31.12.2004	FAS 31.12.2004	Muutos	IFRS 31.12.2003	FAS 31.12.2003	Muutos
Pitkäaikaiset varat						
Aineettomat hyödykkeet (4)	10,2	10,0	0,2	23,4	23,4	0,0
Liikearvo (3)	17,0	16,1	0,9	63,7	65,3	-1,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (4)	127,0	124,3	2,8	285,1	277,2	7,9
Sijoitukset (5)	16,2	9,8	6,5	19,7	12,6	7,1
Laskennalliset verosaamiset (7)	9,5	9,1	0,4	21,1	20,3	0,9
Lyhytaikaiset varat						
Vaihto-omaisuus	56,5	56,5	0,0	117,7	117,7	0,0
Myynti- ja muut saamiset (5)	63,8	70,5	-6,7	116,7	123,9	-7,2
Rahoitusarvopaperit	210,4	210,4	0,0	14,1	14,1	0,0
Rahat ja pankkisaamiset	3,8	3,8	0,0	20,5	20,5	0,0
Varat yhteensä	514,3	510,4	3,9	682,1	675,0	7,1
Emorityksen omistajille kuuluva oma pääoma	378,1	376,8	1,3	189,5	194,0	-4,5
Vähemmistöosuus	14,7	14,8	-0,1	23,1	23,2	-0,2
Laskennalliset verovelat (7)	10,3	10,0	0,2	22,2	22,0	0,1
Eläkevelvoitteet (6)	0,7		0,7	4,3		4,3
Pitkäaikaiset korolliset velat (4)	26,0	24,3	1,7	240,2	234,8	5,4
Muut pitkäaikaiset velat			0,0	0,2	0,2	0,0
Ostovelat ja muut velat	61,8	62,8	-1,0	122,7	123,1	-0,3
Lyhytaikaiset korolliset velat (4)	22,8	21,7	1,1	79,9	77,6	2,2
Oma pääoma ja velat yhteensä	514,3	510,4	3,9	682,1	675,0	7,1

MUUTOKSET OMASSA PÄÄOMASSA (8)

(milj. euroa)	31.12.2004	31.12.2003
Oma pääoma ja vähemmistöosuus 31.12. (FAS)	391,6	217,3
IAS 12 Tuloverot	0,1	0,7
IAS 17 Vuokrasopimukset	0,1	0,3
IAS 19 Työsuhde-etuudet	-0,4	-4,0
IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset	-0,6	-2,0
IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat	0,7	0,5
IAS 38 Aineettomat hyödykkeet	0,0	-0,2
IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen	1,2	0,0
Oma pääoma 31.12. (IFRS)	392,8	212,6

KONSERNIN LIIKEVAIHTO TOIMIALARYHMITÄIN (9)

(milj. euroa)	IFRS 1-12/2004	FAS 1-12/2004	Muutos
RavintoRaisio	389,9	399,6	-9,7
Raisio Life Sciences	53,3	53,3	0,0
Toimialaryhmien välinen myynti	-5,3	-9,6	4,3
Jatkuvien toimintojen liikevaihto yhteensä	437,9	443,3	-5,3
Lopetetut toiminnot	192,7	183,7	9,0
Eliminoinnit	-3,6		-3,6
Konsernin liikevaihto	627,0	626,9	0,1

KONSERNIN JATKUVIEN TOIMINTOJEN LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN (9)

(milj. euroa)	IFRS 1-12/2004	FAS 1-12/2004	Muutos
Suomi	280,8	286,1	-5,3
Puola	33,4	33,4	0,0
Venäjä	32,4	32,4	0,0
Muu Eurooppa	85,1	85,1	0,0
Muu maailma	6,2	6,2	0,0
Yhteensä	437,9	443,2	-5,3

LIIKETOIMINTASEGMENTTIEN LIIKETULOS (9)

(milj. euroa)	IFRS 1-12/2004	FAS 1-12/2004	Muutos
RavintoRaisio	-9,8	-15,1	5,4
Raisio Life Sciences	-4,8	-5,3	0,6
Muut toiminnot	-3,9	219,6	-223,6
Eliminoinnit	0,1	0,0	0,0
Jatkuvien toimintojen liiketulos	-18,4	199,2	-217,6
Lopetetut toiminnot	241,2	3,6	237,6
Eliminoinnit			0,0
Liiketoimintasegmenttien liiketulos yhteensä	222,8	202,8	19,9

30. STANDARDIEN IAS 32 JA IAS 39 KÄYTTÖÖNOTON VAIKUTUS

Standardeja IAS 32 ja IAS 39 on sovellettu 1.1.2005 alkaen.

Tästä aiheutuneet tase-erien muutokset verrattuna aikaisemmin noudatettuun suomalaiseen tilinpäätöskäytäntöön ovat:

(milj. euroa)	
Myytavissä olevat rahoitusvarat (1)	0,2
Vaihto-omaisuus (2)	0,2
Laskennalliset verosaamiset (5)	0,2
Myynti- ja muut saamiset (3)	0,1
Varat yhteensä	0,8
Arvonmuutosrahasto	0,3
Kertyneet voittovarot	-0,3
Oma pääoma	0,0
Laskennalliset verovelat (5)	0,2
Ostovelat ja muut velat (4)	0,6
Lyhytaikaiset velat	0,8
Oma pääoma ja velat yhteensä	0,8

1. Vertailukauden myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyy kotimaisia noteerattuja osakkeita, jotka on suomalaisen tilinpäätösnormiston mukaan arvostettu hankintahintaan. 1.1.2005 alkaen osakkeet luokitellaan IAS 39:n mukaan myytävissä oleviin sijoituksiin ja arvostetaan käypään arvoon. Realisoitumaton arvonmuutos (0,2 milj. euroa) sisältyy verovelalla vähennettynä käyvän arvon muutosrahastoon.

2. Vertailukauden vaihto-omaisuuden hankintamenoon sisältyi raaka-ainejohdannaistuloksia (-0,2 milj. euroa), jotka suomalaisen tilinpäätösnormiston mukaan kirjattiin tulokseen vasta raaka-ainekäytön oikaisuksi. 1.1.2005 alkaen tulokset raaka-ainejohdannaisista, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä, kirjataan IAS 39:n mukaan tulosvaikutteisesti.

3. Myynti- ja muiden saamisten kasvu 1.1.2005 johtuu pääasiassa kassavirtaa suojaavista tehokkaista valuuttajohdannaissopimuksista (0,1 milj. euroa), joiden positiivisia käypiä arvoja ei suomalaisen tilinpäätösnormiston mukaan kirjattu. IAS 39:n mukaan johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisten käyvän arvon muutos sisältyy verovelalla vähennettynä oman pääoman suojausrahastoon.

4. Ostovelkojen ja muiden velkojen kasvu 1.1.2005 johtuu pääasiassa sähköjohdannaissopimuksista (0,6 milj. euroa), joita suomalaisen tilinpäätösnormiston mukaan ei kirjattu avointen sähköjohdannaissopimusten osalta, kun ne kohdistuivat tulevaan energiankäyttöön. IAS 39:n mukaan johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Merkittävin määrä sähköjohdannaisista oli suojauslaskennan ulkopuolella olevia ja kirjattiin tulosvaikutteisesti.

5. Laskennalliset verosaamisten lisäys (0,2 milj. euroa) ja laskennallisten verovelkojen lisäys (0,2 milj. euroa) johtuvat edellä mainituista muutoksista.

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	IFRS 2005	2004	FAS 2004	2003	2002	2001
Tulos ja kannattavuus						
Liikevaihto, milj. euroa	434,6	437,9 ¹⁾	626,9	860,5	843,1	822,9
muutos, %	-0,8	0,8 ²⁾	-27,1	2,1	2,5	2,9
Kansainvälinen liikevaihto, milj. euroa	162,0	157,1 ¹⁾	279,4	448,6	442,7	433,4
% liikevaihdosta	37,3	35,9	44,6	52,1	52,5	52,7
Liiketulos, milj. euroa	-10,9	-18,4 ¹⁾	202,8	-14,3	20,6	25,0
% liikevaihdosta	-2,5	-4,2	32,4	-1,7	2,4	3,0
Tulos ennen veroja	-7,3	-20,3 ¹⁾	198,0	-27,2	9,3	8,3
% liikevaihdosta	-1,7	-4,6	31,6	-3,2	1,1	1,0
Oman pääoman tuotto, %	-1,5	70,4	64,8	-10,9	2,4	1,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-1,3	46,7	43,3	-1,8	4,5	5,5
Rahoitus ja taloudellinen asema						
Oma pääoma, milj. euroa	347,3	392,8	391,6	217,3	257,1	261,8
Korollinen velka, milj. euroa	36,1	49,5	46,0	312,5	333,6	288,2
Korollinen nettovelka, milj. euroa	-86,8	-164,6	-168,1	277,8	281,0	233,0
Taseen loppusumma, milj. euroa	452,5	514,3	510,4	675,0	749,4	688,5
Omavaraisuusaste, %	76,8	76,4	76,8	32,2	34,4	38,1
Velkaantumisaste, %	-25,0	-41,9	-42,9	127,9	109,4	88,9
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa	5,6	45,9	43,5	77,0	45,4	36,0
Muut tunnusluvut						
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	49,3	22,1 ¹⁾	33,1	63,7	81,0	29,0
% liikevaihdosta	11,3	5,0	5,3	7,4	9,6	3,5
Tutkimus- ja kehityksenot, milj. euroa	10,3	8,4 ¹⁾	14,2	21,1	20,3	18,3
% liikevaihdosta	2,4	1,9	2,3	2,5	2,4	2,2
Henkilökunnan määrä, keskimäärin	1 414	1 498 ¹⁾	2 005	2 822	2 654	2 684

¹⁾ Tunnusluvut esitetty jatkuvien toimintojen osalta.

²⁾ Jatkuvien toimintojen liikevaihdon vertailutieto vuonna 2003 on 434,5 miljoonaa euroa.

Osakekohtaiset tunnusluvut

	IFRS 2005	2004	FAS 2004	2003	2002	2001
Tulos per osake (EPS), euroa ¹⁾	-0,04	-0,12 ³⁾	1,19	-0,16	0,03	0,04
Liiketoiminnan kassavirta/osake, euroa ¹⁾	0,03	0,28	0,26	0,47	0,27	0,22
Oma pääoma per osake, euroa ¹⁾	2,06	2,29	2,28	1,17	1,41	1,45
Osinko per osake, euroa	0,05 ²⁾	0,21	0,21	0,13	0,02	0,017
Osinko per tulos, %	-136,5	16,4	17,7	-80,5	60,8	42,4
Efektiivinen osinkotuotto, %						
Vaihto-osakkeet	2,2	11,1	11,1	10,5	1,9	1,8
Kantaosakkeet	2,2	11,4	11,4	10,3	1,4	1,2
P/E-luku						
Vaihto-osakkeet	-61,7	1,5	1,6	-7,7	32,5	23,2
Kantaosakkeet	-62,3	1,5	1,6	-7,8	43,1	35,9
Oikaistu keskimurssi, euroa						
Vaihto-osakkeet	2,28	1,64	1,64	1,05	1,27	1,48
Kantaosakkeet	2,33	1,69	1,69	1,21	1,62	2,05
Oikaistu alin kurssi, euroa						
Vaihto-osakkeet	1,87	1,10	1,10	0,84	0,91	0,91
Kantaosakkeet	1,94	1,27	1,27	1,00	1,20	1,30
Oikaistu ylin kurssi, euroa						
Vaihto-osakkeet	2,80	2,01	2,01	1,37	1,67	2,52
Kantaosakkeet	2,80	2,00	2,00	1,61	2,25	3,20
Oikaistu kurssi 31.12., euroa						
Vaihto-osakkeet	2,26	1,90	1,90	1,24	1,07	0,93
Kantaosakkeet	2,28	1,85	1,85	1,26	1,42	1,44
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. euroa						
Vaihto-osakkeet	295,1	248,1	248,1	160,9	138,8	120,7
Kantaosakkeet	78,8	63,9	63,9	44,6	50,2	51,0
Yhteensä	373,9	312,0	312,0	205,5	189,0	171,7

Osakekohtaiset tunnusluvut

	IFRS 2005	2004	FAS 2004	2003	2002	2001
Osakkeiden vaihto, milj. euroa						
Vaihto-osakkeet	250,4	180,1	180,1	47,9	75,9	99,1
Kantaosakkeet	3,5	2,5	2,5	0,8	0,5	0,7
Yhteensä	253,9	182,6	182,6	48,6	76,4	99,8
Vaihdettu määrä						
Vaihto-osakkeet, 1 000 kpl	109 604	110 084	110 084	45 722	59 724	66 877
% kokonaismäärästä	83,9	84,3	84,3	35,2	46,0	51,6
Kantaosakkeet, 1 000 kpl	1 483	1 494	1 494	633	312	346
% kokonaismäärästä	4,3	4,3	4,3	1,8	0,9	1,0
Osakkeiden keskimääräinen oikaistu lukumäärä, 1 000 kpl ¹⁾						
Vaihto-osakkeet	129 694	130 455	130 455	129 768	129 761	129 575
Kantaosakkeet	34 556	34 694	34 694	35 381	35 388	35 574
Yhteensä	164 250	165 149	165 149	165 149	165 149	165 149
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12., 1 000 kpl ¹⁾						
Vaihto-osakkeet	126 848	130 585	130 585	129 771	129 765	129 758
Kantaosakkeet	34 533	34 564	34 564	35 378	35 384	35 391
Yhteensä	161 381	165 149	165 149	165 149	165 149	165 149

¹⁾ Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia omia osakkeita.

²⁾ Hallituksen ehdotuksen mukaisesti 0,05 euroa osakkeelta.

³⁾ EPS lopetetuista toiminnoista 1,40 euroa.

Taloudellisen kehityksen tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}^*)}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}^*)}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Korollinen nettovelka	Korolliset velat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
Velkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$

*) Luvut sekä jatkuvien että lopetettujen toimintojen osalta vuonna 2004.

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos per osake *)	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Liiketoiminnan kassavirta per osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan kassavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma per osake	Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.
Osinko per osake	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osinko per tulos, % **)	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiiäinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko osaketta kohti}}{\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku) **)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä 31.12.

*) Vuoden 2004 tunnusluku esitetty jatkuvista toiminnoista IFRS-tilinpäätöksessä.

***) Vuoden 2004 tunnuslukujen laskennassa käytetty jatkuvien ja lopetettujen toimintojen yhteenlaskettua osakekohtaista tulosta.

Emoyhtiön tuloslaskelma

(milj. euroa)	1.1.–31.12.2005	1.1.–31.12.2004
LIIVEVAIHTO	22,2	10,6
Liiketoiminnan muut tuotot	1,3	241,4
Materiaalit ja palvelut (1)	0,0	-0,2
Henkilöstökulut (2)	-11,5	-4,6
Poistot ja arvonalentumiset (3)	-2,6	-2,0
Liiketoiminnan muut kulut	-16,0	-9,1
LIIKETULOS	-6,6	236,2
Rahoitustuotot ja -kulut (4)	9,6	28,7
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	3,0	264,9
Satunnaiset erät (5)	-2,7	-33,4
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	0,3	231,5
Tilinpäätössiirrot (6)	0,9	7,5
Tuloverot (7)	0,0	-0,3
TILIKAUDEN TULOS	1,2	238,7

Suluissa olevat numerot viittaavat liitetietoihin.

Emoyhtiön tase

(milj. euroa)	1.1.–31.12.2005	1.1.–31.12.2004
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet (8)	7,2	1,9
Aineelliset hyödykkeet (8)	12,0	9,0
Osuudet saman konsernin yrityksistä (9)	52,4	53,9
Muut sijoitukset (9)	200,9	216,7
	272,4	281,5
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	0,0	0,0
Lyhytaikaiset saamiset (10)	59,7	39,4
Rahoitusarvopaperit	115,8	209,8
Rahat ja pankkisaamiset	1,3	0,8
	176,9	249,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	449,3	531,4
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA (11)		
Osakepääoma	27,8	27,8
Ylikurssirahasto	2,9	2,9
Vararahasto	88,6	88,6
Edellisten tilikausien voitto	229,0	33,7
Tilikauden tulos	1,2	238,7
	349,5	391,7
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ (12)	0,0	0,9
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma (13)	11,8	24,2
Lyhytaikainen vieras pääoma (14)	88,0	114,6
	99,8	138,7
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	449,3	531,4

Emoyhtiön kassavirtalaskelma

(milj. euroa)	2005	2004
LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTA		
Liiketulos	-6,6	236,2
Oikaisut liikelokseen:		
Suunnitelman mukaiset poistot	2,6	2,0
Muut oikaisut	-2,5	-240,2
Kassavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-6,6	-2,1
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)	-0,1	-0,9
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)	+2,8	-3,0
Käyttöpääoman muutos	2,7	-3,8
Liiketoiminnan kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-3,9	-5,9
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-2,6	-7,0
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,5	17,6
Saadut korot ja muut rahoitustuotot liiketoiminnasta	11,9	12,8
Maksetut välittömät verot	0,0	-0,2
LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTA	5,9	17,2
Investointien kassavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-10,0	-1,6
Aineellisten ja aineettomien hyöd. luovutustulot	0,1	16,8
Investoinnit konserniyhtiöosakkeisiin	0,0	-1,5
Luovutustulot konserniyhtiöosakkeista	2,3	253,2
Luovutustulot osakkuusyritysosakkeista	0,0	0,3
Luovutustulot muista sijoituksista	7,4	0,0
Myönnetty lainat	-7,6	-47,1
Lainasaamisten takaisinmaksut	17,7	122,6
INVESTOINTIEN KASSAVIRTA	9,8	342,7

(milj. euroa)	2005	2004
Kassavirta investointien jälkeen	15,6	359,9
Rahoituksen kassavirta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-12,4	-213,3
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	+15,1	-18,0
Lainasaamisten lisäys (-), vähennys (+)	-31,4	+95,1
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-37,1	-4,1
Omien osakkeiden hankinta	-8,7	0,0
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-34,5	-21,5
RAHOITUKSEN KASSAVIRTA	-109,0	-161,7
Rahavarojen muutos	-93,4	198,2
Rahavarat tilikauden alussa	210,5	12,4
Rahavarat tilikauden lopussa	117,1	210,5

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomessa voimassa olevia kirjanpito- ja osakeyhtiölain säännöksiä. Tilinpäätös on laadittu euroissa.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista kohteen taloudellisen vaikutusajan perusteella. Poistosuunnitelma on sama kuin edellisenä vuonna.

Poistoajat ovat:

- rakennukset ja rakennelmat 10–25 vuotta
- koneet ja laitteet 4–10 vuotta
- aineettomat oikeudet 5–10 vuotta
- muut pitkävaikutteiset menot 5–20 vuotta.

Suunnitelman mukaisia poistoja ei ole tehty maa-alueista eikä arvonnorotuksista.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Leasing

Leasingmaksut käsitellään vuokratuloina.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöissä. Yhtiön toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta ja hän on velvollinen siirtymään eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.

Liikevaihto

Liikevaihtona esitetään tuotot pääasiassa emoyhtiön konserniyhtiöille tuottamasta palvelutoiminnasta.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät säännölliset tuotot kuten vuokrat.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista.

Tuloverot

Yhtiön tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut tilikauden verot sekä aikaisempien tilikausien verot. Tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään täysimääräisenä taseessa, eikä niihin sisältyvää verovelkaa ole käsitelty velkana. Laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivänä noteerattujen keskipurssien mukaan. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot on käsitelty myyntien ja ostojen oikaisuerinä ja rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot on esitetty rahoituksen tuotoissa ja kuluissa.

Johdannaissopimukset

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti yhtiö käyttää johdannaisia valuutta-, korko- ja sähkön hintariskeiltä suojautumiseen. Valuuttajohdannaisia käytetään sekä suojaamaan valuuttamääräisiä saamisia ja velkoja että tulevia kaupallisia kassavirtoja. Kun valuuttajohdannaiset suojaavat valuuttamääräisiä saamisia ja velkoja, niistä syntyvät kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti. Valuuttamääräisiä tulevia kaupallisia rahavirtoja suojaavista valuuttajohdannaisista johtuvat realisoitumattomat kurssitappiot kirjataan tuloslaskelmaan, mutta realisoitumattomia kurssivoitot ei kirjata.

Konsernin korollisista lainoista ja saamisista koostuvan salkun korkoriskiä on pienennetty tekemällä koronvaihtosopimuksia. Sopimusten jaksotettu korko kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin oikaisemaan alla olevasta laina- ja saamissalkusta aiheutuvia korkokuluja/-tuottoja. Sopimusten käypää arvoa ei ole kirjattu. Yhtiöllä ei ole tilinpäätöshetkellä koronvaihtosopimuksia.

Sähköenergian hankintaan liittyvää hintariskiä hallinnoidaan sekä kaupallisilla sopimuksilla että sähköjohdannaisilla. Avointen sähköjohdannaissopimusten osalta johdannaistuloksia ei kirjata, koska ne kohdistuvat tuleviin energiankäytön eriin. Yhtiöllä ei ole tilinpäätöshetkellä sähköjohdannaisia.

Omat osakkeet

Omien osakkeiden hankinta siihen liittyvine menoineen on esitetty yhtiön tilinpäätöksessä voittovarojen vähennyksenä.

Kassavirtalaskelma

Tilikauden aikaiset rahavirrat esitetään jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin. Rahavirtojen erät on olennaisilta osiltaan esitetty maksuperusteisina.

Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

(milj. euroa)	2005	2004
1. MATERIAALIT JA PALVELUT		
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	0,0	0,2
2. HENKILÖSTÖKULUT		
Palkat ja palkkiot	8,9	3,5
Eläkekulut	2,0	0,8
Muut henkilöstökulut	0,7	0,3
Yhteensä	11,5	4,6
JOHDON PALKAT JA PALKKIOT		
Toimitusjohtaja ja hallitusten jäsenet	0,6	0,8
EMOYHTIÖN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN		
Työntekijät	7	4
Toimihenkilöt	194	49
	201	53
LÄHIPIIRIVASTUUT		
Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset		
Emoyhtiön toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta ja hän on velvollinen siirtymään eläkkeelle täytettyään 62 vuotta.		
3. POISTOT JA ARVONALENNUKSET		
Suunitelman mukaiset poistot	2,6	2,0
4. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,0	23,9
Omistusyhteisy yrityksiltä	0,0	0,0
Muilta	0,4	0,8
Yhteensä	0,5	24,7

(milj. euroa)	2005	2004
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	6,8	7,3
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	7,2	32,0
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,8	1,7
Muilta	4,2	5,0
Yhteensä	5,0	6,7
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista ja muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	11,8	14,0
Kurssierot		
Saman konsernin yritykset	0,6	0,0
Muut	-0,6	-1,2
Yhteensä	0,0	-1,2
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-1,5	-1,0
Muille	-1,2	-7,8
Yhteensä	-2,7	-8,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	9,6	28,7
5. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	0,0	11,8
Yhteensä	0,0	11,8
Satunnaiset kulut		
Annetut konserniavustukset	-2,7	-45,2
Yhteensä	-2,7	-45,2
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	-2,7	-33,4
6. TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	0,9	7,5
7. TULOVEROT		
Tuloverot satunnaisista eristä	0,7	9,7
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-0,7	-9,7
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,0	-0,2
Yhteensä	0,0	-0,3

Emoyhtiön taseen liitetiedot

8. EMOYHTIÖN AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2005 (milj. euroa)

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikut. menot	Ennakkomaksut	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,2	4,3	0,2	4,7	2,5	18,2	14,2	0,3	0,0	35,1
Lisäykset 1.1.–31.12.		2,8	3,6	6,4		0,7	3,2		0,1	3,9
Vähennykset 1.1.–31.12.				0,0	0,0		0,0			0,0
Siirrot erien välillä		0,2	-0,2	0,0	0,6					0,6
Hankintameno 31.12.	0,2	7,3	3,6	11,1	3,0	18,9	17,3	0,3	0,1	39,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	2,6		2,8		14,2	11,8			26,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				0,0						0,0
Tilikauden poisto	0,0	1,1		1,1		0,4	1,1			1,5
Kertyneet poistot 31.12.	0,2	3,7	0,0	3,9	0,0	14,6	12,9	0,0	0,0	27,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	0,0	3,6	3,6	7,2	3,0	4,3	4,4	0,3	0,1	12,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	0,0	1,7	0,2	1,9	2,5	4,0	2,4	0,3	0,0	9,0
Tuotannollisten koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo										
31.12.2005							2,0			
31.12.2004							0,6			

9. SIIJOITUKSET 2005
(milj. euroa)

	Konserni- yritysten osakkeet	Omistus- yhteisyritys- osakkeet	Muut osakkeet	Saamiset, konserni- yritykset	Muut saamiset	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	53,9	0,0	6,8	209,9	0,0	270,6
Lisäykset 1.1.–31.12.	0,0		0,0	8,2		8,3
Vähennykset 1.1.–31.12.	1,5		6,2	17,9		25,6
Hankintameno 31.12.	52,4	0,0	0,5	200,3	0,0	253,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	52,4	0,0	0,5	200,3	0,0	253,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2004	53,9	0,0	6,8	209,9	0,0	270,6

9. OSAKKEET JA OSUUDET 2005

	Konsernin omistusosuus, %	Emoyhtiön omistusosuus, %
KONSERNIYRITYKSET		
Camelina Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Benecol Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Food Diagnostics Oy, Raisio	100,00	100,00
Ravintoraisio Oy, Raisio	100,00	100,00
OSAKKUUSYRITYKSET		
Vihervakka Oy, Pöytyä	38,50	38,50
(milj. euroa)	2005	2004
10. SAAMISET		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,7	0,9
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	0,9	0,8
Lainasaamiset	43,9	12,5
Muut saamiset	2,8	14,5
Siirtosaamiset	3,2	1,7
	50,8	29,4
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä		
Myyntisaamiset	0,0	0,0
Muut saamiset	7,7	7,8
Siirtosaamiset	0,5	1,3
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	59,7	39,4

Siirtosaamisiin sisältyy liiketoimintaan liittyvien kulu-
jen ja tuottojen sekä rahoituserien ja verojen jaksotuksia.

(milj. euroa)	2005	2004
11. OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma 1.1.	27,8	27,8
Osakepääoma 31.12.	27,8	27,8
Ylikurssirahasto 1.1.	2,9	2,9
Ylikurssirahasto 31.12.	2,9	2,9
Vararahasto 1.1.	88,6	88,6
Vararahasto 31.12.	88,6	88,6
Voittovarot 1.1.	272,4	55,2
Osingonjako	-34,7	-21,5
Omien osakkeiden hankinta	-8,7	0,0
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	229,0	33,7
Tilikauden tulos	1,2	238,7
Oma pääoma yhteensä	349,5	391,7
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	230,2	

Yhtiön osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:

	2005		2004	
	kpl	1 000 euroa	kpl	1 000 euroa
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	34 563 242	5 813	34 564 242	5 813
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	130 585 788	21 963	130 584 788	21 963
Yhteensä	165 149 030	27 776	165 149 030	27 776

Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet:

	2005		
	kpl	Kirjanpidollinen vasta-arvo 1 000 euroa	Hankintameno 1 000 euroa
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	30 200	5	71
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	3 738 000	629	8 642
Yhteensä	3 768 200	634	8 713

Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöhetkellä oli 8 517 000 euroa.

	(milj. euroa)	2005	2004
12. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.			
VIERAS PÄÄOMA			
13. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
Lainat rahoituslaitoksilta		11,8	24,2
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		11,8	24,2
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua			
Rahalaitoslainat		0,0	0,0
Yhteensä		0,0	0,0
14. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
Lainat rahoituslaitoksilta		12,4	12,7
Ostovelat		4,2	2,7
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille			
Ostovelat		0,0	0,1
Muut velat		62,0	91,4
Siirtovelat		0,3	0,1
		62,3	91,6
Muut velat		4,8	4,9
Siirtovelat		4,3	2,8
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		88,0	114,6
Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja verojen jaksotuksia.			
Korottomat velat			
Lyhytaikaiset		9,6	51,2

Emoyhtiön muut liitetiedot

(milj. euroa)	2005	2004
15. ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUUMUKSET JA MUUT VASTUUT		
VAKUUDEKSI ANNETTU OMAISUUS:		
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Pantatut arvopaperit	0,0	0,5
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Annetut kiinteistökiinnitykset	3,7	9,2
Vakuuksien arvona on ilmoitettu pantattujen velkakirjojen tai arvopapereiden nimellisarvo. Vakuudet on annettu enimmäkseen yleisvakuuksina rahoituslaitoksille lainojen, takausten sekä erilaisten taseessa ja taseen ulkopuolella olevien limiittien vakuudeksi.		
TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT VASTUUSITOUUMUKSET JA VASTUUT:		
Leasingvastuut		
Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät		
Alkaneella tilikaudella maksettavat	0,7	1,2
Myöhemmin maksettavat	0,2	0,5
Yhteensä	0,8	1,7
Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehtoihin liittyviä vastuita.		
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	17,8	12,8
Vastuusitoumukset yhtiön itsensä puolesta	0,0	0,6

(milj. euroa)	2005	2004
JOHDANNAISSOPIIMUKSET:		
Johdannaissovimuksia käytetään yhtiössä suojaustarkoitukseen. Alempana ilmoitetut johdannaissovimusten kohde-etuuden arvot kuvaavat suojaustoimien laajuutta. Johdannaissovimusten käyvät arvot kertovat minkäläinen tulos johdannaisaseman sulkemisesta olisi syntynyt tilinpäätöspäivän markkinahinnoilla.		
Sähkötermiinit:		
Käypä arvo	0,0	-0,6
Kohde-etuuden arvo	0,0	5,6
Sähkötermiinien kohde-etuuden arvona on ilmoitettu termiinisopimusten kohteena olevien sähköenergiatoimitusten arvo.		
Valuuttatermiinit:		
Käypä arvo	0,0	0,2
Kohde-etuuden arvo	25,6	32,1
Valuuttatermiinien kohde-etuuden arvona on ilmoitettu avointen termiinisopimusten summa muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla.		

Voitonjakoehdotus

Konsernitaseen mukainen emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma 31.12.2005 on 332,0 miljoonaa euroa, josta voitonjakokelpoisia varoja on 211,1 miljoonaa euroa. Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2005 mukaan ovat 230 236 261,32 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,05 euroa osaketta kohden

yhteensä	8 257 451,50 euroa
<u>ja että voittovaratilille jätetään</u>	<u>221 978 809,82 euroa</u>
Yhteensä	230 236 261,32 euroa

Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 4.4.2006.

Raisiossa 9. helmikuuta 2006

Arimo Uusitalo	Jörgen Grandell
Erkki Haavisto	Seppo Paatelainen
Kaarlo Pettilä	Michael Ramm-Schmidt
Christoffer Taxell	Rabbe Klemets <i>toimitusjohtaja</i>

Tilintarkastuskertomus

Raisio Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Raisio Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2005. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet toimintakertomuksen ja EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laaditun konsernitilinpäätöksen sekä emoyhtiön Suomessa voimassa olevien määräysten mukaisesti laaditun tilinpäätöksen, joka sisältää emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä emoyhtiön tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen IFRS-standardien ja samalla kirjanpitolaisten tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Konsernitilinpäätös voidaan vahvistaa.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS JA HALLINTO

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Raisiossa 9. helmikuuta 2006

Johan Kronberg, *KHT* Mika Kaarisalo, *KHT*

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa perehtynyt hallituksen toimintakertomukseen, tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä tilintarkastuskertomukseen tilikaudelta 1.1.–31.12.2005.

Hallintoneuvosto on päättänyt lausuntonaan esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tuloslaskelma ja tase sekä konsernituloslaskelma ja konsernitase vahvistetaan. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen voittovarojen käyttöä koskevaan ehdotukseen.

Raisiossa 14. helmikuuta 2006

Hallintoneuvoston puolesta

Juha Saura
puheenjohtaja

Sanasto

BRÄNDI

Kuluttajan tuotteesta tai palvelusta muodostama mielikuva ja kokemusten summa

ELINTARVIKEDIAGNOSTIIKKA

Teollisuuden ala, joka valmistaa ja kehittää diagnostisia testejä ja menetelmiä elintarvikkeiden turvallisuuden ja laadun varmistamiseksi

ESTERÖINTI

Kemiallinen reaktio, jossa muodostetaan esterisidos alkoholin ja hapon (esimerkiksi kasvistanolin ja rasvahapon) välillä; stanoliesteritehtaalla esteröinti tarkoittaa kemiallista tapah-
tumaa, jossa stanolin ja rasvahapon välisessä reaktiossa muodostuu stanoliesteri

FUNKTIONAALINEN ELINTARVIKE

Terveysvaikutteinen elintarvike eli tuote, jolla on perinteisen ravitsemusarvon lisäksi myönteinen vaikutus terveyteen

GRI

Global Reporting Initiative. Kansainvälinen ohjelma, joka kattaa yritysten ja yhteisöjen taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöön liittyvän toiminnan raportoinnin.

HORECA

Suurtaloussektori eli hotellit, ravintolat ja catering-liiketoiminta (Hotels, Restaurants, Catering)

IFRS-STANDARDI

Kansainvälinen tilinpäätösstandardi

ISO 9001 -STANDARDI

Kansainvälinen laatujärjestelmästandardi

ISO 14001 -STANDARDI

Kansainvälinen ympäristöjärjestelmästandardi

KASVISTEROLI

Rasvan tapainen yhdisteryhmä, jota löytyy pieniä määriä kasvien soluista, "kasvikunnan kolesteroli"

KELTAISET RASVAT

Ravintorasvojen ryhmä, johon kuuluvat margariinit, rasvaseokset ja voi

KOLESTEROLI

Kolesteroli on maksan tuottama steroli ja sitä on myös eläinperäisissä elintarvikkeissa. Kolesteroli on sappihappojen ja steroidihormonien esiaste ja solujen kalvorakenteiden välttämätön rakennusaine.

LAATUJYVÄ®-JÄRJESTELMÄ

Raisio Oyj:n viljaraaka-aineen laatu- ja kehitysjärjestelmä, jonka avulla varmistetaan, että vilja on teollisuuden ja kuluttajan laatuvaatimukset täyttävä, puhdasta, terveellistä ja ympäristömyönteisesti tuotettua

LIFE SCIENCES

Biotieteisiin perustuva

LISÄARVOTUOTE

Tuote, jonka kuluttajalle tuottamaa hyötyä on lisätty jollakin ominaisuudella, esimerkiksi terveellisyydellä tai käyttömukavuudella

MYKOTOKSIINI

Mikroskooppisten sienien tuottamia myrkyjä, esim. aflatoksiini

PATOGEENI

Taudinaiheuttaja

PRIVATE LABEL

Kaupan keskusliikkeiden omat tuotemerkit

STANOLIESTERI

Benecol-ainesosa eli stanoliesteri vähentää kolesterolin imeytymistä ruoansulatuskanavasta elimistöön. Se on erittäin turvallinen, sillä se on käytännössä imeytymätöntä ja poistuu ruoansulatuskanavasta muuttumattomana. Stanoliesterin on yli 40 tieteellisessä tutkimuksessa todettu alentavan tehokkaasti veren seerumin kolesterolitasoa. Säännöllisenä osana päivittäistä ruokavaliota stanoliesteri vähentää kokonaiskolesterolia keskimäärin noin 10 prosenttia ja haitallista LDL-kolesterolia jopa 15 prosenttia. Stanoliesterin pääraaka-aineina ovat puu- ja kasvipohjaiset sterolit.

Raisio maailmalla

Raisiolla on toimintaa 14 maassa. Tuotantoa on 6 maassa ja 12 paikkakunnalla. Raision toimipaikkojen yhteystiedot löytyvät osoitteesta www.raisio.com



SYMBOLIT

🏭 TUOTANTOLAITOS
🏠 MYYNTIKONTTORI

🏢 RAVINTORAIISIO
🏠 RAISIO LIFE SCIENCES

Raisio Oyj

Raisionkaari 55
PL 101, 21201 Raisio
puh. (02) 443 2111
faksi (02) 443 2315
www.raisio.com

KUVAT

Vuosikertomuksen kuvissa esiintyvät henkilöt ovat pääosin Raision omaa henkilöstöä. Kannessa ovat Pia ja Ville Kakko, Erkki Rytsä, Eira Törnroth sekä lapset Julia Lyytikkä sekä Matias Ristimäki. Raision tilintarkastajat Kalle Laaksonen ja Mika Kaarisalo ovat kuvassa sivuilla 38–39. Aurator Varainhoito Oy:stä Mikko Paalijärvi, Karri Kevo ja Jyri Suonpää kuvassa sivuilla 30–31.

RAISIO

RESEPTI MAKOISAAN ELÄMÄÄN.

www.raisio.com

05



Raisio Oyj, PL 101, 21201 Raisio
Puh. (02) 443 2111, faksi (02) 443 2315
Y-tunnus 0664032-4, kotipaikka Raisio